

รายงานการถอดบทเรียนโครงการ
“ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของ
เครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัด
อุดรธานีกรณีเครือข่ายศาสนา”
ประจำปี ๒๕๖๔

วันที่ ๑๕ สิงหาคม – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔
ณ วิทยาลัยสันตพล
ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ๒๕๖๔

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Full Paper)

การถอดบทเรียน

โครงการ ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม
ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา
ประจำปี ๒๕๖๔

วิทยาลัยสันตพอล และบริษัท โฮมเคเบิลทีวี แอนด์วีดีโอ ๑๙๙๐ จำกัด

บทคัดย่อ

การถอดบทเรียนความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี “กรณีเครือข่ายศาสนา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถอดโมเดลการส่งเสริมคุณธรรมเชิงพื้นที่ในจังหวัดอุดรธานี และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ขยายผลสู่องค์กรเครือข่ายทางสังคมในภาคส่วนอื่นๆ และเพื่อการสนับสนุนการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมให้สำเร็จตามเป้าหมายให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนคุณธรรมตามบริบทของแต่ละเครือข่ายภายในจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรมผ่านแนวคิด “จังหวัดคุณธรรม” ซึ่งเป็นแนวคิดการขับเคลื่อนคุณธรรมโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง (Area Base) เป็นการบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเห็นพ้องในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมอย่างเป็นขบวน โดยมีเป้าหมายไปสู่สังคมที่ใช้หลักคุณธรรมในการพัฒนาเป็นฐานและใช้ “กระบวนการสมัชชาคุณธรรม” ที่มุ่งเน้นสร้างการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานและการพัฒนาศักยภาพให้กับแกนนำ หน่วยงานองค์กรที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนผ่านการอบรม “วิทยากรส่งเสริมคุณธรรม” ให้สามารถเป็นแกนนำการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรและในพื้นที่จังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการส่งเสริมพัฒนา “งานวิจัยและการจัดการความรู้” ด้านการส่งเสริมคุณธรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมคุณธรรมตามบริบทของแต่ละเครือข่ายและขยายผลในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งจากการถอดบทเรียนความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี “กรณีเครือข่ายศาสนา” เป็นการจุดประกายทางความคิด สร้างแรงบันดาลใจ แก่กลุ่มเป้าหมายระดับ บุคคล องค์กร เครือข่ายได้นำไปประยุกต์ใช้ในองค์กร เครือข่ายทางสังคม ประชาชนทั่วไปและใช้เผยแพร่ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางต่อไป เพื่อให้เกิดโมเดลตัวอย่าง การขับเคลื่อนคุณธรรมของกลุ่มเครือข่ายทางสังคมที่มีความโดดเด่นมีการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงาน องค์กรภายในกลุ่มเครือข่ายอย่างเข้มแข็งและสามารถทำเป็นบทเรียนขยายผลไปยังกลุ่มเครือข่ายอื่นได้ในต่อไป

ซึ่งจากการถอดบทเรียนในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมกระบวนการในการถอดบทเรียน ได้แก่ ๑) ผู้นำศาสนาและตัวแทนผู้นำศาสนาจาก จำนวน ๖ เครือข่าย ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน ๙ คน ๒) นักวิชาการจากวิทยาลัยสันตพล จำนวน ๗ คน ๓) ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) รวมจำนวน ๖ คน และ ๔) ตัวแทนสื่อมวลชนจังหวัดอุดรธานี จาก Home Cable TV จำนวน ๑ คน ด้วยการถอดบทเรียนในประเด็นความสำเร็จ การขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่าย ใน ๕ ประเด็น ได้แก่ ๑) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒) ด้านกลไกการดำเนินงาน ๓) ด้านกระบวนการเรียนรู้ ๔) ด้านผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม และ ๕) ด้านแนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต โดยทำการถอดบทเรียนผ่านกระบวนการถอดบทเรียน ๕ ขั้นตอน ได้แก่

๑) การเตรียมความพร้อมถอดบทเรียน ๒) การดำเนินการถอดบทเรียน ๓) การรายงานการถอดบทเรียน ๔) การสรุปผลการถอดบทเรียน และ ๕) การสังเคราะห์ นำมากำหนดกรอบแนวคิดในการถอดบทเรียน จากนั้นคณะผู้ทำการถอดบทเรียนจึงทำวิเคราะห์ สังเคราะห์ และทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างเป็นเครื่องมือในการถอดบทเรียน จากนั้นนำเครื่องมือในการถอดบทเรียนดังกล่าวมาหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการ พร้อมทั้งปรับปรุงคุณภาพตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้ในการถอดบทเรียน และดำเนินการจัดกิจกรรมถอดบทเรียนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ โดยแบ่งเป็น ๒ ช่วงเวลา ได้แก่ ช่วงที่ ๑ การสัมภาษณ์ผู้นำศาสนาทั้ง ๓ ศาสนา โดยแบ่งทีมงานในการเข้าสัมภาษณ์และบันทึกเสียง การสัมภาษณ์ผู้นำศาสนาทั้ง ๓ ศาสนา ในช่วงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ – ๓ กันยายน ๒๕๖๔ ช่วงที่ ๒ การจัดเวทีประชุมร่วมกับนักวิชาการ เจ้าหน้าที่ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) สำนักงานส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี ตัวแทนสื่อมวลชนและผู้นำเครือข่ายศาสนาทั้ง ๓ ศาสนาในจังหวัดอุดรธานีได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม ในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ และวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการถอดบทเรียนโครงการฯ และนำข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียนไปทำการสังเคราะห์และเขียนข้อเสนอแนะ โดยผลการถอดบทเรียน พบว่า ประเด็นความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา ใน ๕ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยแต่ละศาสนาได้มีโครงการกิจกรรมเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนคุณธรรมของแต่ละศาสนา ได้แก่

ศาสนาอิสลามที่ได้ทำกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรมให้แก่ชุมชน สังคมเพื่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ได้แก่ โครงการงานมหกรรม “เครือข่ายสื่อคุณธรรม นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่างยั่งยืน” และ ประกาศผลรางวัลสื่อสันติภาพ (Peace Media Awards) เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการรู้เท่าทันสื่อของผู้นำศาสนาและศาสนิกชน

สำหรับคริสต์ได้มีโครงการ “โคก หนอง นา โมเดล” เป็นการร่วมกันระหว่างผู้นำคริสตจักร และชุมชนโดยการประชุมเพื่อหาทางแก้ปัญหาาร่วมกันในเรื่องของการหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ดีขึ้นโดยสร้างเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ตำบลนาเรียง อำเภอศรีธาตุเพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนในการพึ่งพาตนเอง นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมโครงการอภิบาลผู้สูงอายุและผู้พิการโครงการอภิบาลผู้สูงอายุและผู้พิการ ก่อให้เกิดการมีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม ทั้งด้านเศรษฐกิจ สุขภาพ สังคม มีความสุขมากขึ้น สามารถพึ่งตนเองได้ในระดับหนึ่ง ลดการพึ่งผู้อื่นลง และด้วยระบบการรวมกลุ่มหรือชมรม ด้วยหลักศาสนาและคุณธรรมทำให้เกิดความสามัคคีประสานกลมเกลียวกัน นำไปสู่การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนและสังคม

ในส่วนของศาสนาพุทธได้จัดทำโครงการกิจกรรมที่ซึ่งทางวัดมีการจัดทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปีเป็นการแลกเปลี่ยนแนวคิด ความรู้ สร้างวินัย เช่น กิจกรรมปฐกฐกกรรม

กิจกรรมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน กิจกรรมปฏิบัติธรรมล่ำลึก กิจกรรมช่วงเช้าพรรษาวันนัดพบทอดเทียนทอดผ้าป่าคาราวะพระเถระ และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมบนให้แก่ลูกหลานเยาวชน หน่วยงาน และข้าราชการ เข้ามาเป็นปัจจัยขับเคลื่อนคุณธรรมในสังคมด้วยมิติของศาสนา โดยในการจัดกิจกรรมมุ่งเน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมกับทางวัดซึ่งผู้ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมสามารถเข้ามาอบรมได้ตลอดปี

ประเด็นที่ ๒. กลไกการดำเนินงาน ในส่วนของกลไกการดำเนินงานของกิจกรรมในการขับเคลื่อนคุณธรรมศาสนาซึ่งทุกศาสนาได้เข้ามามีส่วนร่วมในคณะทำงานเครือข่ายศาสนา โดยคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี เครือข่ายศาสนาตามคำสั่งจังหวัดอุดรธานี ที่ ๔๗๓๔/๒๕๖๓ เรื่องการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายศาสนา) ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ โดยนายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีในขณะนั้น จากการประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือการขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานีเป็นจังหวัดคุณธรรมนั้น ซึ่งภาคีเครือข่ายคุณธรรมได้มีเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานี ไปสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรม โดยจะยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา โดยทำการส่งเสริม พัฒนาหน่วยงาน องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัด รวมไปถึงการสื่อสารรณรงค์และประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมของจังหวัดในการสืบสานวิถีสันติธรรมท้องถิ่น สร้างจิตสำนึกที่ดี ส่งเสริมความมีวินัย และใส่ใจประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งค้นหา ยกย่อง เชิดชู บุคคล หน่วยงาน องค์กร ชุมชน เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับสังคม และพัฒนาศักยภาพ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำ

ประเด็นที่ ๓. กระบวนการเรียนรู้ ในกระบวนการเรียนรู้ของกิจกรรมขับเคลื่อนทางศาสนาของแต่ละศาสนาได้จัดกระบวนการเรียนรู้ในกิจกรรมที่ดำเนินงาน ได้แก่

ศาสนาอิสลามได้จัดกิจกรรมพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ นำเอาโครงการงานมหกรรม “เครือข่ายสื่อคุณธรรม นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่างยั่งยืน” และ ประกาศผลรางวัลสื่อสันติภาพ (Peace Media Awards) ครั้งที่ ๑ เข้ามาโครงการขับเคลื่อนในด้านมิติของเครือข่ายศาสนา เพื่อใช้สื่อและการจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนมุมมองระหว่างเครือข่ายศาสนา เยาวชน หน่วยงานภาครัฐ และสื่อมวลชน ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลมุมมองและองค์ความรู้ด้านการขับเคลื่อนสังคมร่วมกัน

ในส่วนของศาสนาคริสต์ได้นำเอาโครงการ “โคก หนอง นา โมเดล” เข้ามาเป็นหนึ่งในโครงการขับเคลื่อนในด้านมิติของเครือข่ายศาสนา โดยผู้นำเอาทฤษฎีนี้มาประยุกต์ใช้และยังเป็นวิทยากรหลักคือ อ.ยักซ์ (นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร) ประธานมูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ และผู้ก่อตั้ง ปุทธะเลิศมหาวิทยาลัย (ศูนย์การเรียนรู้กสิกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง) ที่แสดงผลสัมฤทธิ์ของการนำศาสตร์พระราชาด้านบริหารจัดการดิน น้ำ ป่า มาฟื้นฟูระบบนิเวศจนสามารถพลิกฟื้นดินดานสร้างระบบนิเวศที่สมดุลต่อระบบการผลิตภาคเกษตร พัฒนาสู่ชุมชนที่ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยเน้นจากการเรียนรู้การลงมือทำจริงเพื่อพึ่งพาตนเอง อีกทั้งยังมีโครงการอภิบาลผู้สูงอายุและผู้พิการที่อาศัยคนในชุมชนและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเข้ามาร่วมกันทำโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดคุณธรรมทำให้เกิดความสามัคคีประสานกลมเกลียวกัน นำไปสู่การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนและสังคม

สำหรับศาสนาพุทธได้นำเอากิจกรรมปฐกฐกรรม กิจกรรมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน กิจกรรมปฏิบัติธรรมล่ำลึก กิจกรรมช่วงเช้าพรรษาวันนัดพบทอดเทียนทอดผ้าป่าคาราวะพระเถระ และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมบนให้แก่ลูกหลาน เยาวชน หน่วยงาน และข้าราชการ

เข้ามาเป็นปัจจัยขับเคลื่อนคุณธรรมในสังคมด้วยมิติของศาสนา โดยในการจัดกิจกรรมมุ่งเน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมกับทางวัดซึ่งผู้ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมสามารถเข้ามาอบรมได้ตลอดปี ที่จัดขึ้นบนพื้นฐานแนวคิด “อุทยานการศึกษา” ซึ่งวัดสันติวนารามทำหน้าที่ทั้งผู้พิทักษ์ป่า และพระผู้รักษาธรรม โดยเป็นสถานปฏิบัติธรรมบ่มเพาะเยาวชน และประชาชนให้ยึดมั่นในการทำความดี ทั้งยังมีบทบาทการเป็นต้นแบบการทำเกษตรอินทรีย์ในเขตวัดที่แบ่งพื้นที่เป็นแปลงนาสาธิต ปลูกข้าวและทำการเกษตรอินทรีย์ เลี้ยงไก่ไข่ทำปุ๋ยหมักซึ่งเปิดเป็นศูนย์เรียนรู้ให้กับประชาชนและคนในชุมชนได้เรียนรู้ในขณะที่เข้ามาเยี่ยมชมวัดและเข้ามาปฏิบัติธรรมการนำหลักธรรมของศาสนาประกอบในชีวิตประจำวัน และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง ร.๙ มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันทำให้ประชาชนมีความรักใคร่กลมเกลียว มีความสามัคคีช่วยเหลือกันอีกทั้งยังลดปัญหาการก่ออาชญากรรมหรือการทะเลาะวิวาทลงได้ ประชาชนในชุมชนมีความสุขมากขึ้น

ประเด็นที่ ๔. ผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม ผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมโครงการเพื่อขับเคลื่อนเครือข่ายศาสนาแบ่งตามกิจกรรมศาสนา ดังนี้

ศาสนาอิสลามได้ผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการผลิตสื่อมัลติมีเดีย ภายใต้บริบท “แตกต่าง อย่างสันติสุข” และโครงการงานนมัสการ “เครือข่ายสื่อคุณธรรม นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่างยั่งยืน” ซึ่งทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องศาสนาได้มากขึ้น มากไปกว่านั้นยังมีการวัดผลในเชิงคุณภาพ คือ การขยายองค์ความรู้และข้อมูลจากการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการที่จัดขึ้น โดยในศาสนาอิสลามได้มีการมอบหมายให้ผู้นำศาสนาได้เขียนบทเทศนาธรรมในพื้นที่ตนเอง จากองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรม ส่วนศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์ให้เขียนบทสรุปจากการเข้าร่วมเพื่อนำไปเผยแพร่หรือบอกต่อในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง และชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ต่อไป

ศาสนาคริสต์ ได้ผลสำเร็จจากโครงการ โคก หนอง นา โมเดล ที่จัดตั้งเป็นศูนย์กสิกรรมฝึกอบรมต้นแบบ ตำบลนาเรียง อำเภอศรีธาตุ และอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี และได้มีการจัดฝึกอบรมให้แก่ผู้สนใจเกษตรทฤษฎีใหม่ ส่งผลให้คนในชุมชนเกิดความร่วมมือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และเกิดการช่วยเหลือกันในกลุ่มชุมชนเพื่อการทำงานร่วมกัน โดยไม่ได้มีการแบ่งแยกว่าใครนับถือศาสนาใด ผลจากโครงการอภิบาลผู้สูงอายุและผู้พิการ ของศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิกก่อให้เกิดการขับเคลื่อนคุณธรรมแก่ชุมชน สังคมและจังหวัดอุดรธานี ได้เป็นอย่างดีจากการนำหลักธรรมและคุณธรรม เข้ามาใช้ในเนื้อหาการอบรมและกิจกรรมต่างๆ ผู้ร่วมโครงการทุกคนมีความสุขมากขึ้น เกิดสังคมแห่งสันติสุขและเผื่อแผ่กระจายไปสู่คนรอบข้าง ครอบครัวและหมู่บ้าน ชุมชน ค่อยๆ ลดความไม่ดีต่างๆ ลง เช่น ความขัดแย้ง การทะเลาะเบาะแว้ง การทำร้ายร่างกายใช้ความรุนแรงในการตัดสินตามอารมณ์ความรู้สึกความโลภ โกรธ หลง เห็นแก่ตนเป็นใหญ่ ความอิจฉา ริษยา การโกหก การลักขโมย การใส่ความนินทา ฯลฯ และได้สร้างความดีเพิ่มมากขึ้น เช่น ใช้ชีวิตอย่างมีสติมากขึ้น มีความเมตตากรุณาปรานีต่อเพื่อนมนุษย์ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ซื่อสัตย์ในการใช้ชีวิต ลดการเอาเปรียบผู้อื่น ลดความเห็นแก่ตัว มีความเสียสละรู้จักแบ่งปันเป็นผู้ให้มากกว่าการเป็นผู้รับ รู้จักพอเพียงและเพียงพอ มีระเบียบวินัยในการใช้ชีวิต ตรงต่อเวลา รู้จักการอดทนรอคอย เปิดใจรับฟังผู้อื่นมากขึ้น มีความกล้าหาญรู้จักการให้อภัย การอโหสิกรรม การคืนดีกันและกัน รู้จักการสร้างสันติสุขแบบสุภาพอ่อนน้อมเรียบง่าย ด้วยการยิ้ม การทักทาย การกล่าวขอโทษขออภัยเมื่อมีความ

ผิดพลาด การกล่าวขอบคุณแสดงความกตัญญูรู้คุณคน และให้ผู้พิการสามารถพึ่งพาตนเองได้ ลดการพึ่งพาผู้อื่น

ศาสนาพุทธ ได้ผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมบนพื้นฐานแนวคิดอุทยานการศึกษา ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์โดยชาวบ้านนำเอาความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทางวัดจัดทำขึ้นและกลับไปขยายผลในพื้นที่ไร่นาของตนเอง กลายเป็นกลุ่มปลูกพืชผักปลอดสารพิษ อีกทั้งยังใช้แนวคิดด้านความพอเพียงและการอยู่กับธรรมชาติอย่างมีความสุขเข้ามาสอดแทรกในการเทศนาธรรมะในระหว่างการปฏิบัติธรรมของศาสนิกชนด้วย ทำให้เกิดการปลูกฝังความสามัคคี การรู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและธรรมชาติได้อย่างเป็นสุข

ประเด็นที่ ๕. แนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต สำหรับการขับเคลื่อนในอนาคตของเครือข่ายคุณธรรมของแต่ละศาสนาโดยการขยายผลของโครงการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายศาสนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับที่กว้างมากขึ้น

ศาสนาอิสลาม วางแผนทำการรณรงค์ให้เยาวชนในภาคอีสานรู้เท่าทันสื่อ โดยมุ่งเน้นการสื่อสารผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) คือ Youtube และ facebook Page: “นักสื่อสารคุณธรรม” นอกจากนี้ทางศาสนาอิสลามยังมีการวางแผนในการที่จะกำหนดกิจกรรมและโครงการให้สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัดในอนาคต และมุ่งเป้าที่จะขยายผลโดยอาศัยสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) โดยจะมีจัดหาทีมงานวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กลุ่มผู้ผลิตสื่อออนไลน์ ในด้านความสันติสุขต่อไป

ศาสนาคริสต์ มุ่งหวังที่จะทำการฟื้นฟูและสร้างสวนเอเดนของพระเจ้าให้กลับคืนมาสมบูรณ์ดังเดิม จึงวางแผนในการขับเคลื่อนและต้องการขยายพื้นที่ในการทำโครงการโคก หนอง นา โมเดลไปยังพื้นที่อื่นๆ นอกจากพื้นที่ใน อำเภอสรีธาตุ จังหวัดอุดรธานีแล้ว ปัจจุบันยังมีโครงการนี้ที่อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี และมีแผนจะสร้างให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบด้านการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ให้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดอุดรธานีให้มากขึ้น และต้องการขยายผลและต่อยอดโครงการอภิบาลผู้สูงอายุและผู้พิการ ซึ่งยังมีจำนวนกลุ่มเปราะบางในชุมชนและหมู่บ้านต่างๆ ที่รอโอกาสอยู่ โดยคณะทำงานได้เตรียมสร้างแกนนำรุ่น ๒ - ๓ ขึ้น ซึ่งจะทำให้การอบรมด้านความรู้และทักษะ เพื่อจะส่งเข้าไปสำรวจข้อมูลในพื้นที่ที่เลือกเพื่อเป็นการขยายเครือข่ายและให้การสนับสนุนช่วยเหลือชุมชนต่างๆ ทั้งในงานเชิงรับและงานเชิงรุก โดยจะใช้รูปแบบกระบวนการเดียวกันและสามารถยืดหยุ่นปรับให้เข้ากับสภาพวิถีชีวิตจริงของชุมชนนั้นๆ ได้

ศาสนาพุทธมีแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของศาสนาพุทธในระยะต่อไป คือ การพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับพุทธศาสนิกชนที่เข้ามาปฏิบัติธรรมและเรียนรู้แนวคิดของอุทยานการศึกษาและการพัฒนาวัดสันติวนารามในด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยวางแผนจะให้การเข้ามาท่องเที่ยวในอาณาเขตของวัดเป็นไปในแนวทางของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและมุ่งสร้างภาพลักษณ์ของวัดในมุมมองของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เป็นสถานที่แห่งการเรียนรู้ และเป็นสถานที่เพื่อการพักผ่อนทางใจ โดยไม่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มุ่งหวังกำไรหรือเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เพราะจะไม่มีมายั่งยืนและจะขัดต่อคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ให้มองในรูปแบบของธรรมชาติ

นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมความดีที่ทำร่วมกันของผู้นำศาสนาและศาสนิกชนของเครือข่ายศาสนา ได้แก่ กิจกรรมโครงการงานมหกรรม “เครือข่ายสื่อคุณธรรม นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่างยั่งยืน” โดยมีการฝึกอบรมผู้นำ/แกนนำด้านศาสนา เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในการรับมือกับ

ข้าวปลอม และการส่งเสริมการสร้างสื่อมัลติมีเดียเดียวที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ให้กับเยาวชนและนักศึกษาในภาคอีสาน นอกจากนี้ยังมีการจัดอบรมให้เยาวชนรู้เท่าทันสื่อ รวมถึงสามารถเป็นนักสื่อสารและเป็นผู้ผลิตสื่อ ที่มุ่งสร้างความเข้าใจอันดีของคนในสังคม จึงมีการจัดอบรม "เยาวชนรุ่นใหม่ สร้างสื่อสันติสุข" เพื่อให้ความรู้แก่เยาวชน ได้ตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขระหว่างศาสนาโดยเยาวชนผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รู้จักการใช้สื่อยุคใหม่ ตระหนักรู้ ถึงประโยชน์และโทษของการสื่อสารและเลือกที่จะเป็นผู้ผลิตสื่อที่ปลอดภัย และสร้างสรรค์ เผยแพร่สู่สาธารณะเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นในประเทศ และกิจกรรมโครงการปันน้ำใจด้วยรัก และห่วงใยต้านภัยโควิด-๑๙ โดยเครือข่ายศาสนาจังหวัดอุดรธานีทั้ง ๓ ศาสนา ได้ทำร่วมกันเพื่อเป็นการบริจาคสิ่งของให้แก่ผู้ยากไร้และผู้ประสบภัยโควิด ในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งทางผู้นำศาสนาแต่ละศาสนาได้เชิญชวนให้เหล่าศาสนิกชนร่วมกันบริจาคสิ่งของ เครื่องใช้ที่มีความจำเป็นต่อผู้ป่วยโควิดและนำไปบริจาคตามโรงพยาบาลสนาม โรงพยาบาลชุมชน และมอบให้กับผู้ยากไร้ในชุมชนพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมา	๑
วัตถุประสงค์ของการถอดบทเรียน	๓
ขอบเขตการถอดบทเรียน	๓
กรอบแนวคิด	๕
บทที่ ๒ วิธีดำเนินการถอดบทเรียน	๖
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๖
วิธีดำเนินการถอดบทเรียน	๖
เครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียน	๗
วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียน	๙
การวิเคราะห์ข้อมูล	๙
บทที่ ๓ รายงานการถอดบทเรียน	๑๑
ขั้นเตรียมความพร้อมถอดบทเรียน	๑๑
วิธีดำเนินการถอดบทเรียน	๑๒
รายงานการถอดบทเรียน	๑๒
บทที่ ๔ สรุปผลการถอดบทเรียน	๓๕
กลุ่มที่ ๑ ศาสนาอิสลาม	๓๘
กลุ่มที่ ๒ ศาสนาคริสต์	๓๙
กลุ่มที่ ๓ ศาสนาพุทธ	๔๒
บทที่ ๕ การสังเคราะห์และข้อเสนอแนะ	๔๖
ตอนที่ ๑ แนวทางในการพัฒนาโครงการ	๔๖
ตอนที่ ๒ แนวทางในการขับเคลื่อนโครงการ	๔๗
ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อการพัฒนาโครงการ	๔๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	๔๙
ภาคผนวก	๕๐

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ การฝึกอบรมผู้นำ/แกนนำด้านศาสนารู้เท่าทันสื่อ	๓๖
ภาพที่ ๒ กิจกรรมการอบรม เยาวชนรุ่นใหม่ สร้างสื่อสันติสุข	๓๖
ภาพที่ ๓ ประกาศผลรางวัลสื่อสันติภาพ (Peace Media Awards) ครั้งที่ ๑	๓๗

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความเป็นมา

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้เล็งเห็นความสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรมเชิงพื้นที่ในระดับจังหวัดที่มีกระบวนการเชิงวิชาการและมีการเชื่อมโยงบูรณาการความร่วมมือของเครือข่ายทางสังคม ๖ กลุ่มเครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายองค์กรภาครัฐ เครือข่ายองค์กรภาคธุรกิจเอกชน เครือข่ายองค์กรการศึกษา เครือข่ายองค์กรทางศาสนา เครือข่ายองค์กรสื่อมวลชน เครือข่ายภาคประชาสังคม ชุมชน ครอบครัว เด็กและเยาวชน ให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนคุณธรรมตามบริบทของแต่ละเครือข่ายภายในจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านแนวคิด “จังหวัดคุณธรรม” ซึ่งเป็นแนวคิดการขับเคลื่อนคุณธรรมโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง (Area Base) เป็นการบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเห็นพ้องในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมอย่างเป็นขบวน โดยมีเป้าหมายไปสู่สังคมที่ใช้หลักคุณธรรมในการพัฒนาเป็นฐาน และใช้ “กระบวนการสมัชชาคุณธรรม” ที่มุ่งเน้นสร้างการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงาน และการพัฒนาศักยภาพให้กับแกนนำ หน่วยงานองค์กรที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนผ่านการอบรม “วิทยากรส่งเสริมคุณธรรม” ให้สามารถเป็นแกนนำการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรและในพื้นที่จังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการส่งเสริมพัฒนา “งานวิจัยและการจัดการความรู้” ด้านการส่งเสริมคุณธรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมคุณธรรมตามบริบทของแต่ละเครือข่ายและขยายผลในพื้นที่ต่างๆ

นับตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายและหน่วยงานในพื้นที่ภูมิภาคต่างๆ ดำเนินการขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่ (จังหวัดคุณธรรมนาร่อง) ใน ๔ ภูมิภาค ได้แก่ ภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคเหนือ จังหวัดเชียงราย ภาคตะวันออกฉะเชิงเทรา และภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเวทีกลางในการขับเคลื่อนคุณธรรมความดีและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างกระแสคุณธรรม ๔ ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ให้เกิดการขับเคลื่อนคุณธรรมตามบริบทของแต่ละองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมงานจากหน่วยงาน องค์กรเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วน ทำให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่าย สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การค้นหาข้อมูล สถานการณ์ ต้นทุนคุณธรรมในพื้นที่ จัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อหาแนวทางการขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาคุณธรรมร่วมกันของแต่ละเครือข่ายและกำหนดอัตลักษณ์คุณธรรมร่วมของคนทั้งจังหวัด มีการจัดตั้งกลไกคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมภายในจังหวัดอุดรธานี ๖ เครือข่าย สู่การประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมร่วมกันต่อเนื่อง ๓ ปี

การขับเคลื่อนในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ศูนย์คุณธรรมและภาคีเครือข่ายจังหวัดอุดรธานี มีแผนงานและเป้าหมายการขับเคลื่อนต่อเนื่อง ได้แก่ การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเกิดการขับเคลื่อนคุณธรรมเป้าหมายของเครือข่ายและจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม การผลักดัน การบรรจุแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมในยุทธศาสตร์จังหวัดสร้างกลไกขับเคลื่อน กระตุ้น ติดตามแบบเสริมพลัง การถอดบทเรียนความสำเร็จ ผลต่อองค์ความรู้ เครื่องมือในการขับเคลื่อนของแต่ละเครือข่ายอย่างเป็น

รูปธรรมจัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มเครือข่าย และระหว่างกลุ่มเครือข่ายอย่างต่อเนื่องและเวทีสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรม ชม เชียร์ แชร์ และสนับสนุนงานการจัดทำฐานข้อมูลเครือข่าย งานด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อน และพัฒนาศักยภาพแกนนำวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้แกนนำ หน่วยงาน องค์กร ที่เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม และประชาชนทั่วไปได้ศึกษาเรียนรู้องค์ความรู้กระบวนการส่งเสริมคุณธรรม จากการปฏิบัติจริงของหน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จมาแล้วจนเป็นที่ยอมรับของคนในพื้นที่ และมีความพร้อมที่จะถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับหน่วยงานอื่นๆ ในรูปแบบสื่อวิทัศน์ที่มีสาระเนื้อหาสั้น กระชับ เข้าใจง่าย เหมาะแก่การเรียนรู้ เพื่อให้เกิดโมเดลตัวอย่างการขับเคลื่อนคุณธรรมของกลุ่มเครือข่ายทางสังคมที่มีความโดดเด่น มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงาน องค์กร ภายในกลุ่มเครือข่ายอย่างเข้มแข็ง และสามารถเป็นบทเรียนขยายผลไปยังกลุ่มเครือข่ายอื่นๆ ได้ในปีต่อไป

ศูนย์คุณธรรมจึงมีแนวคิดที่จะดำเนินการถอดบทเรียนกรณีศึกษา “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ในรูปแบบเอกสารความรู้และวิทัศน์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ขยายผลสู่องค์กร เครือข่ายทางสังคมภาคส่วนอื่นๆ ที่เป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมให้สำเร็จตามเป้าหมาย เป็นการจุดประกายทางความคิด สร้างแรงบันดาลใจ แก่กลุ่มเป้าหมายระดับ บุคคล องค์กร เครือข่ายได้นำไปประยุกต์ใช้ในองค์กร เครือข่ายทางสังคม ประชาชนทั่วไป และใช้เผยแพร่ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางต่อไปเพื่อให้เกิดโมเดลตัวอย่าง การขับเคลื่อนคุณธรรมของกลุ่มเครือข่ายทางสังคมที่มีความโดดเด่นมีการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงาน องค์กรภายในกลุ่มเครือข่ายยังเข้มแข็ง และสามารถเป็นบทเรียนขยายผลไปยังกลุ่มเครือข่ายอื่นได้ในปีต่อไป ศูนย์คุณธรรมจึงมีแนวคิดที่จะดำเนินการถอดบทเรียนกรณีศึกษาความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนานะในรูปแบบเอกสารความรู้และวิทัศน์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ขยายผลสู่องค์กรเครือข่ายทางสังคมภาคส่วนอื่นที่เป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมให้สำเร็จตามเป้าหมายเป็นการจุดประกายทางความคิดสร้างแรงบันดาลใจ แก่กลุ่มเป้าหมายระดับบุคคล องค์กร เครือข่าย ได้นำไปประยุกต์ใช้ในองค์กรเครือข่ายทางสังคม ประชาชนทั่วไปและใช้เผยแพร่ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการเชิงคุณธรรม ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) จึงจำเป็นต้องดำเนินการรวบรวมข้อมูล จัดกระบวนการ และถอดบทเรียนกรณีศึกษา “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” โดยมีบริษัทโฮมเคเบิล ทีวี แอนด์ วีดีโอ ๑๙๙๐ จำกัด และวิทยาลัยสันตพล ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่เป้าหมายจังหวัดนาร่องในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล จัดกระบวนการ และถอดบทเรียนกรณีศึกษา รวมไปถึงจัดทำวิทัศน์กรณีศึกษา “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เพื่อเป็นการสนับสนุนกระบวนการสมัชชาคุณธรรมและการเคลื่อนโมเดลจังหวัดคุณธรรมให้สัมฤทธิ์ผลการเป็นต้นแบบเครือข่ายทางศาสนา และเพื่อให้เป็นไปเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้

๒. วัตถุประสงค์ของการถอดบทเรียน

๒.๑ เพื่อรวบรวมข้อมูล จัดกระบวนการ และถอดบทเรียนกรณีศึกษา “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” สำหรับการเผยแพร่ขยายผลเป็นแนวทางให้กับองค์กรเครือข่ายทางสังคมภาคส่วนอื่นๆ

๒.๒ เพื่อจัดทำวิดิทัศน์ กรณีศึกษา “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” สำหรับเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ ที่เป็นการกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจในการขับเคลื่อนคุณธรรมต่อไป

๓. ขอบเขตการถอดบทเรียน

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการถอดบทเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการถอดบทเรียนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ประจำปี ๒๕๖๔ ตามกรอบแนวคิด “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม กรณีเครือข่ายศาสนา” ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม

๓.๑.๑ ประชากรที่ใช้ในการถอดบทเรียน

๑) ผู้นำศาสนาและตัวแทนผู้นำศาสนาจาก จำนวน ๖ เครือข่าย ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน ๙ คน

๒) นักวิชาการจากวิทยาลัยสันตพล จำนวน ๗ คน

๓) ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) รวมจำนวน ๖ คน

๔) ตัวแทนสื่อมวลชนจังหวัดอุดรธานี จาก Home Cable TV จำนวน ๑ คน

๓.๑.๒ ขอบเขตเนื้อหาที่ใช้ในการถอดบทเรียน

ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้ในการถอดบทเรียน ประกอบด้วย

๑) กระบวนการถอดบทเรียนในโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการรวบรวมข้อมูลในด้านต่างๆ ได้แก่

๑.๑) ข้อมูลพื้นฐานเครือข่ายทางสังคม “เครือข่ายศาสนา จังหวัดอุดรธานี” (เป็นข้อมูลภาพรวมหน่วยงาน องค์กรทางศาสนา ศาสนิกชน ความโดดเด่น ต้นทุนทางสังคม บริบทของศาสนาในจังหวัด และข้อมูลเกี่ยวกับเครือข่ายองค์กรทางศาสนาในจังหวัดอุดรธานี)

๑.๒) ข้อมูลด้านสถานที่ ทำเล ที่ตั้งของเครือข่าย ทุกศาสนา (หรือศูนย์ประสานงานของเครือข่าย/ศูนย์รวมของแต่ละศาสนา)

๑.๓) ภาพความเป็นกลไกคณะทำงานเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม (ภายใต้การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม) ประกอบด้วย

๑.๓.๑) ข้อมูลโครงสร้างการบริหารจัดการ หรือการประสานงานการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่าย (กลไกที่เป็นคำสั่งแต่งตั้ง/กลไกโดยธรรมชาติ/กลไกเดิมของเครือข่ายศาสนา)

๑.๓.๒) ข้อมูลทีมงาน หรือคณะทำงานที่รองรับการดำเนินงานขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่าย (ทีมผู้ขับเคลื่อนหลักในมิติคุณธรรม)

๑.๓.๓) ข้อมูลผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน หรือวิทยากรแกนนำที่สามารถถ่ายทอดให้เกิดการเรียนรู้ของเครือข่าย (มีอยู่แล้วจากอดีต/แกนนำวิทยากรที่ผ่านการอบรมวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมของศูนย์คุณธรรม)

๑.๔) การรวบรวมกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กิจกรรมร่วม หรือการถ่ายทอดความรู้ของเครือข่าย ผลการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย

๑.๔.๑) เป้าหมายที่ชัดเจนเชิงคุณค่าเพื่อสร้างให้คนที่มาเรียนรู้ เห็นความสำคัญ ด้านคุณธรรม ความดี ที่เน้นการพึ่งตนเอง หรือการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

๑.๔.๒) กระบวนการเรียนรู้ การถ่ายทอดความรู้ หรือหลักสูตรของเครือข่ายที่เป็นรูปธรรมต่อการปฏิบัติ หรือกิจกรรม หรือฐานการเรียนรู้

๑.๕) รวบรวมสื่อ ชุดความรู้ หรือกิจกรรมที่เครือข่ายดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายที่เห็นเป็นรูปธรรม เช่น คลิปวีดิทัศน์ แผ่นพับ หนังสือ โปสเตอร์ จิตรกรรม ป้ายคำสอน ไฟล์งานนำเสนอผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ

๑.๖) ข้อมูลผลสำเร็จของการขับเคลื่อนคุณธรรมเครือข่ายศาสนา เพื่อวิเคราะห์ภาพลักษณ์และการยอมรับการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายศาสนา ที่ได้รับการยอมรับทางสังคม รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีผู้มาเรียนรู้ต่อเนื่อง

๑.๗) นำเสนอกรณีศึกษาขององค์กร/ ชุมชนที่สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มเครือข่ายที่มีความโดดเด่นในการดำเนินการขับเคลื่อนคุณธรรมในองค์กรหรือขยายผลไปยังสมาชิกเครือข่ายขององค์กร อย่างเป็นรูปธรรม จำนวน ๓ กรณี

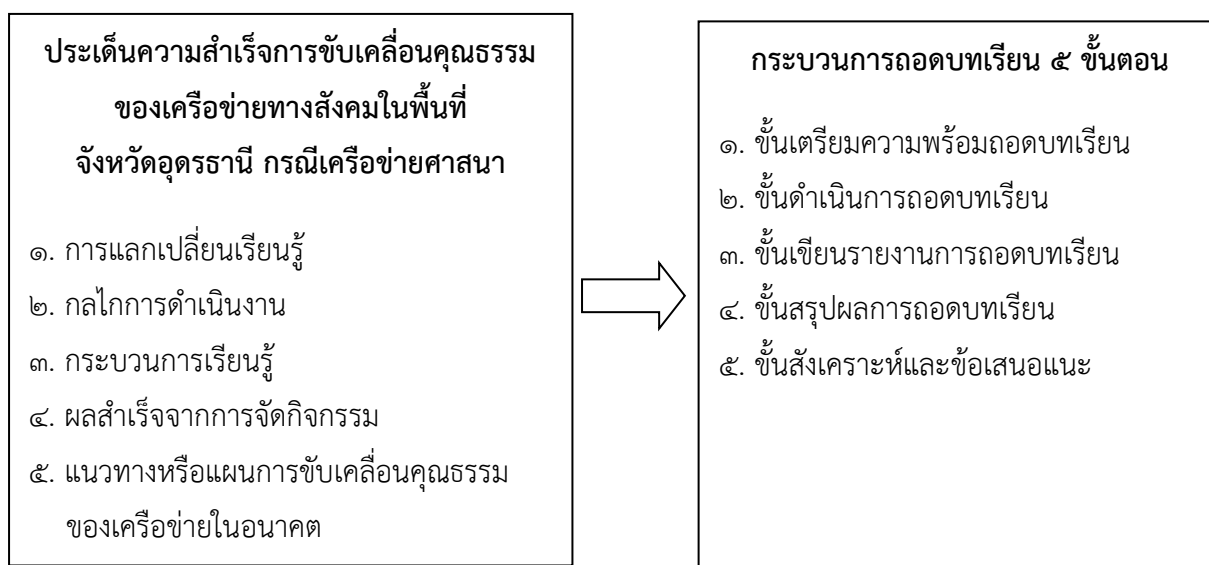
๑.๘) แนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายศาสนา ในระยะต่อไป

ซึ่งการรวบรวมข้อมูลเหล่านี้จัดทำขึ้นด้วยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้แทนหน่วยงานองค์กรเครือข่าย ผู้เกี่ยวข้องกับเครือข่ายศาสนา ในรูปแบบการจัดเวทีประชุมรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ Zoom โดยใช้รูปแบบการเสวนา ระดมความเห็นและการสัมภาษณ์ บนพื้นฐานความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายสังคม ในประเด็นหลักเกี่ยวกับบทบาทเครือข่ายศาสนากับการวางกลยุทธ์เพื่อสร้างสันติสุขร่วมกันในสังคมยุค ๔.๐ หรือการจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้กระบวนการถอดบทเรียน ๕ ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นเตรียมความพร้อมถอดบทเรียน ขั้นดำเนินการถอดบทเรียน ขั้นเขียนรายงานการถอดบทเรียน และขั้นสรุปผลการถอดบทเรียนและสังเคราะห์และข้อเสนอแนะ

๓.๑.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่และระยะเวลา

พื้นที่ดำเนินงาน ครอบคลุมทั้ง ๒๐ อำเภอในจังหวัดอุดรธานี และมีระยะเวลาในการดำเนินงานคือ ระหว่างวันที่ ๑๕ สิงหาคม – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ณ จังหวัดอุดรธานี รวมทั้งสิ้น ๔๕ วัน

๔. กรอบแนวคิด

บทที่ ๒

วิธีดำเนินการถอดบทเรียน

การถอดบทเรียนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการประชุมกลุ่มและการสัมภาษณ์ โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการถอดบทเรียน ดังนี้

๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการถอดบทเรียนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” จัดโดยวิทยาลัยสันตพล ซึ่งมีผู้เข้าร่วมจากหน่วย สำนักงานส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ผู้นำศาสนา และตัวแทนผู้นำศาสนา ๓ ศาสนา ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม ตัวแทนสื่อมวลชนจังหวัดอุดรธานี รวมถึงนักวิชาการจากวิทยาลัยสันตพล จังหวัดอุดรธานี

๒.๑.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการถอดบทเรียน

ประชากรในการถอดบทเรียน ได้แก่ ผู้นำศาสนา ๓ ศาสนา ได้แก่ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพุทธ ในเขตจังหวัดอุดรธานี

กลุ่มตัวอย่างในการถอดบทเรียน ซึ่งทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนดคือ เป็นผู้นำเครือข่ายศาสนา และเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี “เครือข่ายศาสนา” เมื่อทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรแล้ว เป็นดังนี้

๑) ผู้นำศาสนาและตัวแทนผู้นำศาสนาจาก จำนวน ๖ เครือข่าย ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน ๙ คน

๒) นักวิชาการจากวิทยาลัยสันตพล จำนวน ๗ คน

๓) ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) รวมจำนวน ๖ คน

๔) ตัวแทนสื่อมวลชนจังหวัดอุดรธานี จาก Home Cable TV จำนวน ๑ คน

๒.๒ วิธีดำเนินการถอดบทเรียน

๒.๒.๑ คณะผู้ถอดบทเรียนศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้งานร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๒.๒.๒ กำหนดกรอบแนวคิดในการถอดบทเรียนประเด็นความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา ใน ๕ ประเด็น ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านกลไกการดำเนินงาน ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม และด้านแนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต

๒.๒.๓ สร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการ พร้อมทั้งปรับปรุงคุณภาพตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้ในการถอดบทเรียน

๒.๒.๔ จัดกิจกรรมถอดบทเรียนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ โดยแบ่งเป็น ๒ ช่วงเวลา ได้แก่

๑) การสัมภาษณ์ผู้นำศาสนาทั้ง ๓ ศาสนา โดยแบ่งทีมงานในการเข้าสัมภาษณ์และบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ผู้นำศาสนาทั้ง ๓ ศาสนา ในช่วงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ – ๓ กันยายน ๒๕๖๔

๒) การจัดเวทีประชุมร่วมกับนักวิชาการ เจ้าหน้าที่ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) สำนักงานส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี ตัวแทนสื่อมวลชนและผู้นำเครือข่ายศาสนาทั้ง ๓ ศาสนาในจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม ในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔

๒.๒.๕ วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการถอดบทเรียนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๒.๒.๖ การสังเคราะห์และข้อเสนอแนะ การถอดบทเรียนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๒.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เป็นแบบสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

๒.๓.๑ เอกสารประกอบการถอดบทเรียน ชุดที่ ๑ “ขั้นเตรียมความพร้อมถอดบทเรียน” ลำดับที่ ๑ โครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มีลักษณะเป็นข้อคำถามเพื่อการทบทวนข้อมูลและกิจกรรมของเครือข่ายศาสนา และแนวทางการส่งเสริมและขับเคลื่อนคุณธรรมของ ๖ กลุ่มเครือข่ายทางสังคม ในจังหวัดอุดรธานี แบ่งออกเป็น ๕ ประเด็น คือ

- ประเด็นที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานเครือข่ายทางสังคม “เครือข่ายศาสนา จังหวัดอุดรธานี”
 ประเด็นที่ ๒ ข้อมูลด้านสถานที่ ทำเลที่ตั้งของเครือข่ายศาสนา
 ประเด็นที่ ๓ ภาพความเป็นกลไกคณะทำงานเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม
 ประเด็นที่ ๔ การรวบรวมกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมหรือการถ่ายทอดความรู้ของ
 เครือข่าย ผลการจัดกิจกรรม
 ประเด็นที่ ๕ กิจกรรมที่เครือข่ายดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม

๒.๓.๒ เอกสารประกอบการถอดบทเรียน ชุดที่ ๒ “ขั้นดำเนินการถอดบทเรียน” ลำดับที่ ๒
 โครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณี
 เครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔
 มีลักษณะเป็นข้อคำถามเพื่อการทบทวนกิจกรรมความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทาง
 สังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๒.๓.๓ เอกสารประกอบการถอดบทเรียน ชุดที่ ๒ “ขั้นดำเนินการถอดบทเรียน” ลำดับที่ ๓
 โครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณี
 เครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ
 ๒๕๖๔ มีลักษณะเป็นข้อคำถามเพื่อการทบทวนกิจกรรมความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของ
 เครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ด้านกลไกการดำเนินงาน

๒.๓.๔ เอกสารประกอบการถอดบทเรียน ชุดที่ ๒ “ขั้นดำเนินการถอดบทเรียน” ลำดับที่ ๔
 โครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณี
 เครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ
 ๒๕๖๔ มีลักษณะเป็นข้อคำถามเพื่อการทบทวนกิจกรรมความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของ
 เครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ด้านกระบวนการเรียนรู้

๒.๓.๕ เอกสารประกอบการถอดบทเรียน ชุดที่ ๒ “ขั้นดำเนินการถอดบทเรียน” ลำดับที่ ๕
 โครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณี
 เครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ
 ๒๕๖๔ มีลักษณะเป็นข้อคำถามเพื่อการทบทวนกิจกรรมความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของ
 เครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ด้านผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม

๒.๓.๖ เอกสารประกอบการถอดบทเรียน ชุดที่ ๒ “ขั้นการเขียนรายงานการถอดบทเรียน”
 ลำดับที่ ๖ โครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัด
 อุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒
 ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มีลักษณะเป็นข้อคำถามเพื่อการทบทวนกิจกรรมความสำเร็จการขับเคลื่อน
 คุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ด้านแนวทางหรือแผนการขับเคลื่อน
 คุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต

๒.๓.๗ เอกสารประกอบการถอดบทเรียน ชุดที่ ๓ “กระบวนการถอดบทเรียน ๕ ขั้นตอน”
 ลำดับที่ ๗ โครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัด
 อุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒
 ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ” ด้านกระบวนการถอดบทเรียน แบ่งออกเป็น ๕ ประเด็น คือ

ประเด็นที่ ๑ ขั้นเตรียมความพร้อมถอดบทเรียน

ประเด็นที่ ๒ ขั้นดำเนินการถอดบทเรียน

ประเด็นที่ ๓ ขั้นเขียนรายงานการถอดบทเรียน

ประเด็นที่ ๔ ขั้นสรุปผลการถอดบทเรียน

ประเด็นที่ ๕ ขั้นสังเคราะห์และข้อเสนอแนะ

๒.๔ วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียนดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๒.๔.๑ วิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการสร้างเครื่องมือสำหรับการถอดบทเรียน

๒.๔.๒ กำหนดแนวทางและรูปแบบของเครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการถอดบทเรียนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๒.๔.๓ ออกแบบและพัฒนาเอกสารประกอบการถอดบทเรียน ชุดที่ ๑ “ขั้นเตรียมความพร้อมถอดบทเรียน” โดยแบ่งเป็น ๕ ประเด็น ประกอบด้วย ประเด็นที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานเครือข่ายทางสังคม “เครือข่ายศาสนา จังหวัดอุดรธานี” ประเด็นที่ ๒ ข้อมูลด้านสถานที่ ทำเลที่ตั้งของเครือข่ายศาสนา ประเด็นที่ ๓ ภาพความเป็นกลไกคณะทำงานเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม ประเด็นที่ ๔ การรวบรวมกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมหรือการถ่ายทอดความรู้ของเครือข่าย ผลการจัดกิจกรรม ประเด็นที่ ๕ กิจกรรมที่เครือข่ายดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม

๒.๔.๔ ออกแบบและพัฒนาเอกสารประกอบการถอดบทเรียน ชุดที่ ๒ “สะท้อนความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” โดยแบ่งเป็น ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒. กลไกการดำเนินงาน ๓. กระบวนการเรียนรู้ ๔. ผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม ๕. แนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต

๒.๔.๕ ประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการถอดบทเรียน ชุดที่ ๑ ๒ และ ๓ “กระบวนการถอดบทเรียน ๕ ขั้นตอน” ด้วยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Item Objective Congruence Index) โดยนักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญพร้อมปรับปรุงเอกสารประกอบการถอดบทเรียน ชุดที่ ๑ ๒ และ ๓ ในประเด็นที่ “สะท้อนความสำเร็จของการทำงานโครงการ” ตามข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

๒.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๒.๕.๑ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) สำหรับผลการสัมภาษณ์แกนนำเครือข่ายศาสนา ๓ ศาสนา ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม ใน ๕ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานเครือข่ายทางสังคม “เครือข่ายศาสนา จังหวัดอุดรธานี”

ประเด็นที่ ๒ ข้อมูลด้านสถานที่ ทำเลที่ตั้งของเครือข่ายศาสนา

ประเด็นที่ ๓ ภาพความเป็นกลไกคณะทำงานเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม

ประเด็นที่ ๔ การรวบรวมกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมหรือการถ่ายทอดความรู้ของเครือข่าย ผลการจัดกิจกรรม

ประเด็นที่ ๕ กิจกรรมที่เครือข่ายดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม

การประชุมกลุ่มย่อย ใน ๕ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ประเด็นที่ ๒ กลไกการดำเนินงาน

ประเด็นที่ ๓ กระบวนการเรียนรู้

ประเด็นที่ ๔ ผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม

ประเด็นที่ ๕ แนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต

บทที่ ๓

รายงานการถอดบทเรียน

การถอดบทเรียนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการขับเคลื่อน จังหวัดคุณธรรม ในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถอดบทเรียนจากการสัมภาษณ์ผู้นำศาสนา ๓ ศาสนา ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม และการประชุมกลุ่มย่อยของผู้นำศาสนา ทั้ง ๓ ศาสนาในจังหวัดอุดรธานี และเจ้าหน้าที่ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) สำนักงานส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี ตัวแทนสื่อมวลชน เพื่อถอดบทเรียนประเด็นความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา โดยใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์และประชุมกลุ่ม โดยใช้กระบวนการถอดบทเรียน ๕ ขั้นตอน ประกอบด้วย ๑. ขั้นเตรียมความพร้อมถอดบทเรียน ๒. ขั้นดำเนินการถอดบทเรียน ๓. ขั้นเขียนรายงานการถอดบทเรียน ๔. ขั้นสรุปผลการถอดบทเรียน ๕. ขั้นสังเคราะห์และข้อเสนอแนะ เพื่อการทบทวนข้อมูลและกิจกรรมของเครือข่ายศาสนา และแนวทางการส่งเสริมและขับเคลื่อนคุณธรรมของ ๖ กลุ่มเครือข่ายทางสังคมในจังหวัดอุดรธานี แบ่งออกเป็น ๕ ประเด็น คือ

ประเด็นที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานเครือข่ายทางสังคม “เครือข่ายศาสนา จังหวัดอุดรธานี”

ประเด็นที่ ๒ ข้อมูลด้านสถานที่ ทำเลที่ตั้งของเครือข่ายศาสนา

ประเด็นที่ ๓ ภาพความเป็นกลไกคณะทำงานเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม

ประเด็นที่ ๔ การรวบรวมกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมหรือการถ่ายทอดความรู้ของเครือข่าย ผลการจัดกิจกรรม

ประเด็นที่ ๕ กิจกรรมที่เครือข่ายดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม

และประเด็นความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา ใน ๕ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ประเด็นที่ ๒. กลไกการดำเนินงาน

ประเด็นที่ ๓. กระบวนการเรียนรู้

ประเด็นที่ ๔. ผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม

ประเด็นที่ ๕. แนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต

ซึ่งสามารถนำเสนอผลจากการถอดบทเรียนได้ ดังนี้

๓.๑ ขั้นเตรียมความพร้อมถอดบทเรียน

ในขั้นตอนนี้ กิจกรรมที่เกิดขึ้นคือ คณะผู้ถอดบทเรียนศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่

จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการการขับเคลื่อน จังหวัดอุดรธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๓.๒ วิธีดำเนินการถอดบทเรียน

๓.๒.๑ กำหนดกรอบแนวคิดในการถอดบทเรียนประเด็นความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา ใน ๕ ประเด็น ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านกลไกการดำเนินงาน ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม และด้านแนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต

๓.๒.๒ สร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการการขับเคลื่อน จังหวัดอุดรธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการ พร้อมทั้งปรับปรุงคุณภาพตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปใช้ในการถอดบทเรียน

๓.๒.๓ จัดกิจกรรมถอดบทเรียนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการการขับเคลื่อน จังหวัดอุดรธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ โดยแบ่งเป็น ๒ ช่วงเวลา ได้แก่

๑) การสัมภาษณ์ผู้นำศาสนาทั้ง ๓ ศาสนา โดยแบ่งทีมงานในการเข้าสัมภาษณ์และบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ผู้นำศาสนาทั้ง ๓ ศาสนา ในช่วงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ – ๓ กันยายน ๒๕๖๔

๒) การจัดเวทีประชุมร่วมกับนักวิชาการ เจ้าหน้าที่ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) สำนักงานส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี ตัวแทนสื่อมวลชนและผู้นำเครือข่ายศาสนาทั้ง ๓ ศาสนาในจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม ในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔

๓.๒.๔ วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการถอดบทเรียนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการการขับเคลื่อน จังหวัดอุดรธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๓.๒.๕ การสังเคราะห์และข้อเสนอแนะ การถอดบทเรียนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ภายใต้ความร่วมมือการการขับเคลื่อน จังหวัดอุดรธรรมในปีที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๓.๓ รายงานการถอดบทเรียน

กลุ่มที่ ๑ ศาสนาอิสลาม

ประเด็นที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานเครือข่ายทางสังคม “เครือข่ายศาสนา จังหวัดอุดรธานี”

ปัจจุบัน มัสยิดในจังหวัดอุดรธานีมีทั้งสิ้น จำนวน ๔ แห่ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) มัสยิดกุเวตลอิสลาม (มัสยิดกลาง) ๒) มัสยิดอัลมูบาร็อก ๓) มัสยิดดารุสลาม

๔) มัสยิดอำเภอน้ำโสม

ประเด็นที่ ๒ ข้อมูลด้านสถานที่ ทำเลที่ตั้งของเครือข่ายศาสนา

ปัจจุบัน มัสยิดในจังหวัดอุดรธานีมีทั้งสิ้น จำนวน ๔ แห่ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) มัสยิดกุเวตลอิสลาม (มัสยิดกลาง) ที่อยู่ : ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐

๒) มัสยิดอัลมูบาร็อก ที่อยู่ : ๑๗๕/๒ หมู่ ที่ ๘ บ้านหนองหมื่นท้าว ตำบลโนนสูง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ๔๑๓๓๐

๓) มัสยิดดารุสลาม ที่อยู่ : ตำบลพันดอน อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ๔๑๓๗๐

๔) มัสยิดอำเภอน้ำโสม ที่อยู่ : ๒๔๑๔ ตำบลน้ำโสม อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ๔๑๒๑๐

ประเด็นที่ ๓ ภาพความเป็นกลไกคณะทำงานเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม

ศาสนาอิสลามเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมโดยร่วมเป็นส่วนหนึ่งใน คณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี “เครือข่ายศาสนา” ตามคำสั่งจังหวัดอุดรธานี ที่ ๔๗๓๙/๒๕๖๓ เรื่องการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายศาสนา)

ประเด็นที่ ๔ การรวบรวมกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมหรือการถ่ายทอดความรู้ของเครือข่าย ผลการจัดกิจกรรม

ศาสนาอิสลามได้มีการจัดทำโครงการกิจกรรมโดยมุ่งเน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการ ถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชน ซึ่งประเด็นที่ศาสนาอิสลามเล็งเห็นว่ามีค่ามากในการนำมา ขับเคลื่อนคุณธรรมในปัจจุบันคือ การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม โดยการมุ่งเป้า ไปที่เยาวชนและคนรุ่นใหม่ที่มีความอ่อนไหวต่อการรับข้อมูลข่าวสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเนื่องจาก เป็นช่องทางที่เปิดกว้างในการเข้าถึงข้อมูลของเยาวชนในยุคดิจิทัลในปัจจุบันนี้ แต่ทั้งนี้ช่องว่างของ การสื่อสารผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ก็ยังพบว่ามีข่าวปลอม การบิดเบือนข้อมูล และการสร้างความแตกแยกของศาสนิกชน ดังนั้น หากศาสนาทำได้ คือต้องสร้างสื่อและข้อมูลที่เป็น ข้อเท็จจริงเพื่อเผยแพร่ผ่าน Social media เช่นเดียวกันเพื่อสื่อสารให้ข้อมูลที่ถูกต้องนั้นเป็นแนวทาง ป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดจากความเข้าใจผิดในด้านข้อมูลออนไลน์ได้ ดังนั้น ทางศาสนาอิสลาม จึงได้จัดทำกิจกรรมโครงการที่มุ่งเน้นในเรื่องการสื่อสารผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต เช่น การจัดกิจกรรม การประกวดการสร้างสรรค์สื่อสันติภาพ (Peace Media Awards) และสร้างช่องทางในการสื่อสารกับ ศาสนิกชนทั่วไปผ่านช่องทาง Facebook page ของศาสนาอิสลาม ชื่อ “นักสื่อสารคุณธรรม” เพื่อ เป็นช่องทางในการสื่อสารและให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม และเพื่อการส่งเสริมให้ เกิดการอยู่ร่วมกันกับศาสนาอื่นในชุมชนอย่างสันติสุขโดยการเผยแพร่ข้อมูลกิจกรรมที่ศาสนาอิสลาม ได้มีการร่วมกันจัดกิจกรรมกับศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังมีการจัด กิจกรรมศาสนิกสัมพันธ์ที่ร่วมกับศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ เพื่อเป็นการสร้างความสามัคคีในสังคม ภายใต้นโยบายการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ประเด็นที่ ๕ กิจกรรมที่เครือข่ายดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม

โครงการ งานมหกรรม “เครือข่ายสื่อคุณธรรม นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่างยั่งยืน” ซึ่งจัดโดย กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ร่วมกับ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และองค์กรภาคีเครือข่าย โดยมีการผลิตสื่อ หนังสือ สารคดีสั้น วิดีโอสั้น และสร้างเวทีเสวนาระหว่างศาสนา มุ่งผลิตสื่อเพื่อส่งเสริมในมิติศาสนิกสัมพันธ์ เพื่อเชื่อมมิติด้านศาสนา และสร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับศาสนาได้อย่างถูกต้อง โดยใช้สื่อเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรมในสังคมผ่านช่องทางสังคมออนไลน์ (Social Media) เนื่องจากเห็นว่า การมีสื่อที่ดี จะช่วยสร้างความคิดดี ความรัก และความสามัคคีได้

กิจกรรมศาสนิกสัมพันธ์ คือการเอาเยาวยาวชนมาเข้าค่ายร่วมกันในทุกปี ปีละ ๑ ครั้ง แต่เนื่องจากสถานการณ์ในปีนี้ได้ประสบผลกระทบจากโรคระบาด Covid ๑๙ จึงได้ยกเลิกการจัดกิจกรรมเข้าค่ายศาสนิกสัมพันธ์ และได้ให้ทำกิจกรรมจิตอาสาในท้องถิ่นของตนเองเพื่อเป็นการทดแทนกิจกรรมดังกล่าว อีกทั้งยังมีการเข้าไปช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบด้านโควิด ๑๙ ร่วมกับ ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ จากกิจกรรมการบริจาคสิ่งของในโรงพยาบาลสนาม และชุมชนที่ได้รับผลกระทบ

และเมื่อพิจารณาประเด็นความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ใน ๕ ประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

กิจกรรมของศาสนาอิสลามที่ได้ขับเคลื่อนให้แก่ชุมชน สังคมเพื่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ได้แก่ โครงการ งานมหกรรม “เครือข่ายสื่อคุณธรรม นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่างยั่งยืน” และ ประกาศผลรางวัลสื่อสันติภาพ (Peace Media Awards) ครั้งที่ ๑ เริ่มจากการระดมจากภายใน โดยคุณประวีณ ประพฤติชอบ เลขาธิการมูลนิธิเพื่อการศึกษาและพัฒนามุสลิมอีสานได้เข้าร่วมและผ่านการอบรม ซึ่งในการอบรมนั้นมีให้อภิปรายในหัวข้อ “ปัญหาที่ยากแก่ ความดีที่ยากทำ” ดังนั้นคุณประวีณจึงเล็งเห็นความสำคัญถึงความไม่เข้าใจกันระหว่างศาสนิกชนเพราะขาดศาสนิกสัมพันธ์ เพราะต่างคนต่างอยู่ คือ รับรู้ว่ามีแต่ละศาสนา และแต่ละศาสนาก็มีความต่างกัน และขาดการสื่อสารระหว่างกัน หากมีโอกาสในการที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างศาสนาของศาสนิกชนมีอยู่น้อยมาก แต่เมื่อมีสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เกิดขึ้นมา ทำให้เป็นเสมือนเครื่องมือที่เข้ามาช่วยในการสื่อสาร แบ่งปันข้อมูลข่าวสารและสร้างกิจกรรมร่วมกันได้เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนกิจกรรมระหว่างเครือข่ายศาสนาในจังหวัดอุดรธานี แต่ทั้งนี้ช่องว่างของการสื่อสารผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ต่างๆ นั้น ยังพบว่า มีการบิดเบือนข้อมูลต่างๆ มีข่าวปลอม และมีการออกข่าวในทำนองการสร้างความแตกแยกให้เกิดในศาสนิกชนของแต่ละศาสนา หรือระหว่างศาสนาด้วยกัน ดังนั้น สิ่งที่ทางศาสนาอิสลามสามารถทำให้ศาสนิกชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติได้ คือ ต้องสร้างสื่อและข้อมูลที่เชื่อถือได้จริงเพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) จึงก่อให้เกิดโครงการงานมหกรรม “เครือข่ายสื่อคุณธรรม นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่าง ยั่งยืน และ ประกาศผลรางวัลสื่อสันติภาพ (Peace Media Awards) ครั้งที่ ๑ ขึ้น โดยได้รับงบประมาณจากกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ โดยมีการจัดอบรมการสร้างสื่อให้แก่เยาวชนในจังหวัดอุดรธานี หนองคาย และบึงกาฬ และครูผู้ควบคุมทีม จำนวน ๗๙ คน โดยมีวิทยากรมาจากทั้งผู้เชี่ยวชาญทางด้านการถ่าย

รายการและตัดต่อจากไทยพีบีเอส และวิทยากรทางมิติของศาสนา ได้แก่ ผู้นำศาสนาทั้ง ๓ ศาสนา (พุทธ, คริสต์, อิสลาม) เพื่อให้ความรู้แก่เยาวชนผู้เข้าร่วมอบรม และเยาวชนผู้เข้าร่วมอบรมจะต้องผลิตสื่อหนังสือ สาระคดีสั้น และวิดีโอสั้น เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันอย่างสันติเพื่อประกวดชิงเงินรางวัลและโล่รางวัล

ประเด็นที่ ๒ ด้านกลไกการดำเนินงาน

ศาสนาอิสลามเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมโดยร่วมเป็นส่วนหนึ่งในคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี เครือข่ายศาสนาตามคำสั่งจังหวัดอุดรธานี ที่ ๔๗๓๔/๒๕๖๓ เรื่องการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายศาสนา) ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ โดยนายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ในขณะนั้น

จากการประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือการขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานี เป็นจังหวัดคุณธรรมนั้น ซึ่งภาคีเครือข่ายคุณธรรมได้มีเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานี ไปสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรม โดยจะยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา โดยทำการส่งเสริม พัฒนา หน่วยงาน องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัด รวมไปถึงการสื่อสาร รณรงค์ และประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมของจังหวัดในการสืบสานวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น สร้างจิตสำนึกที่ดี ส่งเสริมความมีวินัย และใส่ใจประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งค้นหา ยกย่อง เชิดชู บุคคล หน่วยงาน องค์กร ชุมชน เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับสังคม และพัฒนาศักยภาพ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำ ซึ่งศาสนาอิสลามได้นำสาระสำคัญของการประกาศเจตนารมณ์ร่วมมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนคุณธรรม ตั้งแต่การศึกษา รวบรวมข้อมูลการเข้าถึงโซเชียลมีเดีย (Social Media) องค์ความรู้ พฤติกรรมการบริโภคข่าวสาร และการรับมือกับข่าวปลอม ของเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปในภาคอีสาน (อุดรธานี ขอนแก่น สกลนคร มุกดาหาร และบึงกาฬ) และฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเครือข่ายสื่อคุณธรรม-นำสันติสุข สู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติภาพ (การฝึกอบรมผู้นำ/แกนนำด้านศาสนา เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในการรับมือกับข่าวปลอม และการส่งเสริมการสร้างสื่อมัลติมีเดียที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ให้กับเยาวชนและนักศึกษาในภาคอีสาน) รวมทั้งการจัดนิทรรศการ/มหกรรม “เครือข่ายสื่อคุณธรรม-นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่างยั่งยืน” และ ประกาศผลรางวัลสื่อสันติภาพ (Peace Media Awards) ครั้งที่ ๑

ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลไกการดำเนินงานของศาสนาอิสลามคือ การวางแผนกำหนดกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายของจังหวัดอุดรธานีภายใต้การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม โดยผู้นำศาสนามีการติดต่อสื่อสารเพื่อหาแนวทางในการจัดทำกิจกรรมระหว่างศาสนาและภาครัฐร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ และมีการใช้สื่อออนไลน์เป็นเครื่องมือในการสื่อสารจากเครือข่ายศาสนาไปสู่ประชาชนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต อีกทั้งยังส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางเครือข่ายจัดขึ้น ทำให้เข้าใจและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนาเพิ่มมากขึ้น

ประเด็นที่ ๓ ด้านกระบวนการเรียนรู้

ในส่วนของศาสนาอิสลามได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ นำเอาโครงการงานมหกรรม“เครือข่ายสื่อคุณธรรม นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่างยั่งยืน” และ ประกาศผลรางวัลสื่อสันติภาพ (Peace Media Awards) ครั้งที่ ๑ เข้ามาโครงการขับเคลื่อนในด้านมิติของเครือข่ายศาสนา เพื่อใช้สื่อและการจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนมุมมองระหว่างเครือข่ายศาสนา เยาวชน หน่วยงานภาครัฐ และสื่อมวลชน ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลมุมมองและองค์ความรู้ด้านการขับเคลื่อนสังคมร่วมกัน ซึ่งมีรูปแบบการดำเนินโครงการดังนี้

๑. อาจารย์ประวิณและทีมงานได้ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลการเข้าถึงสื่อโซเชียลมีเดีย องค์ความรู้ พฤติกรรมการบริโภคข่าวสาร และการรับมือกับข่าวปลอม ของเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปในภาคอีสาน (อุดรธานี ขอนแก่น สกลนคร มุกดาหาร และบึงกาฬ) และนำไปวางแผนเรื่องการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ด้วยสื่อและการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างศาสนาต่อไป

๒. จัดการพัฒนาเครือข่ายสื่อคุณธรรม-นำสันติสุข สู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติภาพโดยการฝึกอบรมผู้นำ/แกนนำด้านศาสนา เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในการรับมือกับข่าวปลอม และการส่งเสริมการสร้างสื่อมัลติมีเดียที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ให้กับเยาวชนและนักศึกษาในภาคอีสาน

๓. การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการผลิตสื่อมัลติมีเดีย ภายใต้บริบท “แตกต่าง อย่างสันติสุข” ให้กับเยาวชนและนักศึกษา ได้รู้จักการใช้สื่ออย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ และเกิดประโยชน์ สร้างภูมิคุ้มกันต่อการรับมือกับข่าวปลอม และสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นในประเทศชาติ

๔. มีการจัดนิทรรศการงานมหกรรม“เครือข่ายสื่อคุณธรรม นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่างยั่งยืน” และ ประกาศผลรางวัลสื่อสันติภาพ (Peace Media Awards) ครั้งที่ ๑ ในวันพุธที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔ ณ ศูนย์ประชุมมณฑาทิพย์ ฮอลล์ จังหวัดอุดรธานี

ประเด็นที่ ๔ ด้านผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม

ผลจากการขับเคลื่อนกิจกรรม ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการผลิตสื่อมัลติมีเดีย ภายใต้บริบท “แตกต่าง อย่างสันติสุข” และ การจัดนิทรรศการงานมหกรรม“เครือข่ายสื่อคุณธรรม นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่างยั่งยืน” และ ประกาศผลรางวัลสื่อสันติภาพ (Peace Media Awards) ครั้งที่ ๑ ของศาสนาอิสลามนี้ ก่อให้เกิดการจัดเวทีประกาศผลการประกวดการผลิตสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ภายใต้บริบท “แตกต่าง อย่างสันติสุข” และ จัดเวทีสานเสวนา และถอดบทเรียนจากการฝึกอบรม และการสะท้อนคิดจากการมีส่วนร่วมของผู้นำศาสนา ผู้นำองค์กรเยาวชน และนักศึกษาในการผลิตสื่อ/คลิปวิดีโอสั้น เพื่อรับมือจากภัยข่าวปลอมในงานมหกรรม“เครือข่ายสื่อคุณธรรม นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่างยั่งยืน” และมีการวัดผลจากการจัดกิจกรรมโดยแบ่งเป็น ๒ ด้าน ได้แก่

๑) การวัดผลเชิงปริมาณ หรือจากสถิติที่ได้รับหลังจากทำการจัดโครงการกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว โดยจะมีการแจกแบบสอบถามเพื่อประเมินผลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนา หากมีผลร้อยละ ๗๐ หมายความว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจในเกณฑ์ที่ดี

๒) การวัดผลเชิงคุณภาพหรือเชิงคุณค่า คือการขยายผลจากการที่ผู้นำศาสนาเข้าร่วมโครงการกิจกรรม มีความรู้และข้อมูลที่ถูกต้อง และในแต่ละโครงการกิจกรรมที่จัดขึ้นจะมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากที่สุด เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์สูงสุด ดังนั้น

จึงมีการวัดผลเชิงคุณค่า โดยการวัดจากการขยายองค์ความรู้และข้อมูล โดยในศาสนาอิสลามได้มีการมอบหมายให้ผู้นำศาสนาได้เขียนบทเทศนาธรรมในพื้นที่ตนเองจากองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรม ส่วนศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์ ก็จะทำให้เขียนบทสรุปจากการเข้าร่วมเพื่อนำไปเผยแพร่หรือบอกต่อในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง และชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ต่อไป

ซึ่งจากการสำรวจหลังการอบรม "เยาวชนรุ่นใหม่ สร้างสื่อสันติสุข" วันที่ ๓-๔ เม.ย.๖๔ ณ ศูนย์ประชุมมณฑาทิพย์ ฮอลล์ (ตรงข้ามUD TOWN) จ.อุดรธานี แล้วพบว่า เยาวชนและผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนา หากมีผลร้อยละ ๗๐ หมายความว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจในเกณฑ์ที่ดี

ประเด็นที่ ๕ ด้านแนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต

แผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของศาสนาอิสลามในระยะต่อไปคือ การรณรงค์ให้เยาวชนในภาคอีสานรู้เท่าทันสื่อ โดยมุ่งเน้นการสื่อสารผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) คือ Youtube และ facebook Page: “นักสื่อสารคุณธรรม” เพื่อเป็นกระบอกเสียงส่วนหนึ่งให้ศาสนิกชนเข้าใจและรู้เท่าทันสื่อมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นแหล่งข่าวสารความรู้ของเครือข่ายศาสนาต่อไป ในส่วนของกิจกรรมทางศาสนาอิสลามมีแผนที่จะร่วมกับผู้นำศาสนาและศาสนิกชนทั้ง ๓ ศาสนาในจังหวัดอุดรธานี ทั้งจะมีโครงการที่ผู้นำศาสนาแต่ละศาสนาจะเดินทางไปเยี่ยมเยียนศาสนสถานของแต่ละศาสนา แต่ในขณะนี้มีการระบาดของโควิด ๑๙ อยู่ทำให้ยังไม่สามารถจัดกิจกรรมนี้ได้ นอกจากนี้ทางศาสนาอิสลามยังมีการวางแผนในการที่จะกำหนดกิจกรรมและโครงการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาของภาครัฐในอนาคตซึ่งต้องรอติดตามข้อมูลจากภาครัฐและแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดอุดรธานีต่อไป และมุ่งเป้าที่จะขยายผลโดยอาศัยสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) โดยจะมีจัดทำทีมงานวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับกลุ่มผู้ผลิตสื่อออนไลน์ในด้านความสันติสุขต่อไป

กลุ่มที่ ๒ ศาสนาคริสต์

ประเด็นที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานเครือข่ายทางสังคม “เครือข่ายศาสนาคริสต์ จังหวัดอุดรธานี”

ปัจจุบัน คริสตจักรในจังหวัดอุดรธานีมีทั้งสิ้น จำนวน ๗๕ แห่ง โดยแบ่งเป็น ๒ ได้แก่ นิกายโรมันคาทอลิก ผู้รับผิดชอบคือ บาทหลวงรังสรรค์ ภาณุรักษ์ และนิกายโปรเตสแตนต์ ผู้รับผิดชอบคือ ศาสนาจารย์ธีรพันธ์ ขอบใจ (ศิษยาภิบาล)

ศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ในเขตปกครองของสังฆมณฑลอุดรธานี ประกอบด้วย ๖ จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานี ขอนแก่น หนองคาย บึงกาฬ หนองบัวลำภู และจังหวัดเลย มีผู้นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกใน ๖ จังหวัดรวม ๑๙,๙๔๓ คน ในจังหวัดอุดรธานีมีผู้นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ๑๐,๑๓๔ คน มีวัดคาทอลิกในจังหวัดอุดรธานี ๒๑ แห่ง มีโรงเรียนคาทอลิก ๖ แห่ง การดำเนินงานและโครงการต่างๆ อยู่ภายใต้การปกครองของสังฆมณฑลอุดรธานี ในนามของมูลนิธิคาทอลิกสงเคราะห์อุดรธานี (องค์การสาธารณประโยชน์) โดยมีคณะทำงานที่ทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมเครือข่ายศาสนา ในชื่อ โครงการงานอภิบาลผู้สูงอายุและผู้พิการ ซึ่งเน้นกลุ่มผู้เปราะบางในสังคมที่ต้องการการดูแลเอาใจใส่ช่วยเหลือสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เหมาะสมกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ประเด็นที่ ๒ ข้อมูลด้านสถานที่ ทำเลที่ตั้งของเครือข่ายศาสนา

นิกายโรมันคาทอลิกจะรับข้อมูลข่าวสารทางด้านกิจกรรมทางศาสนาจากสังฆมณฑลคาทอลิกอุดรธานี (มุลินีคาทอลิกสงเคราะห์อุดรธานี) ที่อยู่ ตู๊ ปณ.๓ ปท.โพศรี จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๒ ผู้รับผิดชอบคือ บาทหลวงรังสรรค์ ภาณุรักษ์

สำหรับนิกายโปรเตสแตนต์ ศาสนิกชนชาวคริสต์เตียนจะรับข้อมูลข่าวสารทางด้านกิจกรรมทางศาสนาจากคริสตจักรสามัคคีธรรมอุดรธานี ที่อยู่ ๒๒๙/๑ ถนนอุดรสุขวิถี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐ ผู้รับผิดชอบคือ ศาสนาจารย์ธีรพันธ์ ขอบใจ (ศิษยาภิบาล)

ประเด็นที่ ๓ ภาพความเป็นกลไกคณะทำงานเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม

ศาสนาคริสต์เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมโดยร่วมเป็นส่วนหนึ่งในคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี “เครือข่ายศาสนา” ตามคำสั่งจังหวัดอุดรธานี ที่ ๔๗๓๙/๒๕๖๓ เรื่องการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายศาสนา) โดยกลไกคณะทำงานของศาสนาคริสต์ยึดตามคำสั่งแต่งตั้งของจังหวัดและเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางจังหวัดและเครือข่ายศาสนาจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

ประเด็นที่ ๔ การรวบรวมกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมหรือการถ่ายทอดความรู้ของเครือข่าย ผลการจัดกิจกรรม

ศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ได้ร่วมกับศาสนิกชนชาวคริสต์เตียนในการจัดทำโครงการแบบมีส่วนร่วมในโครงการโคก หนอง นา โมเดลและยังมีการสร้างศูนย์การเรียนรู้ด้านการทำเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่โคก หนอง นา โมเดล อีกด้วย ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวนอกจากจะสร้างความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ การรักษาสິงแวดล้อม และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับพื้นที่ในการทำเกษตรแล้วยังเป็นแหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้จากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญที่นำเอาแนวคิดโคก หนอง นา โมเดล นี้มาประยุกต์ใช้และยังเป็นวิทยากรหลักคือ อ.ยักซ์ (นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร) ประธานมูลนิธิสิริกรรมธรรมชาติ และ ผู้ก่อตั้ง ปุทธะเลยัฒนาวิชาลัย (ศูนย์การเรียนรู้สิริกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง) อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี มามอบความรู้ให้กับผู้ที่สนใจในการทำเกษตรตามแนวคิดศาสตร์พระราชาคอก หนอง นา โมเดล อีกด้วย

ส่วนศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ได้มีการจัดโครงการต่างๆ เพื่อเสริมสร้างสันติสุข โดยแบ่งเป็นโครงการอภิบาลผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยไม่การแบ่งแยกศาสนา

ประเด็นที่ ๕ กิจกรรมที่เครือข่ายดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม

เครือข่ายศาสนาคริสต์ได้มีการจัดทำโครงการ โคก หนอง นา โมเดล ที่ช่วยสร้างรายได้สร้างอาชีพ สอนให้รู้จักพึ่งพาตนเอง และยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับชุมชน และบุคคลภายนอกชุมชนที่สนใจเรียนรู้จากโครงการนี้ ได้อย่างเป็นรูปธรรมและแข็งแกร่งเสมอมา ซึ่งนอกจากจะเป็นต้นแบบในการทำเกษตรอินทรีย์ แบบ โคก หนอง นา โมเดลแล้วยังช่วยหาแนวทางในการต่อยอดทางด้านตลาดเพื่อสินค้าเกษตรด้วยการให้ความรู้และผลักดันเกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและการช่วยหาช่องทางในการจัดจำหน่ายที่เหมาะสมให้กับเกษตรกรในชุมชนอีกด้วย เช่น

การเข้าไปจำหน่ายสินค้าเกษตรในพื้นที่ตลาดจริงใจ ที่ห้างสรรพสินค้าเซนทรัล จังหวัดอุดรธานี เป็นต้น

ส่วนของเครือข่ายศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ได้จัดทำโครงการอภิบาลผู้สูงอายุและผู้พิการ มีเป้าหมายและเด่นชัดในเชิงคุณค่า สามารถสร้างคนที่มาเรียนรู้ให้เห็นความสำคัญด้านคุณธรรม และความดีงามของหลักศาสนา ได้อย่างเป็นรูปธรรมจับต้องได้คือ มีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม ทั้งด้านเศรษฐกิจ สุขภาพ สังคม มีความสุขมากขึ้น สามารถพึ่งตนเองได้ในระดับหนึ่งเป็นการลดการพึ่งผู้อื่น และด้วยระบบการรวมกลุ่มหรือชมรม ด้วยหลักศาสนาและคุณธรรมทำให้เกิดความสามัคคีประสานกลมเกลียวกัน นำไปสู่การช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างเป็นธรรมชาติ

และเมื่อพิจารณาประเด็นความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายศาสนาคริสต์สำหรับนิกายโปรเตสแตนต์ ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ใน ๕ ประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

กิจกรรมของศาสนาคริสต์ที่ได้ขับเคลื่อนให้แก่ชุมชน สังคมเพื่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ได้แก่ โครงการ โคก หนอง นา โมเดล เริ่มจากการระเบิดจากภายใน เป็นการร่วมกันระหว่างผู้นำคริสตจักรและชุมชนโดยการประชุมเพื่อหาทางแก้ปัญหาาร่วมกันในเรื่องของการหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ดีขึ้นโดยเริ่มต้นที่ตำบลนาเรียง อำเภอศรีธาตุ และได้ขยายผลไปที่อ.บ้านผือ เป็นแห่งที่สอง เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการทำเกษตรทฤษฎีใหม่เนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจของชุมชนในเวลานั้นที่ขาดที่ทำกิน ขาดแหล่งอาหาร ขาดองค์ความรู้ในการทำเกษตร จากการประชุมร่วมกันจึงได้ข้อสรุปว่า จะไปดูงานและอบรมความรู้ที่ศูนย์สิริกสิกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง จังหวัดชลบุรี โดยการนำโคก หนอง นา โมเดลเข้ามาพลิกฟื้นผืนดิน ส่งเสริมอนุรักษ์ แหล่งน้ำ และป่า จากการใช้หลักคุณธรรมได้แก่ พอเพียง มีวินัย สุจริต และจิตอาสา ร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันทั้งทางคริสตจักรและชุมชน และได้รับจนกระทั่งได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐในการชุดคลองประชารัฐ จนเกิดเป็นศูนย์สิริกสิกรรมฝึกอบรมต้นแบบ ตำบลนาเรียง อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี ขึ้น ซึ่งปัจจุบัน ศูนย์สิริกสิกรรมฝึกอบรมต้นแบบแห่งนี้ ได้มีการจัดฝึกอบรมให้แก่ผู้สนใจเกษตรทฤษฎีใหม่แล้ว ทั้งหมด ๔ รุ่น เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๓๖๐ คน

ประเด็นที่ ๒ ด้านกลการดำเนินงาน

ศาสนาคริสต์เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมโดยร่วมเป็นส่วนหนึ่งในคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี เครือข่ายศาสนา ตามคำสั่งจังหวัดอุดรธานี ที่ ๔๗๓๙/๒๕๖๓ เรื่องการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายศาสนา) ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ โดยนายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีในขณะนั้น

จากการประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือการขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานี เป็นจังหวัดคุณธรรมนั้น ซึ่งภาคีเครือข่ายคุณธรรมได้มีเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานี ไปสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรม โดยจะยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสืบสานวิถีวัฒนธรรมไทย พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกขององค์กรได้รับการพัฒนาดตนเอง

ซึ่งศาสนาคริสต์ได้นำสาระสำคัญของการประกาศเจตนารมณ์ร่วมมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนคุณธรรม ตั้งแต่การใช้หลักการของพระคัมภีร์เข้ามาใช้ในงานที่ทำอยู่ โดยศาสนาคริสต์เชื่อว่า พระเจ้าทรงสร้างสวนเอเดนไว้บนโลกมนุษย์ และทรงสร้างไว้สมบูรณ์แล้ว แต่เมื่อความสมบูรณ์นั้นขาดหายไป ในฐานะคริสเตียนจะต้องมีหน้าที่ในการฟื้นฟูสวนเอเดนของพระเจ้าขึ้นมา เริ่มจากสวนเอเดนเล็กๆ ของกลุ่มชาวบ้าน ตำบลนาเรียง อำเภอศรีธาตุ ผนวกกับการนำศาสตร์ของพระราชา โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้ามาดำเนินการพลิกฟื้นผืนดิน แผ่นน้ำ และป่า ให้กลับมาอุดมสมบูรณ์ขึ้น ด้วยความร่วมมือร่วมใจของคริสตจักรและคนในชุมชนได้ร่วมกันในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้าง โคก หนอง นา โมเดล ให้เกิดขึ้นในชุมชน จากการทดลองปฏิบัติจริง จนพัฒนาเป็นศูนย์กิจกรรมฝึกอบรมต้นแบบ ตำบลนาเรียง อำเภอศรีธาตุ สถานที่ฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไปที่สนใจในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ทำการอบรมมาแล้วถึง ๔ รุ่น เพื่อให้ผู้ที่ผ่านการอบรมนำเอาความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติและก่อให้เกิดการพึ่งพาตนเองได้ต่อไป

ประเด็นที่ ๓ ด้านกระบวนการเรียนรู้

ในส่วนของศาสนาคริสต์ได้นำเอาโครงการ “โคก หนอง นา โมเดล” เข้ามาเป็นหนึ่งในโครงการขับเคลื่อนในด้านมิติของเครือข่ายศาสนา สำหรับโครงการ “โคก หนอง นา โมเดล” นั้น โดยผู้นำเอาทฤษฎีนี้มาประยุกต์ใช้และยังเป็นวิทยากรหลักคือ อ.ยักษ์ (นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร) ประธานมูลนิธิสิริกรรมธรรมชาติ และ ผู้ก่อตั้งปุทธะเลียมหาวิทยาลัย (ศูนย์การเรียนรู้สิริกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง) อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นต้นแบบศูนย์การเรียนรู้ตลอดชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่แสดงผลสัมฤทธิ์ของการนำศาสตร์พระราชาด้านบริหารจัดการดิน น้ำ ป่า มาฟื้นฟูระบบนิเวศจนสามารถพลิกฟื้นผืนดินคืน สร้างระบบนิเวศที่สมดุลต่อระบบการผลิตภาคเกษตร พัฒนาสู่ชุมชนที่ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยเน้นจากการเรียนรู้การลงมือทำจริง เพื่อพึ่งพาตนเอง และช่วยเหลือเอื้อเฟื้อในกลุ่ม ชุมชน และสังคม ขยายผลสู่การสร้างแบบอย่างใหม่ของการศึกษาตามวิถีชาวคริสต์ในอนาคตด้วยการนำ “คริสตจักร ราชการ และ บ้าน หรือ ครบ” จึงได้นำมโนทัศน์แนวคิดเรื่องทฤษฎีใหม่เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการทำการเกษตร และการดำรงชีวิตให้อยู่รอดได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งรณรงค์ให้เกษตรกรเลิกใช้สารเคมี เน้นการพึ่งพาตนเอง โดยใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาชาวบ้านที่เคยสืบทอดกันมาเพื่อเน้นการทำเกษตรที่ยั่งยืนบนผืนแผ่นดิน เริ่มจากหาข้าวหาปลาในผืนดินของตนเอง ซึ่งจะต้องทำดินให้มีคุณภาพ พื้นที่กักเก็บน้ำได้ และสามารถปลูกพืชนานาชนิดร่วมกัน เช่น ไม้กิน ไม้ใช้งาน ร่วมกับสมุนไพร เพื่อสร้างความเกื้อกูลทางธรรมชาติ ทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ดินและน้ำช่วยให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น ประหยัดค่าใช้จ่าย มีรายได้เหลือพอสำหรับใช้สอยสิ่งจำเป็น สร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยซึ่งเกิดจากผลลัพธ์ที่มาจากการบริหารจัดการพื้นที่ทำกิน

การจัดเก็บกักน้ำให้กระจายในแต่ละพื้นที่โดยไม่หวังพึ่งพาระบบชลประทาน หรือเรียกวิธีการนี้ว่า “โคก หนอง นาโมเดล” เป็นวิธีที่ทุกคนทำได้เพียงแค่ปรับวิธีการทำการเกษตรใหม่ตามแนวทางทฤษฎีใหม่ เช่น ยกหัวคันนาให้สูงขึ้น เพื่อสามารถเก็บกักน้ำได้มากขึ้น และขุดหนองน้ำไว้ใช้ ขุดคลองไส้ไก่ให้เลี้ยวลดไปในพื้นที่ตนเอง สร้างความชุ่มชื้นให้พื้นที่ได้เป็นอย่างดี สามารถลดความรุนแรงจากภาวน้ำท่วมและน้ำแล้งได้ เพื่อให้ผู้ที่นำเกษตรทฤษฎีใหม่ไปใช้หลุดพ้นจากคำว่า “ยากจน” สร้าง

ภูมิคุ้มกันตนเองเมื่อต้องเผชิญหน้าต่อภัยพิบัติและวิกฤตต่าง ๆ ได้อย่างภาคภูมิใจด้วยสมองและสองมือของตนเอง

ประเด็นที่ ๔ ด้านผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม

ผลจากการขับเคลื่อนโครงการ โคก หนอง นา โมเดล ของศาสนาคริสต์นี้ ก่อให้เกิดศูนย์กลสิกรรมฝึกอบรมต้นแบบ ตำบลนาเรียง อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี ขึ้น ซึ่งปัจจุบัน ศูนย์กลสิกรรมฝึกอบรมต้นแบบแห่งนี้ ได้มีการจัดฝึกอบรมให้แก่ผู้สนใจเกษตรทฤษฎีใหม่แล้ว ทั้งหมด ๔ รุ่น เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๓๖๐ คน ทำให้คนในชุมชนเกิดความร่วมมือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและเกิดการช่วยเหลือกันในกลุ่มชุมชนเพื่อการทำงานร่วมกัน โดยไม่ได้มีการแบ่งแยกว่าใครนับถือศาสนาใด เพื่อทำการพลิกฟื้นผืนดิน คืนผืนดิน น้ำ และผืนป่า นอกจากนั้น โคก หนอง นา โมเดล ยังถือเป็นต้นแบบให้คนในชุมชนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของเกษตรทฤษฎีใหม่ซึ่งเป็นเกษตรปลอดภัย ต้องยอมรับว่าการทำการเกษตรขณะนี้ เกษตรกรมักจะใช้สารเคมีในการทำการเกษตร ซึ่งสารเคมีเหล่านี้ก็จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรผู้ใช้สารเคมีเอง ไม่ว่าจะเป็นโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง หรือแม้กระทั่งโรคมะเร็ง เมื่อชุมชนเห็นถึงผลกระทบของการใช้สารเคมีแล้ว ทำให้ชุมชนต้องกลับมาคิดว่าจะต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ให้เป็นเกษตรปลอดภัย รวมทั้ง ทำให้ชุมชนเกิดความพอเพียงในครอบครัว บางครอบครัวซึ่งอยากจะทำโคก หนอง นาโมเดล แต่ไม่มีพื้นที่เพียงพอหรือไม่มีทุนทรัพย์ในการปรับปรุงพื้นที่ ก็สามารถเริ่มได้จากความพอเพียง โดยเริ่มปลูกผักจากพื้นที่ในบ้านของตนเองก่อนหรือพื้นที่ในแปลง ไร่ที่พอจะมีพื้นที่ปลูกได้ แล้วค่อยๆ ขยายพื้นที่ออกไปตามกำลังของตนเอง และโคก หนอง นาโมเดล ยังเป็นทางรอดให้กับคนไทยในช่วงวิกฤตอีกด้วย ดังเช่น ในการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ถ้าคนไทยไม่ทำโคก หนอง นา ก็จะอยู่อย่างลำบาก เพราะคนทำงานที่ไปทำงานที่ต่างจังหวัดหรือจังหวัดใหญ่ๆ แล้วกลับมาอยู่บ้าน กลับมาทำการเกษตร หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการเปลี่ยนวิถีชีวิตของตนเองไปเลย คือ จากลูกจ้างโรงงาน พนักงานทำงานประจำ ก็กลับมาเป็นเกษตรกรเมื่อดำเนินตามวิถีเกษตรทฤษฎีใหม่ก็จะเริ่มจากการปลูกสิ่งที่กิน โดยไม่มีเงินแต่ก็มีของกิน และสามารถแบ่งปันให้คนอื่นได้ด้วย ดังนั้น โคก หนอง นา โมเดล จึงทำให้เห็นว่า เมื่อต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ต่างๆ โคก หนอง นา โมเดล ช่วยให้เรารอดจากวิกฤตและสามารถพึ่งพาตนเองได้

ประเด็นที่ ๕ ด้านแนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต

แผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของศาสนาคริสต์ในระยะต่อไปคือ การขยายกลุ่มสมาชิกที่สนใจโครงการ “โคก หนอง นา โมเดล” ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อทำการฟื้นฟูสวนเอเดนของพระเจ้าให้กลับคืนมาสมบูรณ์ดังเดิม และขณะนี้มีการรณรงค์ให้กลุ่มสมาชิกปลูกสมุนไพรและนำมาแปรรูป เป็นยาหม่อง น้ำมันนวด เพื่อต่อยอดการนำผลิตภัณฑ์ปลอดสารพิษจากสวนและผลิตภัณฑ์แปรรูปต่างๆ ไปจำหน่ายที่ตลาดในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและช่องทางการจัดจำหน่ายออนไลน์ได้ในอนาคต

ในส่วนของกิจกรรมร่วมระหว่างผู้นำศาสนาและศาสนิกชนแต่ละศาสนาซึ่งจะมีโครงการที่ผู้นำศาสนาแต่ละศาสนาจะเดินทางไปเยี่ยมเยียนศาสนสถานของแต่ละศาสนาเพื่อปรึกษาหารือการจัดกิจกรรมร่วมกันในอนาคต ซึ่งในขณะนี้มีการระบาดของโควิด-๑๙ อยู่ ทำให้ยังไม่สามารถจัดกิจกรรมนี้ได้

และเมื่อพิจารณาประเด็นความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายศาสนาคริสต์
สำหรับนิกายคาทอลิก ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ใน ๕ ประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

กิจกรรมของศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ที่ขับเคลื่อนให้สังคมอยู่อย่างสันติสุขได้แก่
โครงการอภิบาลผู้สูงอายุและผู้พิการ ซึ่งเมื่อทางบาทหลวงรังสรรค์ ภานุรักษ์ ได้รับจดหมายจาก
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานีและได้ผ่านการอบรมวิทยากรคุณธรรมจากศูนย์คุณธรรมแล้ว
ได้ประชุมคณะทำงานร่วมกัน และสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิด
การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมที่เป็นรูปธรรม จึงได้จัดทำโครงการในชื่อ โครงการ งานอภิบาลผู้สูงอายุ
และผู้พิการ โดยเน้นกลุ่มผู้เปราะบางในสังคม ที่ต้องการการดูแลเอาใจใส่ช่วยเหลือสงเคราะห์ และ
การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เหมาะสมกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยการนำหลักหลักศาสนาคริสต์ คือ
“ความรัก” ความรักแบบ AGAPE เป็นความรักของพระเยซูคริสต์ที่มีต่อมวลมนุษย รักแบบศักดิ์สิทธิ์
รักแบบไม่มีเงื่อนไข รักแบบอุทิศเสียสละตนเอง รักตามแบบอย่างของพระเยซูเจ้าที่สละชีวิตถูกตรึง
บนกางเขน คริสตชนทุกคนยอมรับความรักของพระองค์และแสดงออกมาด้วยกิจกรรมความรักแบบ
การรับใช้ผู้อื่นอย่างที่พระองค์ทรงรักเรา และดำเนินชีวิตทุกกิจกรรมและทุกโครงการเต็มเปี่ยมด้วย
พระจิตเจ้า (ขวัญใหญ่)

ประเด็นที่ ๒ ด้านกลไกการดำเนินงาน

ศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมโดย
ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในคณะทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี เครือข่ายศาสนา ตามคำสั่งจังหวัด
อุดรธานีที่ ๔๗๓๔/๒๕๖๓ เรื่องการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี
(เครือข่ายศาสนา) ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ โดยนายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร ผู้ว่าราชการจังหวัด
อุดรธานีในขณะนั้น

จากการประกาศเจตนารมณ์ร่วมมือในการขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานี เป็นจังหวัดคุณธรรมนั้น
ซึ่งภาคีเครือข่ายคุณธรรมได้มีเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานีไปสู่การเป็นจังหวัด
คุณธรรม โดยจะยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
และสืบสานวัฒนธรรมไทย พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกขององค์กร ได้รับการพัฒนาดตนเอง
ซึ่งศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ได้นำสาระสำคัญของการประกาศเจตนารมณ์มาร่วมประยุกต์ใน
การขับเคลื่อนคุณธรรม โดยการนำหลักศาสนาคริสต์ คือ “ความรัก” ความรักแบบ AGAPE เป็น
ความรักของพระเยซูคริสต์ที่มีต่อมวลมนุษย รักแบบศักดิ์สิทธิ์ รักแบบไม่มีเงื่อนไข รักแบบอุทิศ
เสียสละตนเอง รักตามแบบอย่างของพระเยซูเจ้าที่สละชีวิตถูกตรึงบนกางเขน คริสตชนทุกคนยอมรับ
ความรักของพระองค์และแสดงออกมาด้วยกิจกรรมความรักแบบการรับใช้ผู้อื่นอย่างที่พระองค์ทรงรัก
เรา และดำเนินชีวิตทุกกิจกรรมและทุกโครงการเต็มเปี่ยมด้วยพระจิตเจ้า(ขวัญใหญ่) ซึ่งสะท้อน
ออกมาในสิ่งที่นักบุญเปาโลกล่าวไว้ “ความรัก ความชื่นชม ความสงบ ความอดทน ความเมตตา
ความใจดี ความซื่อสัตย์ ความอ่อนโยน และการรู้จักควบคุมตนเอง” (กท ๕:๒๒) “ความรักย่อมอดทน
มีใจเอื้อเฟื้อ ไม่อิจฉา ไม่อวดตนเอง ไม่จองหอง ไม่หยาบคาย ไม่เห็นแก่ตัว ความรักไม่ฉุนเฉียว
ไม่จดจำความผิดที่ได้รับ ไม่ยินดีในความชั่วแต่ร่วมยินดีในความถูกต้อง ความรักให้อภัยทุกอย่าง

เชื่อในทุกอย่าง หวังในทุกอย่าง อดทนทุกอย่าง” (๑คร.๑๓:๔-๗) นี่เป็นพลังพลวัตซึ่งระเบิดออกมาจากภายในชีวิตจิตคริสตชนแสดงออกมาปรากฏภายนอก

ประเด็นที่ ๓ กระบวนการเรียนรู้

โครงการอภิบาลผู้สูงอายุและผู้พิการนั้น แบ่งลักษณะงานออกเป็น ๒ อย่างคือ งานอภิบาลผู้สูงอายุ และงานอภิบาลผู้พิการ โดยงานทั้ง ๒ อย่างได้วางแนวทางออกเป็น ๒ รูปแบบคือ งานเชิงรับ และ งานเชิงรุก โดยในส่วนของการงานเชิงรับของงานอภิบาลผู้สูงอายุ จะมีบ้านพักพักคนชราอุดรธานี เพื่อให้การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ไร้ญาติ ไม่มีที่อยู่ และที่พังกาศัย ซึ่งผู้สูงอายุนั้นสามารถมาสมัครด้วยตัวเองหรือมีคนนำมาหรือผ่านทางหน่วยงานสงเคราะห์จังหวัดส่งต่อมา ในด้านงานเชิงรุกรุ่น มีการตั้งกลุ่มชมรมผู้สูงอายุวัดพระวิสุทธิวงศ์ บ้านโพนสูง เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนให้เกิดเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งสามารถพัฒนาและใช้ศักยภาพที่มีของกลุ่ม ช่วยให้เกิดการพึ่งตนเอง การดูแลเอาใจใส่ในครอบครัวและในชุมชน ก่อเกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลในชุมชน

ด้านงานอภิบาลผู้พิการ ก็มีกระบวนการทั้งงานเชิงรับและเชิงรุกเช่นเดียวกัน ในส่วนของงานเชิงรับได้แก่ ฟาร์มดูฮาร์ต ซึ่งเป็นโครงการช่วยเหลือและพัฒนาผู้พิการ โดยโครงการได้รับผู้พิการบางส่วนเข้ามาทำงานในฟาร์มและนำผู้พิการจากหมู่บ้านต่างๆ มารับการอบรมให้ความรู้และทักษะต่างๆ และมอบทุนปัจจัยเพื่อกลับไปใช้ชีวิตกับครอบครัวในชุมชนของตน เช่น โครงการปศุสัตว์ เลี้ยงวัว ควาย ไก่ไข่ เลี้ยงปลา ฯลฯ การเกษตรอินทรีย์การปลูกผัก การเพาะเห็ด ฯลฯ นำผลิตผลมาบริโภคในครัวเรือนและนำบางส่วนออกจำหน่ายเป็นรายได้ บางกิจกรรมทำเป็นระบบกลุ่มเพื่อเกิดความสามัคคีและให้มีอำนาจต่อรอง ในด้านงานเชิงรุก ฟาร์มดูฮาร์ตก็เข้าไปให้การสนับสนุนช่วยเหลือและพัฒนาผู้พิการในชุมชนตามหมู่บ้านต่างๆ ที่อยู่ใกล้ฟาร์มดูฮาร์ต โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับกิจกรรมหลักของฟาร์มดูฮาร์ต เพื่อให้ผู้พิการสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระดับหนึ่ง ลดการพึ่งพาผู้อื่นลง ก่อให้เกิดการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม

ประเด็นที่ ๔ ด้านผลสำเร็จของการจัดกิจกรรม

ผลจากโครงการอภิบาลผู้สูงอายุและผู้พิการ ของศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ก่อให้เกิดการขับเคลื่อนแก่ชุมชน สังคมและจังหวัดอุดรธานี ได้เป็นอย่างดี ด้วยการนำหลักธรรมทางศาสนา และคุณธรรม สามารถสร้างสังคมคุณธรรมที่ดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ด้วยการแสดงความรักและการรับใช้ โดยขจัดกำแพงอคติและการแบ่งแยกต่างๆ ทางศาสนา ยอมรับเกียรติ ศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งในการอบรมและจัดกิจกรรมทุกครั้ง จะมีการนำหลักธรรมของศาสนาและนำคุณธรรม ๔ ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เข้าไปสอดแทรกในเนื้อหาการอบรมทุกครั้ง โดยมุ่งหวังให้ผู้เข้าอบรมหรือกิจกรรมได้รับฟังและเข้าใจในหลักธรรมของศาสนา และคุณธรรม ๔ ประการ ก่อให้เกิดการซึมซับแล้วจดจำร่วมกับประสบการณ์ชีวิตจริง

โดยผลสำเร็จจากการนำหลักธรรมและคุณธรรม เข้ามาใช้ในเนื้อหาการอบรมและกิจกรรมต่างๆ ผู้ร่วมโครงการทุกคนมีความสุขมากขึ้น เกิดสังคมแห่งสันติสุขและเผื่อแผ่กระจายไปสู่ครอบครัวและหมู่บ้านชุมชน ค่อยๆ ลดความไม่ดีต่างๆ ลง เช่น ความขัดแย้ง การทะเลาะเบาะแว้ง การทำร้ายร่างกายใช้ความรุนแรงในการตัดสินตามอารมณ์ความรู้สึกความโลภ โกรธ หลง เห็นแก่ตน เป็นใหญ่ ความอิจฉาริษยา การโกหก การลักขโมย การใส่ความนินทา ฯลฯ และได้สร้างความดี

เพิ่มมากขึ้น เช่น ใช้ชีวิตอย่างมีสติมากขึ้น มีความเมตตากรุณาปราณีต่อเพื่อนมนุษย์ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ซื่อสัตย์ในการใช้ชีวิต ลดการเอาเปรียบผู้อื่น ลดความเห็นแก่ตัว มีความเสียสละรู้จักแบ่งปัน เป็นผู้ให้มากกว่าการเป็นผู้รับ รู้จักพอเพียงและเพียงพอ มีระเบียบวินัยในการใช้ชีวิต ตรงต่อเวลา รู้จักการอดทนรอคอย เปิดใจรับฟังผู้อื่นมากขึ้น มีความกล้าหาญรู้จักการให้อภัย การอโหสิกรรม การคืนดีกันและกัน รู้จักการสร้างสันติสุขแบบสุภาพอ่อนน้อมเรียบง่าย ด้วยการยิ้ม การทักทาย การกล่าวขอโทษขออภัยเมื่อมีความผิดพลาด การกล่าวขอบคุณแสดงความกตัญญูรู้คุณคน และให้ผู้พิการสามารถพึ่งพาตนเองได้ ลดการพึ่งพาผู้อื่นลง

ประเด็นที่ ๕ ด้านแนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต

แผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ในระยะต่อไปคือ ขยายผลและต่อยอด โครงการอภิบาลผู้สูงอายุและผู้พิการ ซึ่งยังมีจำนวนกลุ่มเปราะบางในชุมชนและหมู่บ้านต่างๆ ที่รอโอกาสอยู่ โดยคณะทำงานได้เตรียมสร้างแกนนำรุ่น ๒ - ๓ ขึ้น ซึ่งจะทำให้การอบรมด้านความรู้และทักษะ เพื่อจะส่งเข้าไปสำรวจข้อมูลในพื้นที่ที่เลือกเพื่อเป็นการขยายเครือข่ายและให้การสนับสนุนช่วยเหลือชุมชนต่างๆ ทั้งในงานเชิงรับและงานเชิงรุก โดยจะใช้รูปแบบกระบวนการเดียวกันและสามารถยืดหยุ่นปรับให้เข้ากับสภาพวิถีชีวิตจริงของชุมชนนั้นๆ ได้

ในส่วนของกิจกรรมร่วมระหว่างผู้นำศาสนาและศาสนิกชนซึ่งจะมีโครงการที่ผู้นำศาสนาแต่ละศาสนาจะเดินทางไปเยี่ยมศาสนสถานของแต่ละศาสนาเพื่อปรึกษาหารือการจัดกิจกรรมร่วมกันในอนาคต ซึ่งในขณะนี้มีการระบาดของโควิด-๑๙ อยู่ ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมดังกล่าวได้

กลุ่มที่ ๓ ศาสนาพุทธ

ประเด็นที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานเครือข่ายทางสังคม “เครือข่ายศาสนาพุทธ จังหวัดอุดรธานี”

ปัจจุบัน ในจังหวัดอุดรธานี มีวัดเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑,๕๔๓ แห่ง จำแนกเป็นมหานิกาย ๑,๑๕๙ แห่ง ธรรมยุต ๓๘๓ แห่ง อนัมนิกาย ๑ แห่ง เมื่อพิจารณาตาม ประเภทวัดพบว่า มีพระอารามหลวง มี ๒ แห่ง จำแนกเป็นมหานิกาย ๑ แห่ง ธรรมยุต ๑ แห่ง มีวัดราษฎร์ ๑,๓๕๘ แห่ง จำแนกเป็นมหานิกาย ๑,๐๑๙ แห่ง ธรรมยุต ๓๓๘ แห่ง อนัมนิกาย ๑ แห่ง ในจำนวนนี้เป็นวัดร้าง ๑๘๖ แห่ง เป็นที่พิกสงฆ์ ๙๓๘ แห่ง จำแนกเป็นมหานิกาย ๖๐๒ แห่ง เป็นธรรมยุต ๓๓๖ แห่ง จำนวนพระภิกษุ มี จำนวน ๕,๘๗๔ รูป จำแนกเป็นมหานิกาย ๓,๔๕๒ รูป เป็นธรรมยุต ๒,๔๒๒ รูป มีสามเณร ๖๗๑ รูป จำแนกเป็นมหานิกาย ๕๐๓ รูป เป็นธรรมยุต ๑๖๘ รูป โรงเรียนปริยัติธรรม จำแนกเป็นแผนกธรรม-บาลี จำนวน ๑๕๑ แห่ง มีนักเรียน ๗,๓๕๗ รูป สำนักเรียนแผนกธรรมบาลี แบ่งเป็นธรรมยุต ๑ สำนักเรียน มหานิกาย ๑ สำนักเรียน มีนักเรียนทั้งหมด ๔,๖๔๑ รูป และจำนวนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาประจำจังหวัดอุดรธานี จำนวน ๔ แห่ง มีนักเรียน ๑,๗๗๒ รูป

ประเด็นที่ ๒ ข้อมูลด้านสถานที่ ทำเลที่ตั้งของเครือข่ายศาสนา

ที่	รายนามเจ้าคณะ ระดับจังหวัด/นิกาย	วัด/อำเภอ
๑	พระธรรมวิมลมุนี (มหานิกาย)	วัดมัทธิมาวาส อ.เมือง จ.อุดรธานี
๒	พระราชสาธโกศล (ธรรมยุต)	วัดโพธิสมภรณ์ อ.เมือง จ.อุดรธานี

ประเด็นที่ ๓ ภาพความเป็นกลไกคณะทำงานเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม

ศาสนาพุทธเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมโดยร่วมเป็นส่วนหนึ่งในคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี “เครือข่ายศาสนา” ตามคำสั่งจังหวัดอุดรธานี ที่ ๔๗๓๙/๒๕๖๓ เรื่องการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายศาสนา)

ประเด็นที่ ๔ การรวบรวมกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมหรือการถ่ายทอดความรู้ของเครือข่าย และผลการจัดกิจกรรม

วัดสันติวนาราม ได้มีการจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมกับทางชุมชนพื้นฐานแนวคิด “อุทยานการศึกษา” อยู่มาหลาย โดยกิจกรรมที่โดดเด่นซึ่งปฏิบัติร่วมกับชุมชนเสมอมา ได้แก่ กิจกรรมปริวาสกรรม กิจกรรมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน กิจกรรมปฏิบัติธรรมล่ำลึก กิจกรรมช่วงเช้าพรรษาวันนัดพบทอดเทียนทอดผ้าป่าคาราวะพระเถระ และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมบนให้แก่ลูกหลานเยาวชน หน่วยงาน และข้าราชการ ซึ่งผลจากการจัดกิจกรรมคือ ชุมชนเกิดความสามัคคี และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน รวมทั้งมีการขยายผลด้วยการนำแนวคิดเกษตรอินทรีย์จากที่ทางวัดได้ทำแปลงนาสาธิต ปลูกข้าว พืชผักสวนครัว เลี้ยงไก่ไข่ และทำปุ๋ยหมัก ไปใช้กับการทำไร่ ทำสวนของตนเอง ทำให้เกษตรกรลดต้นทุนในการทำการเกษตรและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

วัดโนนสว่าง หมู่ที่ ๓ ตำบลหมากหญ้า อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี มีการทำกิจกรรมทางศาสนาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าไปมีบทบาทในการจัดกิจกรรม/โครงการของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี เช่น โครงการสาธยายพระไตรปิฎก กิจกรรมปฏิบัติธรรมถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ จึงทำให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางศาสนา โดยยึดหลักธรรมมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ภารกิจการงานด้านศาสนาของชุมชนคุณธรรมวัดโนนสว่าง จึงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีระบบ มีการร่วมมือร่วมใจของชุมชน บ้าน วัด โรงเรียนและราชการ

ชุมชนคุณธรรมวัดสะอาดเรืองศรี ตำบลนาดี อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานีชุมชนคุณธรรมวัดสะอาดเรืองศรี และชุมชนคุณธรรมทุกหมู่บ้านในเขตตำบลนาดี นั้นได้มีวัดเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมที่สำคัญ ถือว่าเป็นแหล่งบ่มเพาะคุณธรรมและจริยธรรมที่สำคัญ โดยการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาด้วยการเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ และมีการบูรณาการการดำเนินโครงการเข้ากับโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ โดยอาศัยกลุ่มประชากรในพื้นที่เป็นหลักคือ บ้าน วัด โรงเรียน โดยอาศัยหลักการ การมีส่วนร่วม

การแบ่งปัน การเสริมสร้างความสามัคคี และการมีจิตสาธารณะ ก่อให้เกิดความเข้มแข็งของคนในชุมชน

ประเด็นที่ ๕ กิจกรรมที่เครือข่ายดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม

ศาสนาพุทธมีการดำเนินการสร้างกิจกรรมกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ กิจกรรมปริวาสกรรม กิจกรรมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน กิจกรรมปฏิบัติธรรมลำลึก กิจกรรมช่วงเข้าพรรษาวันนัดพบทอดเทียนทอดผ้าป่าคาราวะพระเถระ และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมบนให้แก่ลูกหลาน เยาวชน หน่วยงาน และข้าราชการ โดยการสร้างพื้นที่วัดให้เป็น “อุทยานการศึกษา” โดยการใช้พื้นที่ของวัดเป็นสถานที่ต้นแบบในการทำเกษตรอินทรีย์ในเขตพื้นที่ของวัดที่แบ่งพื้นที่เป็นแปลงนาสาธิต ปลูกข้าวและทำการเกษตรอินทรีย์ เลี้ยงไก่ไข่ ทำปุ๋ยหมัก ลดการใช้สารเคมี ซึ่งเปิดเป็นศูนย์เรียนรู้ให้กับประชาชนและคนในชุมชนได้เรียนรู้ในขณะที่เข้ามาเยี่ยมชมวัดและเข้ามาปฏิบัติธรรม ซึ่งสอนให้ชุมชนได้พึ่งพาตนเอง ขยายผลออกสู่ชุมชน ชาวบ้านกลับไปขยายผลที่ไร่นาของตน กลายเป็นกลุ่มปลูกพืชผักปลอดสารพิษ ทำให้สุขภาพดีทั้งผู้ปลูกและผู้บริโภค ซึ่งเป็นการใช้แนวคิดด้านความพอเพียงและการอยู่กับธรรมชาติอย่างมีความสุขให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้แข็งแรงทั้งสุขภาพใจและสุขภาพร่างกายและมีความสุขได้อย่างยั่งยืน

และเมื่อพิจารณาประเด็นความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายศาสนาพุทธในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ใน ๕ ประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

กิจกรรมของศาสนาพุทธที่ร่วมกันระหว่างวัดกับชุมชน คือ

๑. กิจกรรม “ปริวาสกรรม” ซึ่งปฏิบัติร่วมกับชุมชนเสมอมา โดยกิจกรรมจะจัดขึ้นในช่วงวันที่ ๑๐ - ๒๐ มกราคม ของทุกปี โดยมีการจัดโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ - ปัจจุบัน โดยมีความเกี่ยวเนื่องกับชุมชน คือ การมีส่วนร่วมระหว่างวัดกับชุมชน ตั้งแต่การเริ่มจัดเตรียมงาน ตั้งแต่การจัดเตรียมสถานที่ทำความสะอาดวัด ดูแลความพร้อมในทุกๆด้าน ในการจัดกิจกรรม การจัดเตรียมอาหารและคอยสนับสนุนตามบทบาทการเป็นศาสนิกชนที่ดี ซึ่งลักษณะกิจกรรมเป็นการพึ่งพาอาศัยระหว่างวัดและชุมชนทำงานร่วมกัน เนื่องจากในแต่ละปีกิจกรรมนี้มีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวนมาก (ไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ คน) โดยมีรูปแบบโครงการ คือ การใส่บาตรและการฟังธรรมเทศนาจากพระวิทยากรทั่วประเทศที่เดินทางมาแสดงธรรมในโครงการปริวาสกรรมของทุกปี

๒. กิจกรรมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน มีวัตถุประสงค์เพื่อ บ่มเพาะเด็กและเยาวชนให้มาเรียนรู้ธรรมะ คำสอน ตลอดจนการอยู่แบบพระสงฆ์ โดยเน้นการปลูกฝัง วินัย คุณธรรม และจริยธรรมเบื้องต้น ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวมีเด็กและเยาวชนเข้าร่วมโครงการในแต่ละปี ประมาณ ๕๐ - ๖๐ คนขึ้นไป และบางช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมมีผู้เข้าร่วมโครงการถึง ๑๐๐ คน โดยในระหว่างกิจกรรมจะมีผู้ปกครองของสามเณรที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ เข้ามาร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับทางวัดด้วย โดยกิจกรรมนี้จะจัดในช่วงวันที่ ๒๕ มี.ค. - ๓๐ เม.ย. ของทุกปี ส่วนในปี ๒๕๖๔ นี้ เนื่องจากช่วงโควิด - ๑๙ ระบาดทำให้จำนวนเด็กและเยาวชนลดน้อยลงแต่โครงการกิจกรรมยังคงจัดทำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนับว่าเป็นกิจกรรมที่มีส่วนร่วมระหว่างวัดกับชุมชน โดยลักษณะกิจกรรมจะมีการทำประเพณีการสู่

ขวัญนา และ การแห่ นาครอบหมู่บ้าน เพื่อให้เด็กมีกำลังใจและเห็นความสำคัญของการบวช การปฏิบัติธรรม และการศึกษาธรรมะ ทำให้ชาวบ้านทั้งเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ มีความตื่นตัวในการเข้าร่วมกิจกรรมนี้อยู่เสมอ

๓. กิจกรรม “ปฏิบัติธรรมล่ำลึก” โดยจะจัดในช่วงวันที่ ๓ – ๖ พ.ค. ของทุกปี และจะมีการทำกิจกรรมการปฏิบัติธรรมให้กับประชาชนทั่วไปที่เข้ามาปฏิบัติธรรมได้รับฟังเทศนาธรรมโดยการหยิบยกเอาเนื้อหาที่สอดคล้องกับช่วงสถานการณ์ปัจจุบันตามช่วงเวลานั้น มาทำการเทศนาในระหว่างการทำกิจกรรม นอกจากนี้ยังมีการจัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้แปลงนาสาธิต การปลูกข้าวและทำการเกษตรอินทรีย์ เลี้ยงไก่ไข่ ทำปุ๋ยหมัก ในระหว่างการทำปฏิบัติธรรมด้วยเช่นกัน เช่น กิจกรรมการปลูกข้าวอินทรีย์ การนำเอาเศษอาหาร และการกวาดเก็บใบไม้ในบริเวณวัดมาทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ เป็นต้น

๔. กิจกรรมช่วงเข้าพรรษา “วันนัดพบทอดเทียนทอดผ้าป่าคาราวะพระเถระ” โดยมีญาติโยมทั่วไปจากหลากหลายพื้นที่ทั่วประเทศ เข้ามาฟังธรรมะ ทอดผ้าป่า และมาปฏิบัติธรรม ซึ่งชาวบ้านจะมีการมาส่งเสริมโครงการ โดยการเข้ามาทำโรงทาน นำสิ่งของมาบริจาค เสียสละเวลาในการเข้ามาช่วยกิจกรรมของทางวัด ซึ่งเป็นฐานแห่งคุณธรรม ก็คือการให้ทาน การให้ทานคือการเสียสละ คือการรู้จักแบ่งปัน ซึ่งโลกนี้มีความขัดแย้งกัน โดยมีความเห็นแก่ตัว เมื่อมีความเสียสละแล้ว ความเห็นแก่ตัวก็จะน้อยลง ความขัดแย้งก็จะน้อยลง และการรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา

๕. กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมบนให้แก่ลูกหลาน เยาวชน หน่วยงาน และข้าราชการโดยกิจกรรมจะมีการจัดการเข้าค่ายอบรมคุณธรรมและจริยธรรม ที่ทางวัดเป็นสถานที่จัดกิจกรรมและทางหน่วยงานราชการ เช่น โรงเรียนต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีทั้งระดับอนุบาล ระดับประถม ระดับมัธยม และระดับอุดมศึกษา พร้อมทั้งคณะคุณครู อาจารย์ และผู้นำชุมชน ได้เข้าร่วมกิจกรรมค่ายอบรมคุณธรรม และจริยธรรม มุ่งเน้นรูปแบบการส่งเสริมคุณงามความดีให้กับเยาวชน โดยเน้นที่เด็กและเยาวชน ซึ่งแต่ละปีจะมีมาเข้าร่วมกิจกรรม ประมาณ ๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ คน

ประเด็นที่ ๒ ด้านกลไกการดำเนินงาน

ศาสนาพุทธเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมโดยร่วมเป็นส่วนหนึ่งในคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี เครือข่ายศาสนา ตามคำสั่งจังหวัดอุดรธานี ที่ ๔๗๓๙/๒๕๖๓ เรื่องการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายศาสนา) ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ โดยนายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีในขณะนั้นจากการประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือการขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานี เป็นจังหวัดคุณธรรม นั้น ซึ่งภาคีเครือข่ายคุณธรรมได้มีเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานี ไปสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรม โดยจะยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสืบสานวิถีวัฒนธรรมไทย ซึ่งศาสนาพุทธได้นำสาระสำคัญของการประกาศเจตนารมณ์ร่วมมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนคุณธรรมสู่สังคม มาผลักดันผ่านการจัดกิจกรรมที่ทางวัดจัดทำอยู่ในทุกกิจกรรมโดยแนวทางในการบริหารจัดการทำงาน จะอาศัยการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรม พระสงฆ์ และชุมชน ซึ่งลักษณะกิจกรรมจะแบ่งเป็นกิจกรรมที่จัดทำขึ้นเป็นประจำและกิจกรรมที่ไม่ได้กำหนดวันที่แน่นอน เช่น กิจกรรมการปฏิบัติธรรม ซึ่งแล้วแต่ศาสนิกชนจะสะดวกเดินทางมา ส่วนรูปแบบมาตรฐานกิจกรรมนั้นทางวัดจะมีจัดแบ่งกลุ่ม

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมและให้แต่ละกลุ่มมีพี่เลี้ยงและให้บทบาทสำคัญแก่หัวหน้ากลุ่ม โดยมีครู พระสงฆ์ ผู้นำชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และบางกิจกรรมจะมีตำรวจ และทหารในพื้นที่เข้ามาช่วยดูแล โดยรูปแบบของกิจกรรมจะใช้ระเบียบแบบ “ปลูก ปลูก ปลูก”

ปลูก คือ ปลูกให้เห็นความสำคัญของหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า ความสามัคคี ความเสียสละ ความเอื้อเฟื้อ ทั้งเรื่องกริยามารยาท การอ่อนน้อมถ่อมตน โดยให้เด็กมองเห็นภาพว่า สิ่งที่ทำว่ามีคุณค่า และมีประโยชน์ตามแนวคิดคือ “การปลูกคุณงามความดี” ผู้รับผิดชอบคือ พระสงฆ์และพระวิทยากรผู้เทศนาในระหว่างการจัดกิจกรรม

ปลูก คือ เมื่อมีการปฏิบัติธรรมแล้ว ก็อาจจะมีอาการท้อแท้ เหนื่อยล้าหรือตอนปฏิบัติธรรม ไปเห็นความลำบากหรือเกิดความทุกข์ เครียด และกดดันในระหว่างกิจกรรมทำให้เกิดความท้อแท้ จึงต้องมีการปลูกให้กำลังใจ ให้คุณค่าตามแนวคิด “ชี้ทางออก บอกทางถูก” ผู้รับผิดชอบคือ ครู พระสงฆ์และพี่เลี้ยงของกลุ่มที่ช่วยให้กำลังใจในระหว่างการจัดกิจกรรม

ปลูก คือ การปราบพฤติกรรมของเด็ก เพราะเด็กบางคนมีความดี ความซน จึงต้องปราบ ให้อยู่ในกรอบ โดยจะมีพระสงฆ์ ครู และอาจารย์ ในการควบคุมดูแลกิจกรรมตลอดระยะเวลาการจัด กิจกรรมนอกจากนี้ยังมีหน่วยงานราชการอื่นๆ ในพื้นที่ที่เข้ามาช่วยสอดส่องดูแลความเรียบร้อยใน ระหว่างการจัดกิจกรรม เช่น ตำรวจ ทหาร ผู้ใหญ่บ้าน และกำนันที่รับผิดชอบในพื้นที่ชุมชน เป็นต้น

ประเด็นที่ ๓ ด้านกระบวนการเรียนรู้

ในส่วนของการศาสนาพุทธได้นำเอาทุกกิจกรรมที่จัดขึ้นบนพื้นฐานแนวคิด “อุทยานการศึกษา” เข้ามาเป็นปัจจัยขับเคลื่อนคุณธรรมในสังคมด้วยมิติของศาสนา โดยในการจัดกิจกรรมมุ่งเน้น การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมกับทางวัดซึ่งผู้ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมสามารถเข้ามาอบรมได้ตลอดปี เพราะถือว่าเป็นการส่งเสริมคุณธรรม และธรรมะ ซึ่งนี่เป็นการเปิดโอกาสให้ พุทธศาสนิกชนได้เข้ามาปฏิบัติธรรม โดยทางวัดจะมีการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกให้ทั้งหมด ทั้งเรื่องความพร้อมของสถานที่ เช่น สถานที่สวดมนต์ เรือนนอน ห้องน้ำ เป็นต้น ซึ่งจัดเตรียมไว้ เป็นอย่างดี นอกจากนี้วัดสันติวนาราม ทำหน้าที่ทั้งผู้พิทักษ์ป่า และพระผู้รักษาธรรม โดยเป็น สถานปฏิบัติธรรมบ่มเพาะเยาวชน และประชาชนให้ยึดมั่นในการทำมาดี ทั้งยังมีบทบาทการเป็น ต้นแบบการทำเกษตรอินทรีย์ในเขตวัด ที่แบ่งพื้นที่เป็นแปลงนาสาธิต ปลูกข้าวและทำการเกษตร อินทรีย์ เลี้ยงไก่ไข่ ทำปุ๋ยหมัก ซึ่งเปิดเป็นศูนย์เรียนรู้ให้กับประชาชนและคนในชุมชนได้เรียนรู้ใน ขณะที่เข้ามาเยี่ยมชมวัดและเข้ามาปฏิบัติธรรม พระสงฆ์ช่วยสอนให้ชุมชนได้พึ่งพาตนเอง ขยายผล ออกสู่ชุมชน ชาวบ้านกลับไปขยายผลที่ไร่ นาของตน กลายเป็นกลุ่มปลูกพืชผักปลอดสารพิษ อีกทั้งยัง ใช้แนวคิดด้านความพอเพียงและการอยู่กับธรรมชาติอย่างมีความสุขมาสอดแทรกในการเทศนาธรรมะ ในระหว่างการจัดกิจกรรมของศาสนิกชนด้วย เพื่อปลูกฝังความสามัคคี การรู้จักการอยู่ร่วมกับ ธรรมชาติอย่างเป็นสุข

ประเด็นที่ ๔ ด้านผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม

ผลจากการขับเคลื่อนคุณธรรมผ่านกิจกรรมของวัดสันติวนาราม บนพื้นฐานแนวคิด “อุทยานการศึกษา” ของศาสนาพุทธ คือ

๑. ก่อให้เกิดความสามัคคี มีวินัย รู้จักการเอื้อเฟื้อ เสียสละ อุดหนุน มีน้ำใจ รู้จักแบ่งปัน ช่วยเหลือและเคารพผู้อื่นในฐานะพุทธศาสนิกชนและเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

๒. ประชาชนและคนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งรูปแบบกิจกรรมที่ทางวัดจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีและความเกี่ยวพันด้านวิถีการดำเนินชีวิตของชาวพุทธที่อยู่ในชุมชน ผ่านคำสอนทางพระพุทธศาสนา ร่วมกับการนำศาสตร์พระราชาด้านแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาร่วมด้วย ทำให้เกิดการเรียนรู้การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขระหว่างคนในชุมชนและธรรมชาติ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและมีคุณค่าที่จะอยู่คู่กับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

ประเด็นที่ ๕ ด้านแนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต

แผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของศาสนาพุทธในระยะต่อไปคือ การพัฒนาและขยายพื้นที่เพื่อรองรับพุทธศาสนิกชน ที่เข้ามาปฏิบัติธรรมและเรียนรู้แนวคิดของอุทยานการศึกษาด้านการเพาะปลูก ผักสวนครัว การเลี้ยงสัตว์ การปลูกข้าว การทำปุ๋ยหมัก และการพัฒนาวัดสันติวนารามในด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดอุดรธานี โดยวางแผนจะให้การเข้ามาท่องเที่ยวในอาณาเขตของวัดเป็นไปในแนวทางของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและมุ่งสร้างภาพลักษณ์ของวัดในมุมมองของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เป็นสถานที่แห่งการเรียนรู้ และเป็นสถานที่เพื่อการพักผ่อนทางใจ โดยไม่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มุ่งหวังกำไรหรือเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เพราะจะไม่มีที่ยั่งยืน และจะขัดต่อคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ให้มองในรูปแบบของธรรมชาติ

ศูนย์วัฒนธรรมไทย-จีน ศาลเจ้าปู่ย่า

ประเด็นที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของศาสนา

ชาวจีนเป็นกลุ่มคนที่อพยพมาจากเมืองจีนหลายระลอก นับตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นต้นมา นับเป็นกลุ่มคนจำนวนมากที่สุดที่อพยพมาจากประเทศอื่น และยังคงรักษาความเชื่อ และประเพณีของตนไว้ได้อย่างมีเอกลักษณ์ ลักษณะความเชื่อทางศาสนาของชาวไทยเชื้อสายจีน ผสมผสานความเชื่อของพุทธศาสนา การบูชาบรรพบุรุษ ลัทธิเต๋า ลัทธิขงจื้อ และการนับถือเทพเจ้า ชาวจีนจะนิยมไหว้เจ้า และไหว้บรรพบุรุษ ในขณะเดียวกันก็ทำบุญตักบาตร หรือให้ลูกบวชเรียนในพุทธศาสนา โดยไม่ถือว่า มีความขัดแย้งกัน โดยความเชื่อดั้งเดิมที่ชาวจีนรับมาจากบรรพบุรุษที่สำคัญ คือ

๑. ลัทธิขงจื้อ

เป็นคำสอนที่มีความสำคัญ ซึ่งอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคมไว้อย่างชัดเจน คือ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูกหลาน ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง

หรือผู้ใหญ่กับผู้เยาว์ ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวกับครอบครัว นอกนั้นยังมีรายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของผู้คนในระดับต่างๆ ที่สำคัญ คือ การเน้นความกตัญญูต่อบุคคลที่ต่อพ่อแม่ และบรรพบุรุษ

๒. ลัทธิเต๋า

เป็นคำสอนทางปรัชญา ที่ว่าด้วยชีวิตกับธรรมชาติ สอนให้บุคคลดำเนินชีวิตโดยไม่ฝืนธรรมชาติ รู้จักตนเอง เอาชนะตนเอง รู้จักพอ สอนให้รู้จักสันโดษ สอนว่า การปกครองที่ดีนั้น ไม่ควรใช้อำนาจมาก ไม่ควรมีกฎระเบียบมาก ให้เป็นไปโดยธรรมชาติ เหมือนชีวิตในครอบครัวเดียวกัน ต่อมาเต๋าก็ได้ปรับตัวผสมผสานกับพุทธศาสนานิกายมหายานในจีน ทำให้เกิดมีซั่มเม้ง (ไตรสุทธิ) หรือพระผู้บริสุทธิ์ทั้งสาม คือ เล่าจื๊อ ฟอนโกสี (เทพผู้สร้างโลก) และเจ็กเซียนฮ่องเต้ เป็นต้น

๓. พุทธศาสนามหายาน

นอกจากจะชี้ทาง เพื่อการพ้นทุกข์ เหมือนคำสอนของพุทธศาสนา ฝ่ายเถรวาท ยังมีการผสมผสานกับความเชื่ออื่นๆ มีพระพุทธรูป และพระโพธิสัตว์ จำนวนมากมาย พระพุทธรูปองค์สำคัญที่สุด คือ พระอมิตาภะ และพระโพธิสัตว์องค์สำคัญที่สุด คือ พระอวโลกิเตศวร หรือกวนอิม หัวใจการปฏิบัติธรรม คือ ต้องมีทั้งปัญญา และกรุณา ควบคู่กันไป เน้นการละความเห็นแก่ตัว และทำประโยชน์แก่ส่วนรวม ซึ่งเป็นที่มาขององค์กรการกุศลต่างๆ เช่น มูลนิธิสว่างเมธาธรรมสถาน เป็นต้น

๔. การนับถือเทพเจ้า

เป็นความเชื่อที่เก่าแก่ที่สุดที่บรรพบุรุษได้ถ่ายทอดมา มีเทพเจ้าประจำสถานที่ ทะเล ภูเขา ป่า แม่น้ำ บ้านเรือน ประจำอาชีพ เทพเจ้าชั้นสูงที่มีคุณธรรมเป็นเลิศ ได้แก่ เทพเจ้ากวนอู เจ้าแม่ทับทิม เป็นต้น เทพเจ้าชั้นสูงสุด ได้แก่ พระพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ และเทพเจ้าที่ถือว่า เป็นเซียนต่างๆ เช่น โป๊ยเซียน เป็นต้น จะมีศาลเจ้า เช่น ศาลเจ้าปู่-ย่า สร้างไว้เพื่อการสักการะของคนไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดอุดรธานี

ประเพณีสำคัญของชาวจีนที่ยังคงปฏิบัติอยู่มีหลายประเพณีด้วยกัน เช่น ตรุษจีน สารทจีน แข่งมังกร เทศกาลกินเจ เป็นต้น พิธีกรรมสำคัญในแต่ละช่วงชีวิต ได้แก่ พิธีรับขวัญเด็ก พิธีแต่งงาน พิธีแซยิด ครอบรอบปีเกิดสำคัญ เช่น ครอบรอบ ห้าสิบ หรืออายุ ๖๐ ปี พิธีวันเกิด หรือพิธีศพให้ผู้ล่วงลับ โดยจัดเครื่องในพิธีที่ประกอบด้วย กระดาษรูปทรงสมบัติในบ้าน เครื่องใช้ต่างๆ เพื่ออุทิศให้ผู้ตาย

สำหรับชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดอุดรธานีนั้น จะมีศาลเจ้าปู่-ย่า เป็นที่สักการะและยึดเหนี่ยวจิตใจให้แก่ลูกหลานไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดอุดรธานี โดยศาลเจ้าปู่-ย่า จังหวัดอุดรธานี ไม่มีหลักฐานในระยะก่อตั้งเริ่มแรกที่เป็นข้อสรุปอย่างชัดเจน ได้เพียงแต่อาศัยการบอกเล่าของกลุ่มพ่อค้าชาวจีนรุ่นเก่าที่เล่าสืบมาว่าประมาณ ปี พ.ศ. ๒๔๘๘ กลุ่มพ่อค้าชาวจีนในจังหวัดอุดรธานี ได้อัญเชิญผิงรูปที่เรียกกันว่า "ผิงมงคล" หรือ "ผิงอิทธิเจ" แห่งองค์เทพเจ้าปู่จากไต้หวันมาใหญ่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดอุดรธานี อันได้แก่เส้นทางที่มุ่งไปสู่อำเภอนองบัวลำภู (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของจังหวัดหนองบัวลำภู) ซึ่งมีสถานภูมิประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยขุนเขา หนองน้ำ และต้นไม้ใหญ่นานาชนิด เป็นลักษณะพื้นที่ที่มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์สถิตอยู่ ตามตำราโหราศาสตร์จีน จึงได้อัญเชิญมาประทับที่ศาลไม้เล็กๆ ใต้ต้นไม้ใหญ่ริมฝั่งหนองบัว ตำบลหนองบัว จังหวัดอุดรธานี ใกล้สถานีรถไฟ ปัจจุบันคือ บริเวณศาลเจ้าปู่-ย่าที่มีความร่มรื่นอันเป็นสัญลักษณ์

ของความ สงบสุข บนเนื้อที่ประมาณ ๙ ไร่ เบื้องหน้าศาลไม่มีสิ่งกีดขวางใดๆ เป็นสัญลักษณ์ความ เจริญรุ่งเรืองของชีวิตชาวเมืองอุดรธานี

ประเด็นที่ ๒ ข้อมูลสถานที่ ทำเลที่ตั้งของเครือข่ายศาสนา

ที่ตั้งของศาลเจ้าปู่-ย่า จังหวัดอุดรธานี ตั้งอยู่เลขที่ ๘๘ ถนน ศาลเจ้าเนรมิต ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี รหัสไปรษณีย์ ๔๑๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๔๒๒๔๕๘๐๑ ผู้รับผิดชอบคือ กรรมการศาลเจ้าปู่-ย่า

ประเด็นที่ ๓ ภาพความเป็นกลไกคณะทำงานเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม

ศาลเจ้าปู่-ย่า เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม โดยร่วมเป็นส่วนหนึ่งใน คณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี “เครือข่ายศาสนา” ตามคำสั่งจังหวัดอุดรธานีที่ ๔๗๓๙/๒๕๖๓ เรื่องการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายศาสนา) โดยกลไกคณะทำงานของศาลเจ้าปู่-ย่า ยึดตามคำสั่งของจังหวัดและเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางจังหวัดและ เครือข่ายศาสนาจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

ประเด็นที่ ๔ การรวบรวมกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมหรือการถ่ายทอดความรู้ของเครือข่าย ผล การจัดกิจกรรม

ศาลเจ้าปู่-ย่า ได้มีการจัดโครงการเพื่อเสริมสร้างสันติสุขให้แก่ชาวจังหวัดอุดรธานี โดยได้สร้างศูนย์ วัฒนธรรมไทย-จีน มูลนิธิศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นจุดศูนย์รวมการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม วิถีบรรพชนและหลักปรัชญาของพี่น้องชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดอุดรธานี อีกทั้งยังเป็น สถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนชาวอุดรธานีโดยไม่การแบ่งแยกศาสนา

ศูนย์วัฒนธรรมไทย-จีน มูลนิธิศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานีนั้น ก่อให้เกิดผลสำเร็จจากการนำคุณธรรม เข้ามาใช้ในการให้ความรู้จากการจัดนิทรรศการในห้องแสดงแต่ละห้อง เช่น พิพิธภัณฑ์คุณธรรม อาคาร เณริมพระเกียรติ แผ่นป้าย ๒๔ กตัญญู เป็นต้น เพื่อให้ผู้เข้าชมเกิดความรู้ในด้านวัฒนธรรม วิถีบรรพชนของ พี่น้องชาวไทยเชื้อสายจีนแล้ว ยังหล่อหลอมให้ผู้เข้าชมมีความกตัญญู เกิดคุณธรรมในตนเอง และทำให้ สังคมเกิดความสันติสุข

ประเด็นที่ ๕ กิจกรรมที่เครือข่ายดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม

ศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี ได้สร้างศูนย์วัฒนธรรมไทย-จีน มูลนิธิศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี มีเป้าหมาย เป็นจุดศูนย์รวมการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม วิถีบรรพชนและหลักปรัชญาของพี่น้องชาวไทยเชื้อสายจีนใน จังหวัดอุดรธานี สามารถปลูกฝังคนทีมาเรียนรู้ในศูนย์วัฒนธรรมไทย-จีน มูลนิธิศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี ให้ซึมซาบและเห็นความสำคัญด้านคุณธรรม ความกตัญญู ความพอเพียง และความดีงามตามวิถีของชาว ไทยเชื้อสายจีนได้อย่างเป็นรูปธรรม คือ มีชีวิตที่มีความสุขมากขึ้น ดำรงตนให้อยู่ในคุณธรรม รู้จักความ

พอเพียง รู้จักการแบ่งปัน เกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีความกตัญญูต่อบรรพบุรุษและผู้มีพระคุณ รวมทั้ง การปฏิบัติตนให้เป็นคนดีในสังคมเพื่อให้สังคมเกิดความสันติสุขอย่างยั่งยืน

และเมื่อพิจารณาประเด็นความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของศาลเจ้าปู่-ย่า จังหวัดอุดรธานี ใน ๕ ประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี ถือเป็นอีกเครือข่ายศาสนาที่ทำการขับเคลื่อนให้สังคมอยู่อย่างสันติสุข ซึ่ง โครงการที่ศาลเจ้าปู่-ย่าได้ดำเนินการ คือ ศูนย์วัฒนธรรมไทย-จีน มูลนิธิศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี โดยมี แนวคิดการจัดสร้างในสมัยคณะกรรมการศาลเจ้าปู่-ย่า สมัยที่ ๕๘ และได้รวบรวมกำลังทรัพย์จากผู้มีจิต ศรัทธาเพื่อสร้างศูนย์วัฒนธรรมไทย-จีน ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นจุดศูนย์รวมการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม วิถีบรรพชนและหลักปรัชญาของพี่น้องชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดอุดรธานี ภายในศูนย์ วัฒนธรรมไทย-จีน มูลนิธิศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี ถูกออกแบบเป็นกลุ่มอาคาร ประกอบด้วย อาคารเฉลิมพระ เกียรติพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา อาคารพิพิธภัณฑ์คุณธรรม อาคารการเรียนรู้ หอประชุม ปรีชา ชัยรัตน์ ตำหนักเทพเจ้า ๓ องค์ ห้องอาหารมงคล และร้านค้าต่างๆ และภายนอกอาคารมีการ ออกแบบตกแต่งสวนเป็นสวนแบบจีนที่มีความวิจิตรตระการตา ภายใต้ชื่อ สวนคุณธรรมพื้นที่ ๒๔ กตัญญู ตกแต่งด้วยไม้มงคลของจีนอันได้แก่ ต้นเครามังกร ต้นหลิว ต้นไผ่ดำ ประทัดจีน ฟงส์ฟู โป๊ยเซียน พุดศุภ โขศ เทียนหอม บัวจีน และบ่อปลาการ์ฟพันธุ์จักรพรรดิ รอบๆ สระบัวตกแต่งด้วยประติมากรรมนูนสูง บอก เล่าเรื่องราวสุดยอดเยี่ยม ๒๔ กตัญญูของแผ่นดินจีน พร้อมคำบรรยาย เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ถึงของ อนุชนคนรุ่นหลัง

ประเด็นที่ ๒ ด้านกลไกการดำเนินงาน

ศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมโดยร่วมเป็นส่วนหนึ่งใน คณะทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี เครือข่ายศาสนา ตามคำสั่งจังหวัดอุดรธานีที่ ๔๗๓๘/๒๕๖๓ เรื่องการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายศาสนา) ลง วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ โดยนายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีในขณะนั้น

จากการประกาศเจตนารมณ์ร่วมมือในการขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานี เป็นจังหวัดคุณธรรมนั้น ซึ่ง ภาคีเครือข่ายคุณธรรมได้มีเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานีไปสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรม โดยจะยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสืบสานวัฒนธรรมไทย พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกขององค์กร ได้รับการพัฒนาตนเอง ซึ่งศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี ได้นำ สารสำคัญของการประกาศเจตนารมณ์มาร่วมประยุกต์ในการขับเคลื่อนคุณธรรม โดยการนำหลักความเชื่อ ทางศาสนาของชาวไทยเชื้อสายจีน ผสมผสานความเชื่อของพุทธศาสนา การบูชาบรรพบุรุษ ลัทธิเต๋า ลัทธิ ขงจื้อ และการนับถือเทพเจ้า ผสมผสานก่อให้เกิดเป็นพลังพลวัติซึ่งระเบิดออกมาจากภายในของชาวไทยเชื้อ สายจีนและแสดงออกมาปรากฏภายนอก

ศูนย์วัฒนธรรมไทย-จีน มูลนิธิศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี เป็นแหล่งศึกษาและปลูกฝังให้ผู้เข้ามาเยี่ยมชม ให้ซึมซาบและเห็นความสำคัญด้านคุณธรรม ความกตัญญู ความพอเพียง และความดีงามตามวิถีของชาวไทยเชื้อสายจีน มีชีวิตที่มีความสุขมากขึ้น ดำรงตนให้อยู่ในคุณธรรม รู้จักความพอเพียง รู้จักการแบ่งปัน เกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีความกตัญญูต่อบรรพบุรุษและผู้มีพระคุณ รวมทั้ง การปฏิบัติตนให้เป็นคนดีในสังคม เพื่อให้สังคมเกิดความสันติสุขอย่างยั่งยืน และนำไปสู่การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนและสังคม

ประเด็นที่ ๓ กระบวนการเรียนรู้

ศูนย์วัฒนธรรมไทย-จีน มูลนิธิศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี นั้น ถูกออกแบบเป็นกลุ่มอาคาร ประกอบด้วย อาคารเฉลิมพระเกียรติพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา อาคารพิพิธภัณฑ์คุณธรรม อาคารการเรียนรู้ หอประชุมปรีชา ชัยรัตน์ ตำหนักเทพเจ้า ๓ องค์ ห้องอาหารมงคล และร้านค้าต่างๆ และภายนอกอาคารมีการออกแบบตกแต่งสวนเป็นสวนแบบจีนที่มีความวิจิตรตระการตา ภายใต้ชื่อสวนคุณธรรมพันปี ๒๔ กตัญญู ตกแต่งด้วยไม้มงคลของจีนอันได้แก่ ต้นเครามังกร ต้นหลิว ต้นไผ่ดำ ประทัดจีน ฟงส์ฟู ไปยเฮียน พุดศุภโชค เทียนหอม บัวจีน และบ่อปลาการ์ฟพันธุ์จักรพรรดิ รอบๆ สระบัว ตกแต่งด้วยประติมากรรมนูนสูง บอกเล่าเรื่องราวสุดยอตำนาน ๒๔ กตัญญูของแผ่นดินจีน พร้อมคำบรรยาย เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ถึงของอนุชนคนรุ่นหลัง เป็นแหล่งศึกษาและปลูกฝังให้ผู้เข้ามาเยี่ยมชม ให้ซึมซาบและเห็นความสำคัญด้านคุณธรรม ความกตัญญู ความพอเพียง และความดีงามตามวิถีของชาวไทยเชื้อสายจีน มีชีวิตที่มีความสุขมากขึ้น ดำรงตนให้อยู่ในคุณธรรม รู้จักความพอเพียง รู้จักการแบ่งปัน เกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีความกตัญญูต่อบรรพบุรุษและผู้มีพระคุณ รวมทั้ง การปฏิบัติตนให้เป็นคนดีในสังคม เพื่อให้สังคมเกิดความสันติสุขอย่างยั่งยืน และนำไปสู่การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนและสังคม

ประเด็นที่ ๔ ด้านผลสำเร็จของการจัดกิจกรรม

ผลสำเร็จจากศูนย์วัฒนธรรมไทย-จีน มูลนิธิศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี ก่อให้เกิดการขับเคลื่อนแก่ชุมชน สังคมและจังหวัดอุดรธานี ได้เป็นอย่างดี ด้วยการนำหลักความเชื่อทางศาสนาของชาวไทยเชื้อสายจีน ผสมผสานความเชื่อของพุทธศาสนา การบูชาบรรพบุรุษ ลัทธิเต๋า ลัทธิขงจื้อ และการนับถือเทพเจ้า ซึ่งในอาคารแสดงนิทรรศการของศูนย์วัฒนธรรมไทย-จีน ได้มีการจัดแสดงนิทรรศการซึ่งถูกออกแบบเป็นกลุ่มอาคาร ประกอบด้วย อาคารเฉลิมพระเกียรติพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา อาคารพิพิธภัณฑ์คุณธรรม อาคารการเรียนรู้ หอประชุมปรีชา ชัยรัตน์ ตำหนักเทพเจ้า ๓ องค์ ห้องอาหารมงคล และร้านค้าต่างๆ และภายนอกอาคารมีการออกแบบตกแต่งสวนเป็นสวนแบบจีนที่มีความวิจิตรตระการตา ภายใต้ชื่อสวนคุณธรรมพันปี ๒๔ กตัญญู ตกแต่งด้วยไม้มงคลของจีนอันได้แก่ ต้นเครามังกร ต้นหลิว ต้นไผ่ดำ ประทัดจีน ฟงส์ฟู ไปยเฮียน พุดศุภโชค เทียนหอม บัวจีน และบ่อปลาการ์ฟพันธุ์จักรพรรดิ รอบๆ สระบัว ตกแต่งด้วยประติมากรรมนูนสูง บอกเล่าเรื่องราวสุดยอตำนาน ๒๔ กตัญญูของแผ่นดินจีน พร้อมคำบรรยาย ทำให้ผู้เข้าชมเกิดการซึมซับและเห็นความสำคัญด้านคุณธรรม ความกตัญญู

ความพอเพียงดำรงตนให้อยู่ในคุณธรรม รู้จักความพอเพียง รู้จักการแบ่งปัน เกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีความกตัญญูต่อบรรพบุรุษและผู้มีพระคุณ รวมทั้ง การปฏิบัติตนให้เป็นคนดีในสังคมเพื่อให้สังคมเกิดความสันติสุขอย่างยั่งยืน และนำไปสู่การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชนและสังคม

ประเด็นที่ ๕ ด้านแนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต

แผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี ในระยะต่อไปคือ ยึดมั่นในเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานีไปสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรม โดยยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสืบสานวิถีวัฒนธรรมไทย พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกขององค์กรได้รับการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีพฤติกรรมด้านคุณธรรม และเข้าร่วมกิจกรรมของเครือข่ายศาสนาที่ทางจังหวัดจัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

บทที่ ๔

สรุปผลการถอดบทเรียน

โครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ใน ๕ ประเด็นประกอบด้วย ประเด็นที่ ๑ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประเด็นที่ ๒ กลไกการดำเนินงาน ประเด็นที่ ๓ กระบวนการเรียนรู้ ประเด็นที่ ๔ ผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม ประเด็นที่ ๕ แนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต โดยมีรายละเอียดดังนี้

สำหรับภาพรวมของเครือข่ายศาสนาของจังหวัดอุดรธานี พบว่า เครือข่ายศาสนาเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ซึ่งประกอบด้วย ๖ เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายภาครัฐ เครือข่ายภาคการศึกษา เครือข่ายภาคธุรกิจเอกชน เครือข่ายภาคศาสนา เครือข่ายสื่อมวลชน และเครือข่ายประชาสังคม ชุมชน ครอบครัว เด็กและเยาวชน เพื่อเป็นการสร้าง Model สร้างสังคมคุณธรรมสู่สังคมสันติสุข โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาให้เกิดเป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรม องค์กรคุณธรรม และองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ซึ่งมีแผนการดำเนินงาน ๓ ปี เพื่อให้เกิดองค์กรคุณธรรม คือในปีที่ ๑ เป็นการสร้างทีมคณะทำงาน เพื่อค้นหาปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ เห็นเป้าหมายร่วมกัน โดยเครือข่ายศาสนาได้เข้าร่วมการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกับงานจังหวัดคุณธรรม ในปีนี้ ทางเครือข่ายศาสนาได้เล็งเห็นความสำคัญของสังคม ชุมชน และประเทศชาติในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้ความต่างของความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม พิธีกรรม และขนบธรรมเนียมของแต่ละศาสนา และในปีที่ ๒ ได้มีการพัฒนา Facilitator ติดตามประเมินผล โดยเป็นการขับเคลื่อนกิจกรรมและประเมินผลการเปลี่ยนแปลงด้านคุณธรรมของศาสนิกชนในจังหวัด ส่วนในปีที่ ๓ จะได้มีการ Coaching / Reinforcement เสริมกำลังในอนาคตต่อไป

ในส่วนของการดำเนินกิจกรรมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางสังคมที่เครือข่ายศาสนา ได้มีการจัดทำร่วมกันในปีที่ ๑ คือ การประชุมผู้นำเครือข่ายศาสนาเพื่อค้นหาปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ เพื่อเล็งเห็นเป้าหมายร่วมกัน จากนั้นได้มีการจัดทำกิจกรรมร่วมกันระหว่าง ศาสนา พุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม คือ กิจกรรมศาสนิกสัมพันธ์ และปีที่ ๒ นี้ได้มีการจัดกิจกรรมการจัดเวทีเพื่อขับเคลื่อนและจัดการความรู้ เพื่อนำเสนอข้อมูลและการบริหารจัดการสิ่งของร่วมกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จากการสรุปผลการถอดบทเรียนทั้ง ๓ ศาสนา คือ ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า มีเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอ โดยการขับเคลื่อนผ่านการจัดตั้งคณะทำงานของจังหวัดอุดรธานี และขยายผลไปยังผู้นำเครือข่ายศาสนาในจังหวัดอุดรธานี เพื่อวางแผนหารือร่วมกันในการจัดกิจกรรมและเวทีเพื่อเป็นสื่อกลางของการพบเจอ แลกเปลี่ยนความรู้ และทำกิจกรรมร่วมกัน โดยกิจกรรมที่ทั้ง ๓ ศาสนาจัดทำร่วมกัน มี ๒ กิจกรรมใหญ่ ที่เห็นเป็นรูปธรรม ได้แก่

๑) กิจกรรมโครงการ งานมหกรรม “เครือข่ายสื่อคุณธรรม นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่างยั่งยืน” โดยมีการฝึกอบรมผู้นำ/แกนนำด้านศาสนา เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในการรับมือกับข่าวปลอม และการส่งเสริมการสร้างสื่อมัลติมีเดียที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ให้กับเยาวชนและนักศึกษาในภาคอีสาน หลังจากการอบรมฝึกอบรมผู้นำ/แกนนำด้านศาสนาเพื่อให้รู้เท่าทันสื่อแล้ว ยังมีการจัด

อบรมให้เยาวชนรู้เท่าทันสื่อ รวมถึงสามารถเป็นนักสื่อสารและเป็นผู้ผลิตสื่อ ที่มุ่งสร้างความเข้าใจอันดีของคนในสังคม จึงมีการจัดอบรม "เยาวชนรุ่นใหม่ สร้างสื่อสันติสุข" วันที่ ๓-๔ เม.ย.๖๔ ณ ศูนย์ประชุมมณฑาทิพย์ ฮอลล์ (ตรงข้ามUD TOWN) จ.อุดรธานี เพื่อให้ความรู้แก่เยาวชนในจังหวัดอุดรธานี หนองคาย และบึงกาฬ ได้ตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขระหว่างศาสนา โดยเยาวชนผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะได้รู้จักการใช้สื่อยุคใหม่ ตระหนักรู้ ถึงประโยชน์ และโทษของการสื่อสาร และเลือกที่จะเป็นผู้ผลิตสื่อที่ปลอดภัย และสร้างสรรค์ เผยแพร่สู่สาธารณะ เป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นในประเทศ

ภาพที่ ๑ การฝึกอบรมผู้นำ/แกนนำด้านศาสนารู้เท่าทันสื่อ

ภาพที่ ๒ กิจกรรมการอบรม "เยาวชนรุ่นใหม่ สร้างสื่อสันติสุข"

ภาพที่ ๓ ประกาศผลรางวัลสื่อสันติภาพ (Peace Media Awards) ครั้งที่ ๑

๒) กิจกรรมโครงการปันน้ำใจด้วยรักและห่วงใยต้านภัยโควิด-๑๙ โดยเครือข่ายศาสนาจังหวัดอุดรธานีทั้ง ๓ ศาสนา ได้ทำร่วมกันเพื่อเป็นการบริจาคน้ำดื่มให้แก่ผู้ยากไร้และผู้ประสบภัยโควิดในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งทางผู้นำศาสนาแต่ละศาสนาได้เชิญชวนให้เหล่าศาสนิกชนร่วมกันบริจาคสิ่งของเครื่องใช้ที่มีความจำเป็นต่อผู้ป่วยโควิด ซึ่งพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลสนาม ผู้ยากไร้ในชุมชนพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โรงพยาบาลสนามศูนย์มหาวิทยาลัราชภัฏอุดรธานี และศูนย์มรกด เพื่อเป็นการบริจาคน้ำดื่มที่เกิดจากการให้จากการบริจาค ทำให้ผู้ทำอิมใจเมื่อได้ มีความสุขใจเมื่อคิดถึงได้รับความรักความนับถือจากผู้อื่น โดยกิจกรรมนี้จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ส่วนของเครือข่ายศาสนาในส่วนกลางของศาลเจ้าปู่ย่า จ. อุดรธานี ได้จัดทำกิจกรรมในการขับเคลื่อนคุณธรรมให้เครือข่ายศาสนามีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ได้แก่ ในเรื่องของการช่วยระดมทุนเพื่อใช้ในการส่วนของการจัดกิจกรรมต่างๆ ของเครือข่ายศาสนาในจังหวัดอุดรธานี เช่น การระดมทุนเพื่อซื้อเครื่องช่วยหายใจเพื่อบริจาคให้แก่โรงพยาบาลศูนย์อุดรธานี เป็นต้น และเข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเครือข่ายศาสนาเพื่อเสริมสร้างวางแนวทางในการขับเคลื่อนกิจกรรมให้เครือข่ายศาสนาอย่างสม่ำเสมอ

และเป้าหมายในอนาคตที่ทางเครือข่ายศาสนาต้องการจัดทำร่วมกัน ได้แก่ แต่งตั้งคณะทำงาน และมีกรอบการทำงานร่วมกันทั้งในกรอบมิติศาสนาของตนเอง มิติที่ต้องทำกิจกรรมร่วมกัน กรอบการทำงานที่เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองเป้าหมายของเครือข่ายศาสนา มีช่องทางการสื่อสาร วรรณคดีกิจกรรมของเครือข่ายศาสนา และต้องการขยายผล ยกย่องถอดบทเรียน เพื่อเป็นกรณีตัวอย่าง และการจัดกิจกรรมให้เข้าถึงเขตชุมชนมากยิ่งขึ้น และอยากต่อยอดให้มีกิจกรรมศาสนิกสัมพันธ์ ชม โชว์ เชียร์ โดยเน้นให้ศาสนิกชนในทุกศาสนาได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดเครือข่ายศาสนาเพื่อสังคมที่แข็งแกร่งและยั่งยืนต่อไป

จากการถอดบทเรียนโดยการสัมภาษณ์ผู้นำเครือข่ายศาสนาทั้ง ๓ ศาสนา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ ๑ ศาสนาอิสลาม

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ประเด็นที่ ๑ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้เข้าร่วมโครงการเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มุมมองและข้อมูลด้านศาสนาโดยเฉพาะความเปราะบางของศาสนาแต่ละศาสนาที่มีความแตกต่างกันแต่ต้องอยู่ภายในสังคมเดียวกัน ดังนั้น การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขได้ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก โดยศาสนาอิสลามจึงได้จัดทำโครงการ “เครือข่ายสื่อคุณธรรม นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่างยั่งยืน” เพื่อสร้างเวทีในการแลกเปลี่ยนแนวคิด องค์ความรู้ของแต่ละศาสนา พร้อมทั้งใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารโดยมุ่งหวังให้เกิดความเข้าใจในศาสนาอิสลามได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติผ่านการใช้อีเมล วิดีโอ สั้นๆ และสารคดีสั้น ที่จัดเวทีการประกวดรางวัลสื่อสันติภาพ โดยให้เยาวชนในจังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคายและจังหวัดบึงกาฬ เข้ามาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการผลิตสื่อดังกล่าวเพื่อถ่ายทอดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่อไป

ประเด็นที่ ๒ กลไกการดำเนินงาน ศาสนาอิสลามเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมโดยร่วมเป็นส่วนหนึ่งในคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี เครือข่ายศาสนาตามคำสั่งจังหวัดอุดรธานี โดยจะยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา โดยทำการส่งเสริม พัฒนาหน่วยงาน องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัด รวมไปถึงการสื่อสาร รณรงค์ และประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมของจังหวัดในการสืบสานวิถีสันติธรรมท้องถิ่น สร้างจิตสำนึกที่ดี ส่งเสริมความมีวินัย และใส่ใจประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งค้นหา ยกย่อง เชิดชู บุคคล หน่วยงาน องค์กร ชุมชน เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับสังคม และพัฒนาศักยภาพ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำ ซึ่งศาสนาอิสลามได้นำสาระสำคัญของการประกาศเจตนารมณ์ร่วมมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนคุณธรรมตั้งแต่ผู้นำศาสนา มุ่งการสื่อสารไปยังประชาชนด้วยสื่อวิดีโอ สั้นๆ สารคดีสั้น หนังสั้น และเผยแพร่ข้อมูลกิจกรรมที่ศาสนาได้จัดขึ้นร่วมกับภาครัฐและเครือข่ายศาสนาในจังหวัดอุดรธานี ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ Face book page นักสื่อสารคุณธรรม โดยอาศัยกลุ่มเยาวชนเข้ามามีบทบาทในการช่วยขับเคลื่อนในมิติสังคมคุณธรรม กรณีเครือข่ายศาสนา ซึ่งเป็นกลุ่มที่ใช้ทางสื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด

ประเด็นที่ ๓ กระบวนการเรียนรู้ ศาสนาอิสลามได้จัดกิจกรรมโครงการ “เครือข่ายสื่อคุณธรรม นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่างยั่งยืน” เพื่อเป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงทั้ง ๓ ศาสนา ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม ให้ได้ทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ มุมมอง และข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องโดยมีเป้าหมายคือ ต้องการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม ผ่านมิติบทบาทศาสนาทั้ง ๓ ศาสนา ในจังหวัดอุดรธานี ให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

ประเด็นที่ ๔ ผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม ผลจากการขับเคลื่อนกิจกรรม ผูกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการผลิตสื่อมัลติมีเดีย ภายใต้บริบท “แตกต่าง อย่างสันติสุข” และการจัดนิทรรศการงานมหกรรม “เครือข่ายสื่อคุณธรรม นำสันติสุข เพื่อสันติภาพอย่างยั่งยืน” และประกาศผลรางวัลสื่อสันติภาพ (Peace Media Awards) ครั้งที่ ๑ ของศาสนาอิสลามนี้ ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องศาสนาได้มากขึ้น วัดผลได้จากการการแจกแบบสอบถามเพื่อประเมินผล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนาหลังจากการเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรม ซึ่งมีผลร้อยละ ๗๐ หมายความว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนาอยู่ในเกณฑ์ที่ดี มากไปกว่านั้นยังมีการวัดผลในเชิงคุณภาพ คือ การขยายองค์ความรู้และข้อมูลจากการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการที่จัดขึ้น โดยในศาสนาอิสลามได้มีการมอบหมายให้ผู้นำศาสนาได้เขียนบทเทศนาธรรมในพื้นที่ตนเอง จากองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรม ส่วนศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์ให้เขียนบทสรุปจากการเข้าร่วมเพื่อนำไปเผยแพร่หรือบอกต่อในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง และชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ต่อไป

ประเด็นที่ ๕ แนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต

แผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของศาสนาอิสลามในระยะต่อไปคือ การรณรงค์ให้เยาวชนในภาคอีสานรู้เท่าทันสื่อ โดยมุ่งเน้นการสื่อสารผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) คือ Youtube และ facebook Page: “นักสื่อสารคุณธรรม” เพื่อเป็นกระบอกเสียงส่วนหนึ่งให้ศาสนิกชนเข้าใจและรู้เท่าทันสื่อมากยิ่งขึ้นรวมทั้งเป็นแหล่งข่าวสารความรู้ของเครือข่ายศาสนาต่อไป นอกจากนี้ทางศาสนาอิสลามยังมีการวางแผนในการที่จะกำหนดกิจกรรมและโครงการให้สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัดในอนาคต และมุ่งเป้าที่จะขยายผลโดยอาศัยสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) โดยจะมีจัดทำทีมงานวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กลุ่มผู้ผลิตสื่อออนไลน์ในด้านความสันติสุขต่อไป

กลุ่มที่ ๒ ศาสนาคริสต์ประกอบด้วยนิกายโปรเตสแตนต์ และนิกายคาทอลิกซึ่งทำการถอดบทสัมภาษณ์ได้ข้อมูลดังนี้

๒.๑ ข้อมูลเชิงคุณภาพนิกายโปรเตสแตนต์

ประเด็นที่ ๑ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ มีวัตถุประสงค์ในการขับเคลื่อนชุมชน และสังคมให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ภายใต้แนวคิด การสร้างสวนเอเดนของพระเจ้า ซึ่งถ่ายทอดผ่านการสร้างโครงการ โคก หนอง นา โมเดล ซึ่งเกิดจากการรวมตัวกันระหว่างผู้นำคริสตจักรและชุมชนโดยการประชุมเพื่อหาทางแก้ปัญหาาร่วมกันในเรื่องของการหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ดีขึ้น จนทำให้เกิดโครงการ โคก หนอง นา โมเดลขึ้น และจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ชื่อ ศูนย์กสิกรรมฝึกรบมต้นแบบ และปัจจุบันศูนย์ฯ แห่งนี้ เป็นสถานที่ในการจัดฝึกรบมให้แก่ผู้สนใจเกษตรทฤษฎีใหม่แล้ว ทั้งหมด ๔ รุ่น เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๓๖๐ คน

ประเด็นที่ ๒ กลไกการดำเนินงาน ศาสนาคริสต์เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมโดยร่วมเป็นส่วนหนึ่งในคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี เครือข่ายศาสนา ตามคำสั่งจังหวัดอุดรธานี ซึ่งศาสนาคริสต์ได้นำสาระสำคัญของการประกาศเจตนารมณ์ร่วมมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนคุณธรรม ตั้งแต่การใช้หลักการของพระคัมภีร์เข้ามาใช้ในการทำงานที่ทำอยู่ โดยศาสนาคริสต์เชื่อว่า พระเจ้าทรงสร้างสวนเอเดนไว้บนโลกมนุษย์ จึงเริ่มสร้างศูนย์กสิกรรมฝึกรบมต้นแบบ หรือโครงการ โคก หนอง นา โมเดล เพื่อใช้เป็นแหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้แบบเกษตรทฤษฎีใหม่ ให้เกิดขึ้นในชุมชน จากการทดลองปฏิบัติจริง และมีการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ครอบคลุมทั้งการแปรรูปสินค้าเกษตร และการจัดหาช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้าด้วย

ประเด็นที่ ๓ กระบวนการเรียนรู้ การจัดตั้งโครงการโคก หนอง นา โมเดล โดยมีผู้นำด้านเกษตรทฤษฎีใหม่คือ อ.ยักษ์ (นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร) ประธานมูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ และ ผู้ก่อตั้งปุทะเลี่ยมหาวิทยาลัย (ศูนย์การเรียนรู้กสิกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง) อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นต้นแบบศูนย์การเรียนรู้ตลอดชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นจากการเรียนรู้การลงมือทำจริงเพื่อพึ่งพาตนเอง และช่วยเหลือเอื้อเฟื้อในกลุ่ม ชุมชน และสังคม ขยายผลสู่การสร้างแบบอย่างใหม่ของการศึกษาตามวิถีชาวคริสต์ในอนาคตด้วยการนำ “คริสต์จักร ราชการ และ บ้าน หรือ ครัว” จึงได้นำแนวคิดเรื่องทฤษฎีใหม่เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการทำการเกษตรและการดำรงชีวิตให้อยู่รอดได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งรณรงค์ให้เกษตรกรเลิกใช้สารเคมี เน้นการพึ่งพาตนเอง โดยใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาชาวบ้านที่เคยสืบทอดกันมาเพื่อนำมาทำการเกษตรที่ยั่งยืนบนผืนแผ่นดิน ซึ่งช่วยให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น ประหยัดค่าใช้จ่าย มีรายได้เหลือพอสำหรับใช้สอยสิ่งจำเป็น สร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยซึ่งเกิดจากผลลัพธ์ที่มาจากการบริหารจัดการพื้นที่ทำกิน

ประเด็นที่ ๔ ผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม จากการจัดโครงการ โคก หนอง นา โมเดล ของศาสนาคริสต์นี้ ก่อให้เกิดศูนย์กสิกรรมฝึกอบรมต้นแบบ ตำบลนาเรียง อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี ได้มีการจัดฝึกอบรมให้แก่ผู้สนใจเกษตรทฤษฎีใหม่แล้ว ทั้งหมด ๔ รุ่น เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๓๖๐ คน ทำให้คนในชุมชนเกิดความร่วมมือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและเกิดการช่วยเหลือกันในกลุ่มชุมชนเพื่อการทำงานร่วมกัน โดยไม่ได้มีการแบ่งแยกว่าใครนับถือศาสนาใด เพื่อทำการพลิกฟื้นผืนดิน คืนผืนดิน น้ำ และผืนป่า นอกจากนั้น โคก หนอง นา โมเดล ยังถือเป็นต้นแบบให้คนในชุมชนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของเกษตรทฤษฎีใหม่ซึ่งเป็นเกษตรปลอดภัย ทำให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ให้เป็นเกษตรปลอดภัย ชุมชนเกิดความพอเพียงในครอบครัว พึ่งพาตนเองได้ และพบว่าสมาชิกบางครอบครัวในชุมชนที่เปลี่ยนวิถีชีวิตจากการเป็นลูกจ้างโรงงาน พนักงานทำงานประจำและกลับมาเป็นเกษตรกร เพื่อดำเนินชีวิตตามวิถีเกษตรทฤษฎีใหม่ก็จะเริ่มจากการปลูกสิ่งที่กิน โดยไม่มีเงินแต่ก็มีของกิน และสามารถแบ่งปันให้คนอื่นได้ด้วย

ประเด็นที่ ๕ แนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต ศาสนาคริสต์มุ่งหวังที่จะทำการฟื้นฟูและสร้างสวนเอเดนของพระเจ้าให้กลับคืนมาสมบูรณ์ดังเดิม จึงวางแผนในการขับเคลื่อนและต้องการขยายพื้นที่ในการทำโครงการโคก หนอง นา โมเดล ไปยังพื้นที่อื่นๆ นอกจากพื้นที่ใน อ.ศรีธาตุ จ.อุดรธานี แล้ว ปัจจุบันยังมีโครงการนี้ที่ อ.บ้านผือ จ.อุดรธานี และมีแผนจะสร้างให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบด้านการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ให้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดอุดรธานีให้มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีต่อยอดจากต้นทุนเดิมทางสังคม ในด้านทรัพยากรและความพร้อมของพื้นที่ โดยการรณรงค์ให้กลุ่มสมาชิกปลูกสมุนไพรและนำมาแปรรูป เช่น ยาหม่องสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพร เป็นต้น เพื่อต่อยอดการนำผลิตภัณฑ์ปลอดสารพิษจากสวนและผลิตภัณฑ์แปรรูปต่างๆ ไปจำหน่ายที่ ตลาดในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีและช่องทางการจัดจำหน่ายออนไลน์ได้ในอนาคต

๒.๑ ข้อมูลเชิงคุณภาพนิกายคาทอลิก

ประเด็นที่ ๑ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมที่เป็นรูปธรรม จึงได้จัดทำโครงการในชื่อ โครงการ งานอภิบาลผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยเน้นกลุ่มผู้เปราะบางในสังคม ที่ต้องการการดูแลเอาใจใส่ช่วยเหลือสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เหมาะสมกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยการนำหลักหลักศาสนาคริสต์ คือ “ความรัก” ความรักแบบ AGAPE เป็นความรักของพระเยซูคริสต์ที่มีต่อมวลมนุษย์ รักแบบศักดิ์สิทธิ์ รักแบบไม่มีเงื่อนไข รักแบบอุทิศเสียสละตนเอง รักตามแบบอย่างของพระเยซูเจ้าที่สละชีวิตถูกตรึงบนกางเขน คริสตชนทุกคนยอมรับความรักของพระองค์และแสดงออกมาด้วยกิจกรรมความรักแบบการรับใช้ผู้อื่นอย่างที่พระองค์ทรงรักเรา และดำเนินชีวิตทุกกิจกรรมและทุกโครงการเต็มเปี่ยมด้วยพระจิตเจ้า (ขวัญใหญ่)

ประเด็นที่ ๒ ด้านกลไกการดำเนินงาน ศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมโดยร่วมเป็นส่วนหนึ่งในคณะทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี เครือข่ายศาสนา ตามคำสั่งจังหวัดอุดรธานีที่ ๔๗๓๙/๒๕๖๓ เรื่องการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายศาสนา) ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ โดยนายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีในขณะนั้น ต่อมาได้เข้าร่วมการประกาศเจตนารมณ์ร่วมมือในการขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานี เป็นจังหวัดคุณธรรม ซึ่งศาสนาคริสต์เป็นหนึ่งในภาคีเครือข่ายคุณธรรมในกรณีเครือข่ายศาสนาและได้มีเจตนารมณ์ร่วมกันกับฝ่ายอื่นๆ ที่จะขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานีไปสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรม

ประเด็นที่ ๓ กระบวนการเรียนรู้ โครงการอภิบาลผู้สูงอายุและผู้พิการนั้น แบ่งลักษณะงานออกเป็น ๒ อย่างคือ งานอภิบาลผู้สูงอายุ และงานอภิบาลผู้พิการ ที่จะมีบ้านพักพักคนชราอุดรธานี เพื่อให้การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ไร้ญาติ ไม่มีที่อยู่ และที่พักอาศัย ซึ่งผู้สูงอายุนั้นสามารถมาสมัครด้วยตัวเองหรือมีคนนำมาหรือผ่านทางหน่วยงานสงเคราะห์จังหวัดส่งต่อมา และมีการตั้งกลุ่มชมรมผู้สูงอายุวัดพระวิสุทธิวงศ์ บ้านโนนสูง เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนให้เกิดเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งสามารถพัฒนาและใช้ศักยภาพที่มีของกลุ่ม ช่วยให้เกิดการพึ่งตนเอง การดูแลเอาใจใส่ในครอบครัวและในชุมชน ก่อให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลในชุมชน

ด้านงานอภิบาลผู้พิการ โดยโครงการได้รับผู้พิการบางส่วนเข้ามาทำงานในฟาร์มดูอาร์ต และนำผู้พิการจากหมู่บ้านต่างๆ มารับการอบรมให้ความรู้และทักษะต่างๆ และมอบทุนปัจจัยเพื่อกลับไปใช้ชีวิตกับครอบครัวในชุมชนของตน เช่น โครงการปศุสัตว์ เลี้ยงวัว ควาย ไก่ไข่ เลี้ยงปลา ฯลฯ การเกษตรอินทรีย์การปลูกผัก การเพาะเห็ด ฯลฯ นำผลผลิตมาบริโภคในครัวเรือนและนำบางส่วนออกจำหน่ายเป็นรายได้ บางกิจกรรมทำเป็นระบบกลุ่มเพื่อเกิดความสามัคคีและให้มีอำนาจต่อรอง นอกจากนี้ฟาร์มดูอาร์ตก็เข้าไปให้การสนับสนุนช่วยเหลือและพัฒนาผู้พิการในชุมชนตามหมู่บ้านต่างๆ ที่อยู่ใกล้ฟาร์มดูอาร์ต โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับกิจกรรมหลักของฟาร์มดูอาร์ต เพื่อให้ผู้พิการสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระดับหนึ่ง ลดการพึ่งพาผู้อื่นลง ก่อให้เกิดการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม

**กลุ่มที่ ๓ ศาสนาพุทธ ประกอบด้วย วัดสันติวนาราม และชุมชนคุณธรรมวัดโนนสว่าง
หมู่ที่ ๓ ตำบลหมากหญ้า อำเภอนองวัวหอ จังหวัดอุดรธานี ชุมชนคุณธรรมวัดสะอาดเรืองศรี
ตำบลนาดี อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี**

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ประเด็นที่ ๑ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศาสนาพุทธมีการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงระหว่างชุมชนกับวัดเป็นการสร้างการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมกับชุมชน

วัดสันติวนารามมีการจัดกิจกรรมร่วมกันชุมชน บนพื้นฐานแนวคิด อุทยานการศึกษา ซึ่งทางวัดมีการจัดทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปีเป็นการแลกเปลี่ยนแนวคิด ความรู้ สร้างวินัย เช่น กิจกรรมปริวาสกรรม กิจกรรมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน กิจกรรมปฏิบัติธรรมล่ำลึก กิจกรรมช่วงเข้าพรรษาวันนัดพบทอดเทียนทอดผ้าป่าคาราวะพระเถระ และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมบนให้แก่ลูกหลาน เยาวชน หน่วยงาน และข้าราชการ

ชุมชนคุณธรรมวัดโนนสว่าง มีการทำกิจกรรมทางศาสนาด้วยกันอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าไปมีบทบาทในการจัดกิจกรรม/โครงการของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี เช่น โครงการสาธยายพระไตรปิฎก กิจกรรมปฏิบัติธรรมถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ จึงทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางศาสนา โดยยึดหลักธรรมมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด การปฏิบัติงานด้านศาสนาของชุมชนคุณธรรมวัดโนนสว่าง จึงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีระบบ มีการร่วมมือร่วมใจของชุมชน บ้าน วัด โรงเรียนและราชการ และชุมชนคุณธรรมวัดโนนสว่าง ยังมีความโดดเด่นในด้านการสืบสานวัฒนธรรมไทยร่วมกันซึ่งมีความสำคัญยิ่งต่อมรดกภูมิปัญญาของจังหวัดอุดรธานีและภูมิภาคอีสาน คือ การอนุรักษ์กลองกิ่ง การสืบสานและการถ่ายทอดมรดกภูมิปัญญาการทำกลองกิ่งนั้น มีการสืบทอดกันภายในวัดและวัดสาขาของวัดโนนสว่าง โดยมีพระภิกษุและฆราวาส เป็นผู้สืบทอดองค์ความรู้ด้านต่างๆ ในการทำกลองจากพระครูพิพัฒนวิทย์าคม (เจริญ ฐานยุตโต) เจ้าอาวาสวัดโนนสว่าง อ.หนองวัวซอ จ.อุดรธานี ภูมิปัญญาการทำกลองกิ่งนี้ยังมีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์หลอมรวมกับวิถีของชุมชน กลายเป็นความสามัคคี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของผู้คนในชุมชน

ชุมชนคุณธรรมวัดสะอาดเรืองศรี ตำบลนาดี อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี ในมิติทางศาสนาได้มีการทำงานร่วมกันรูปแบบของพลัง บวร ระหว่าง บ้าน วัดและโรงเรียน การขยายภาคีเครือข่ายของชุมชนคุณธรรม ใช้หลักการประสานความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีวัดและกลุ่มอาชีพในชุมชนเป็นจุดศูนย์ศูนย์กลาง เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

ประเด็นที่ ๒ กลไกการดำเนินงาน ศาสนาพุทธเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมโดยร่วมเป็นส่วนหนึ่งในคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี เครือข่ายศาสนา ตามคำสั่งจังหวัดอุดรธานี ซึ่งศาสนาพุทธได้นำสาระสำคัญของการประกาศเจตนารมณ์ร่วมมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนคุณธรรมสู่สังคม มาผลักดันผ่านการจัดกิจกรรมที่ทางวัดจัดทำอยู่ในทุกกิจกรรมโดยแนวทางในการบริหารจัดการทำงาน จะอาศัยการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรม พระสงฆ์ และชุมชน โดยมาตรฐานการจัดทำกิจกรรมนั้นทางวัดจะมีจัดแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมและให้แต่ละกลุ่มมีพี่เลี้ยงและให้บทบาทสำคัญแก่หัวหน้ากลุ่ม โดยมีครู พระสงฆ์ผู้นำชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และบางกิจกรรมจะมีตำรวจ และทหาร

ในพื้นที่เข้ามาช่วยดู นอกจากนี้ยังมีการเชิญวิทยากรอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการทำเกษตรอินทรีย์จากสถานศึกษาในพื้นที่ใกล้เคียง มาช่วยให้ความรู้ในเรื่องการทำปุ๋ยหมักและแปลงนาสาธิตอีกด้วย

ส่วนของชุมชนคุณธรรมวัดสะอาดเรื่องศรี ก็มีการรวมกลุ่มกันของกลุ่มผู้มีจิตใจที่จะสร้างสรรค์คุณงามความดีสู่สังคม เพื่อพัฒนาศักยภาพ โดยการสร้างความรู้และมีความสามัคคี มีน้ำใจ มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม ยอมเสียสละได้ทุกเมื่อ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดและแก้ปัญหาของสังคมในด้านต่างๆ เช่น การขาดความสามัคคี เป็นต้น โดยเน้นกระบวนการสร้างคนให้เห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่นและสังคมโดยรวม พร้อมทั้งจะอาสา โดยสละแรงกาย แรงใจ เวลา หรือทรัพย์เงินทองเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม ซึ่งกลุ่มจิตอาสาในชุมชนบ้านนาดี ได้แก่ กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน กลุ่มสตรีพัฒนาชุมชน กลุ่มเยาวชนจิตอาสา กลุ่ม อสม. กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ กลุ่มสัจจะ เป็นต้น

ประเด็นที่ ๓ กระบวนการเรียนรู้ ในส่วนของศาสนาพุทธได้นำเอาทุกกิจกรรมที่จัดขึ้นบนพื้นฐานแนวคิด “อุทยานการศึกษา” โดยในการจัดกิจกรรมมุ่งเน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมกับทางวัด นอกจากนี้วัดสันติวนาราม ทำหน้าที่ทั้งผู้พิทักษ์ป่า และพระผู้รักษาธรรม โดยเป็นสถานปฏิบัติธรรมบ่มเพาะเยาวชน และประชาชนให้ยึดมั่นในการทำความดี ทั้งยังมีบทบาทการเป็นต้นแบบการทำเกษตรอินทรีย์ในเขตวัด ที่แบ่งพื้นที่เป็นแปลงนาสาธิต ปลูกข้าวและทำการเกษตรอินทรีย์ เลี้ยงไก่ไข่ทำปุ๋ยหมัก ซึ่งเปิดเป็นศูนย์เรียนรู้ให้กับประชาชนและคนในชุมชนได้เรียนรู้ในขณะที่เข้ามาเยี่ยมชมวัดและเข้ามาปฏิบัติธรรม ส่วนของชุมชนคุณธรรมวัดสะอาดเรื่องศรี ก็มีการรวมกลุ่มกันของกลุ่มผู้มีจิตใจที่จะสร้างสรรค์คุณงามความดีสู่สังคมโดยเน้นกระบวนการสร้างคนให้เห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่นและสังคมโดยรวมผ่านโครงการกิจกรรมกลุ่มลูกเสือชาวบ้าน กลุ่มสตรีพัฒนาชุมชน กลุ่มเยาวชนจิตอาสา กลุ่ม อสม. กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ กลุ่มสัจจะ

ประเด็นที่ ๔ ผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรม วัดเป็นเพียงสถานที่ในการเชื่อมโยงพุทธศาสนิกชน แต่ผู้ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนที่แท้จริงคือคนในชุมชนและพระสงฆ์ที่จะช่วยสอนให้ชุมชนได้พึ่งพาตนเอง ชาวบ้านนำเอาความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทางวัดจัดทำขึ้นและกลับไปขยายผลในพื้นที่ไร่นาของตนเอง กลายเป็นกลุ่มปลูกพืชผักปลอดสารพิษ อีกทั้งยังใช้แนวคิดด้านความพอเพียงและการอยู่กับธรรมชาติอย่างมีความสุขเข้ามาสอดแทรกในการเทศนาธรรมในระหว่างการประชุมปฏิบัติธรรมของศาสนิกชนด้วย ทำให้เกิดการปลูกฝังความสามัคคี การรู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและธรรมชาติได้อย่างเป็นสุข

อีกทั้งยังเกิดผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมของศาสนาพุทธ ได้แก่

๑. เกิดการพัฒนาหมู่บ้าน วัด ชุมชนให้เกิดรูปธรรมพัฒนากลายเป็นชุมชนน่าอยู่
๒. เกิดความสามัคคี ความร่วมมือขององค์กรต่าง ๆ ของคนในชุมชน ทั้งในระดับ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ สร้างพลัง บวร ร่วมใจสร้างชุมชนให้อยู่ดีมีสุข
๓. เป็นต้นแบบตัวอย่างนำร่องในการสร้างความปรองดอง สมานฉันท์ ร่วมแรงร่วมใจกัน สร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน พึ่งพาตนเองได้
๔. เป็นต้นแบบตัวอย่างนำร่องในการสร้างความปรองดอง สมานฉันท์ ร่วมแรงร่วมใจกัน สร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน พึ่งพาตนเองได้ ชุมชนคุณธรรม แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ตามหลักทฤษฎีใหม่ ศาสตร์แห่งพระราชา

ชุมชนคุณธรรมวัดโนนสว่าง เมื่อได้กำหนดแผนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนซึ่งเป็นการส่งเสริมคุณธรรมภายในชุมชน เช่น การนำหลักธรรมของศาสนามาประกอบในชีวิตประจำวัน และนำ

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง ร.๙ มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันทำให้ประชาชนมีความรักใคร่กลมเกลียว มีความสามัคคีช่วยเหลือกันอีกทั้งยังลดปัญหาการก่ออาชญากรรมหรือการทะเลาะวิวาทลงได้ ประชาชนในชุมชนมีความสุขมากขึ้น

ผลลัพธ์ในเชิงปริมาณ

๑. สร้างรั้วบ้าน ขยายถนนหนทาง ร่วมกันรับผิดชอบหมู่บ้านสะอาด ปลอดภัย ๘๐ ชุมชนร่วมใจปลูกต้นไม้ สร้างชุมชนสีเขียว เกษตรอินทรีย์ปลอดภัย ๘๐ เปอร์เซนต์
๒. บ้าน วัด โรงเรียน มีทิศทางการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ไปในทิศทางเดียวกัน

เชิงคุณภาพ

๑. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนราชการ ระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน และคนในชุมชน
๒. เด็ก เยาวชน คนหนุ่มสาว ชาวบ้าน มีจิตอาสา ร่วมใจพัฒนา รับผิดชอบชุมชนร่วมกัน
๓. ชุมชนสามารถเลี้ยงตนเองได้เกิดความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ประเด็นที่ ๕ แนวทางหรือแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายในอนาคต แผนการขับเคลื่อนคุณธรรมของศาสนาพุทธในระยะต่อไป ในส่วนของวัดสันติวนาราม คือ การพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับพุทธศาสนิกชนที่เข้ามาปฏิบัติธรรมและเรียนรู้แนวคิดของอุทยานการศึกษาและการพัฒนาวัดสันติวนาราม ในด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยวางแผนจะให้การเข้ามาท่องเที่ยวในอาณาเขตของวัดเป็นไปในแนวทางของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและมุ่งสร้างภาพลักษณ์ของวัดในมุมมองของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เป็นสถานที่แห่งการเรียนรู้ และเป็นสถานที่เพื่อการพักผ่อนทางใจ โดยไม่เป็นที่ท่องเที่ยวที่มุ่งหวังกำไรหรือเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เพราะจะไม่มีคามยั่งยืน และจะขัดต่อคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ให้มองในรูปแบบของธรรมชาติ

และเป้าหมายที่จะเดินทางในอนาคต ความตั้งใจ หรือสิ่งที่บ่งบอกถึงหลักประกันว่าจะเกิดความยั่งยืน ได้แก่

๑. วัดสันติวนารามต้องการเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมของเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง

๒. พัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมะ เพื่อให้ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนควรมีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมในวัดมากขึ้น และให้มองถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมเพื่อที่จะนำไปพัฒนาเปลี่ยนแปลงชุมชนให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

๓. วัดต้องการอนุรักษ์พื้นที่ให้เป็นแหล่งธรรมชาติและเป็นแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

มากไปกว่านั้นยังพบว่า ความสำเร็จในการดำเนินงานด้านศาสนา ได้เริ่มหลักแห่ง “พลังบวร” ของชุมชนวัดสันติวนารามถือเป็นอีกหนึ่งกลไกสำคัญ แม้จะเป็นเพียงส่วนเสี้ยวหนึ่งของสังคม ทว่าเกิดผลอย่างมหาศาลที่ทำให้ภารกิจในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ดำเนินไปอย่างเป็นรูปธรรม เชื่อมร้อยสังคมด้วยหลักธรรมทางศาสนา บ่มเพาะชุมชนด้วยองค์ความรู้จากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสามัคคีในการรักษา สืบสาน ต่อยอดวัฒนธรรมไทย ความสำเร็จดังกล่าวนี้จึงผลักดันให้จังหวัดอุดรธานีเป็นจังหวัดคุณธรรมต้นแบบ พร้อมทั้งจะเป็นแบบอย่างและรากฐานอันมั่นคงให้แก่ประเทศชาติสืบไป

จากการร่วมมือร่วมใจพัฒนาชุมชนโดยความร่วมมือของสถาบันหลักในชุมชนจึงควรพิจารณาใช้ความสัมพันธ์และจุดเด่นของศักยภาพที่มีอย่างไม่จำกัด หรือพิจารณาปรับให้เหมาะสมกับความเป็นไปในปัจจุบัน (บ้าน วัด โรงเรียน และคุ้มบ้าน) ขับเคลื่อนการดำเนินงานการพัฒนาชุมชนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนกิจกรรม จากตัวอย่างความสำเร็จของชุมชนคุณธรรมวัดสันติวนาราม ชุมชนคุณธรรมวัดโนนสว่าง และชุมชนคุณธรรมวัดสะอาดเรืองศรี ด้วยการขับเคลื่อนของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี ร่วมกับบ้าน วัด โรงเรียน โดยอาศัย “พลังบวร” ยึดสามเสา เสาหลักการส่งเสริมคุณธรรม ๓ มิติ คือ มิติศาสนา การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการสืบสานวัฒนธรรมไทย จึงแสดงให้เห็นผลสำเร็จในการขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานีให้เป็นจังหวัดคุณธรรมต้นแบบ เป็นกลไกสำคัญเพื่อเป็นฟันเฟืองขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติอย่างเป็นรูปธรรม สร้างรากฐานให้เกิดคนดี สังคมดี เกิดสังคมแห่งการช่วยเหลือเกื้อกูล สามารถต่อสู้และเอาชนะความยากจน ต่อต้านความรุนแรง ปลูกฝังความซื่อสัตย์ด้วยคุณธรรม มีหลักแห่งคุณธรรมเป็นที่ตั้ง ใช้ศาสนาเป็นทางนำของจิตใจและจิตวิญญาณ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นต้นแบบแห่งการดำรงชีพเพื่อความสุขสงบ และที่สำคัญคือการสืบสาน รักษา ต่อยอดวัฒนธรรมไทย ให้เป็นรากแก้วจากรากเหง้าเผ่าไทย ให้คนไทยทุกหมู่เหล่าเกิดสำนึกรักและกตัญญูต่อแผ่นดิน เกิดการขับเคลื่อนงานด้านศาสนาจึงเป็นความสำเร็จที่เกิดคุณูปการเชิงประจักษ์ต่อสังคมอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

บทที่ ๕

การสังเคราะห์และข้อเสนอแนะ โครงการ“ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่ จังหวัดอุดรธานี “กรณีเครือข่ายศาสนา”

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” นำเสนอสรุปผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์และการประชุมกลุ่มผ่านระบบออนไลน์ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แนวทางในการพัฒนาโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา”

ตอนที่ ๒ แนวทางในการขับเคลื่อนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ในอนาคต

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อการพัฒนาโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา”

โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ ๑ แนวทางในการพัฒนาโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา”

๑) ควรมีการประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงการ ไปยังชุมชน และสังคมอย่างต่อเนื่อง

๒) ควรมีการสร้างเครือข่ายต่างๆ เนื่องจากการทำกิจกรรมของเครือข่ายศาสนานั้น ส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตอำเภอเมืองเป็นหลัก หากจะทำให้เกิดการบูรณาการทั่วทั้งจังหวัดแล้ว ควรมีแนวทางที่จะดึงให้ผู้นำศาสนาที่อยู่ในแต่ละอำเภอเข้ามามีส่วนร่วมในภาคีเครือข่ายศาสนา และจัดกิจกรรมของเครือข่ายศาสนาขยายวงออกไปยังอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดอุดรธานี

๓) ควรมีการติดตามความคืบหน้าโครงการที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่อง

๔) ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชมรมเครือข่ายศาสนา ภายในจังหวัด

๕) ควรเปิดโอกาสให้ผู้นำศาสนา/ผู้นำชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในโครงการได้อย่างทั่วถึง

๖) ควรมีการจัดกิจกรรมศาสนิกสัมพันธ์ให้มากขึ้น และพัฒนาสู่มิติเครือข่ายศาสนาเพื่อสังคม ซึ่งกิจกรรมศาสนิกสัมพันธ์ถือเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างศาสนิกชนใน ๓ ศาสนา ได้ทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนบทบาทศาสนาผ่านเกมกิจกรรมที่ทำในเครือข่ายศาสนา เป็นการเปิดโลกทัศน์ของศาสนิกชนทุกศาสนา โดยสร้างความเข้าใจให้แก่ศาสนิกชนว่าแก่นของศาสนาทุกศาสนาไม่ได้มีความแตกต่างกัน หากแต่รูปแบบการนับถือศาสนานั้นแตกต่างกัน ซึ่งการจัดกิจกรรมศาสนิกสัมพันธ์นั้นจะช่วยให้ศาสนิกชนเข้าใจถึงบริบทของแต่ละศาสนาและก่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๗) ควรมีการประสานกันระหว่างภาครัฐ โดยเฉพาะศูนย์ส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดกับเครือข่ายศาสนาเพื่อกำหนดแผนการจัดกิจกรรมร่วมกัน ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัดต่อไป

ตอนที่ ๒ แนวทางการขับเคลื่อนโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา” ในอนาคต

๑) ควรมีการก่อตั้งแกนนำศาสนิกชนเพื่อเข้าร่วมเครือข่ายศาสนาในอนาคต นอกจากการแต่งตั้งผู้นำของแต่ละศาสนาให้เป็นคณะกรรมการในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของจังหวัดคุณธรรมแล้ว แกนนำศาสนิกชนก็นับเป็นผู้นำระดับแกนนำที่สามารถเข้าถึงประชาชนในชุมชนได้ดี โดยทางเครือข่ายศาสนาอาจจะมีการจัดอบรมแกนนำศาสนิกชนให้เป็นวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมเครือข่ายศาสนา ซึ่งแกนนำที่เป็นศาสนิกชนเหล่านี้จะเข้ามาช่วยการทำงานและจัดกิจกรรมกับผู้นำศาสนาในการพัฒนาชุมชนตรงนั้นได้ควรเพิ่มเนื้อหาการทำงานเป็นทีม และการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ควรเปิดโอกาสให้ตัวแทนจากชุมชน ภาคเอกชน และตัวแทนจากผู้ผ่านการอบรมวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมของศูนย์คุณธรรม โดยศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี ได้เข้าร่วมในการจัดกิจกรรมที่ทางเครือข่ายศาสนาจัดทำ

๓) หาตัวแทนคณะกรรมการของศาสนาพุทธเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินกิจกรรมเนื่องจากศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่คนไทยส่วนใหญ่นับถือกัน แม้กระทั่งในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งในการประชุมผู้นำศาสนา ทางฝ่ายศาสนาพุทธก็จะมีการเฉลี่ยให้แต่ละวัดได้เข้ามาร่วมประชุม ซึ่งจุดแข็งคือจะมีการรับรู้ในวงกว้าง แต่จุดด้อยคือ ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งถ้าจะให้เครือข่ายศาสนามีความแข็งแกร่งยิ่งขึ้น ทางศาสนาพุทธควรจะมีมอบหมายให้มีแกนหลักเพื่อที่จะเข้าร่วมประชุมเครือข่ายศาสนาทุกครั้งให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันของเครือข่ายศาสนา

๔) หาตัวแทนคนรุ่นใหม่เพื่อมาสานต่อเครือข่ายศาสนา เนื่องจากคณะกรรมการขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดอุดรธานีชุดนี้ได้รับเชิญให้เข้ามาในเครือข่ายคุณธรรมนี้มาจากคำเชิญของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด หากการจะทำให้เครือข่ายศาสนามีความยั่งยืนแล้ว จะต้องมีความทำงานที่เป็นตัวแทนคนรุ่นใหม่ที่จะเข้ามาสืบสานงานต่อไป เพื่อให้คณะกรรมการเครือข่ายศาสนาถึงแม้ว่าโครงการจังหวัดคุณธรรมจะสิ้นสุดลงแล้ว แต่เครือข่ายศาสนายังคงมีอยู่ และสานต่อกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยมีสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเป็นหน่วยงานประสานความร่วมมือของเครือข่ายศาสนาต่อไป

๕) ควรมีการก่อตั้งแกนนำศาสนิกชนเพื่อเข้าร่วมเครือข่ายศาสนาในอนาคต นอกจากการแต่งตั้งผู้นำของแต่ละศาสนาให้เป็นคณะกรรมการในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของจังหวัดคุณธรรมแล้ว แกนนำศาสนิกชนก็นับเป็นผู้นำระดับแกนนำที่สามารถเข้าถึงประชาชนในชุมชนได้ดี โดยทางเครือข่ายศาสนาอาจจะมีการจัดอบรมแกนนำศาสนิกชนให้เป็นวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมเครือข่ายศาสนา ซึ่งแกนนำที่เป็นศาสนิกชนเหล่านี้จะเข้ามาช่วยการทำงานและจัดกิจกรรมกับผู้นำศาสนาในการพัฒนาชุมชนตรงนั้นได้

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อการพัฒนาโครงการ “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา”

เนื่องจากเครือข่ายศาสนาในจังหวัดอุดรธานีเป็นเครือข่ายที่มีเอกภาพสูง มีผู้นำศาสนาที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีมิติของการทำงานร่วมกัน โดยการสรวนจุดต่างและแสวงหาจุดร่วมของแต่ละศาสนา ซึ่งเครือข่ายศาสนาในจังหวัดอุดรธานีนั้น มีเป้าประสงค์ในการที่จะขับเคลื่อนให้ประชาสังคม

อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข เมื่อเครือข่ายศาสนาเข้มแข็งแล้วก็จะก่อให้เกิดกิจกรรมดี ๆ ระหว่างศาสนิกชน เพื่อหาจุดร่วมในการขับเคลื่อนกิจกรรมที่ดีให้เกิดขึ้นในสังคมและส่งผลไปยังการเป็นต้นแบบจังหวัดคุณธรรม

๑) ควรมีการจัดโครงการอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มจำนวนกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากโครงการและกิจกรรมมีพัฒนาการทางด้านความคิด และพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น เช่น ความมีจิตอาสา ความสามัคคี การเปิดมุมมองใหม่ๆ และพร้อมจะช่วยเหลือผู้อื่น มีกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เป็นต้น

๒) ควรมีการขยายความรู้สู่ชุมชน หรือเปิดโอกาสให้ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของโครงการฯ เพื่อให้ชุมชนเข้าใจกระบวนการ และเกิดการบูรณาการกิจกรรมร่วมกันอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

กำหนดการประชุมกลุ่มเพื่อทำการถอดบทเรียน

กำหนดการ

การประชุมถอดบทเรียนกรณีศึกษา “ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่
จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา”

วันจันทร์ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๓๐ น.

ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom (Meeting ID: ๙๙๕ ๑๐๕๐ ๖๐๐๙ Passcode: ๒๘๐๕๗๓)

เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๓.๑๐ น.	ลงทะเบียนเข้าประชุม
เวลา ๑๓.๑๐ – ๑๓.๓๐ น.	กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม โดย ผู้แทนศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
เวลา ๑๓.๓๐ – ๑๔.๐๐ น.	กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุม โดย ผู้แทนวิทยาลัยสันตพล
เวลา ๑๔.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.	หารือบทบาทเครือข่ายศาสนากับการวางกลยุทธ์เพื่อสร้างสันติสุขร่วมกันใน สังคมยุค ๔.๐ ประเด็นหารือ : ๑. ปัจจัยที่ทางเครือข่ายคิดว่าจะก่อให้เกิดความสำเร็จและความยั่งยืน ๒. เป้าหมายของเครือข่ายในการกระจายการส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่เป็น อย่างไร ๓. แนวทางในการดำเนินงานและการวัดผลของเครือข่ายเพื่อส่งเสริมความ เป็นสังคมคุณธรรม ๔. กิจกรรมที่เครือข่ายศาสนามีการจัดทำร่วมกันในปัจจุบันและแผนใน อนาคตที่ต้องการทำร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม ๔.๐
เวลา ๑๖.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	- สรุปการประชุม - ปิดการประชุม

ภาคผนวก ข

ภาพกิจกรรมของแต่ละเครือข่ายศาสนาในจังหวัดอุดรธานี

ศาสนาอิสลาม

โครงการพัฒนาเครือข่ายสื่อคุณธรรม-นำสันติสุข เพื่อการรู้เท่าทันข่าวลวง
และภัยความขัดแย้งจากสื่อโซเชียลมีเดีย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศาสนาอิสลาม

โครงการพัฒนาเครือข่ายสื่อคุณธรรม-นำสันติสุข เพื่อการรู้เท่าทันข่าวลวง
และภัยความขัดแย้งจากสื่อโซเชียลมีเดีย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศาสนาคริสต์ : โครงการโคกหนองนาโมเดล

ศาสนาคริสต์ : โครงการโคกหนองนาโมเดล

โครงการอภบาลผู้สูงอายุและผู้พิการ ศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก

โครงการอภบาลผู้สูงอายุ

ฝึกอบรมและจัดกิจกรรมให้แก่ผู้สูงอายุ

เยี่ยมเยียนและให้กำลังใจแก่ผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยในชุมชน

โครงการอภิบาลผู้พิการ

“พิธีเปิดบ้านแห่งการเรียนรู้ทางการเกษตรสำหรับคนพิการ”
ณ ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาคนพิการอุดรธานี (ฟาร์มดูฮาร์ท)

กิจกรรมฟาร์มดูฮาร์ท ให้ความรู้เรื่องวิธีการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ กลุ่มคนพิการ
“โครงการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่เพื่อการจำหน่าย”

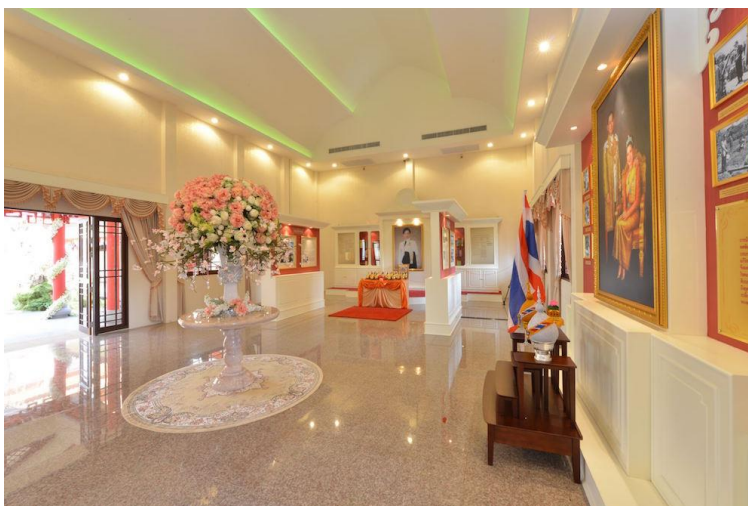
ศาสนาพุทธ โครงการวัดสันติวนาราม

ศูนย์วัฒนธรรมไทย-จีน มุลนิธิศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี

พิพิธภัณฑ์คุณธรรม

อาคารเฉลิมพระเกียรติ

ภายนอกอาคาร

แผ่นป้าย ๒๔ กตัญญู

ปลาคาร์พมงคล

ภาพกิจกรรมของแต่ละเครือข่ายศาสนาในจังหวัดอุดรธานีร่วมกันทำโครงการปันน้ำใจ

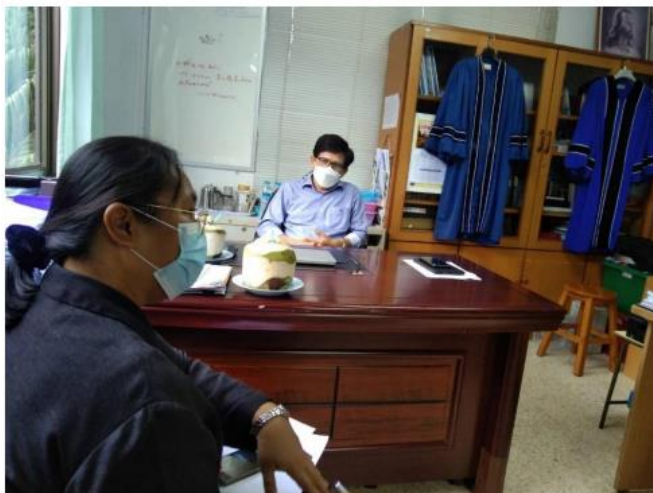
ภาคผนวก ค

ภาพสัมภาษณ์ผู้นำเครือข่ายศาสนาในจังหวัดอุดรธานี
และการจัดเสวนาเครือข่ายทางศาสนาของจังหวัดอุดรธานี

ภาพสัมภาษณ์ผู้นำเครือข่ายศาสนาอิสลามในจังหวัดอุดรธานี

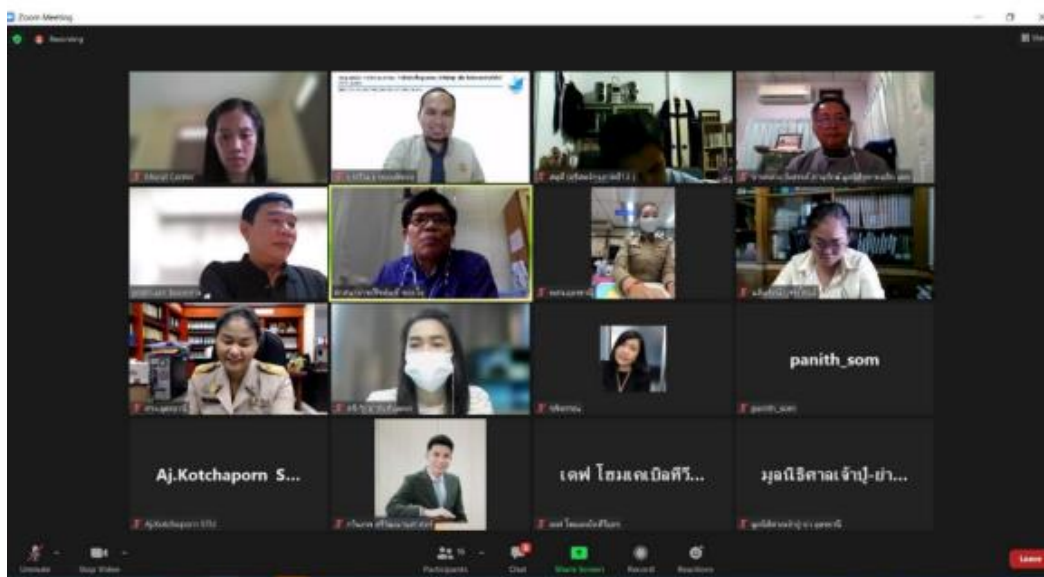
ภาพสัมภาษณ์ผู้นำเครือข่ายศาสนาคริสต์ในจังหวัดอุดรธานี

ภาพสัมภาษณ์ผู้นำเครือข่ายศาสนาพุทธในจังหวัดอุดรธานี

การจัดเสวนาเครือข่ายทางศาสนาของจังหวัดอุดรธานี

ภาคผนวก ง

คำสั่งจังหวัดอุดรธานี เรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายภาครัฐ)

คำสั่งจังหวัดอุดรธานี

ที่ ๔๗๓๖ /๒๕๖๓

เรื่อง การแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี
(เครือข่ายภาครัฐ)

ตามที่จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี โดยความร่วมมือของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และองค์กรภาคีเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วนในจังหวัด มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยง รวมตัวเป็นกลุ่มเครือข่ายทางสังคมในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมทั้งในระดับ “องค์กร” รวมตัวกันเป็น “เครือข่าย” และผนึกกำลังขับเคลื่อนเชิง “พื้นที่” เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมในภาพรวมสู่เป้าหมายการเป็น “จังหวัดคุณธรรม” ในอนาคต

การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมระดับพื้นที่ (จังหวัดคุณธรรม) และปฏิบัติการเชิงคุณธรรมในจังหวัดอุดรธานี เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้เกิดจังหวัดคุณธรรมต้นแบบ ผ่านกระบวนการที่หลากหลาย ทั้งการประสานเชื่อมโยงองค์กรคุณธรรม ผ่านการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับชาติ ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับกลุ่มองค์กร การจัดการความรู้ ค้นหาสถานการณ์คุณธรรม ถอดบทเรียนกรณีศึกษา เสริมสร้างและพัฒนาวิทยากรแกนนำส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่ รวมถึงกระบวนการชื่นชม ยกย่องเชิดชูบุคคล องค์กรที่ทำความดี และร่วมกันผลักดันให้เกิดนโยบาย ข้อตกลง แนวทางร่วมกันในการส่งเสริม พัฒนา แก้ปัญหาด้านคุณธรรม ขององค์กร เครือข่าย ในภาพรวมของจังหวัดให้ลดลงและพัฒนาในทางที่ดีขึ้น อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มภาคีเครือข่ายที่มีบทบาทการทำงาน สอดคล้อง ใกล้เคียงกัน รวมถึง เกิดการผนึกกำลังบูรณาการทั้งทรัพยากร องค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกื้อหนุนการทำงาน ซึ่งกันและกัน เพื่อก่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีพลังในภาพรวมของเครือข่ายและจังหวัด โดยทุกภาคี เครือข่ายมีส่วนร่วมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามเป้าหมาย จึงแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายภาครัฐ) โดยมีองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ ดังนี้

ที่ปรึกษา

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

ที่ปรึกษา

คณะทำงาน

๑. รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีที่ได้รับมอบหมาย
๒. ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๒๔
๓. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี
๔. ปลัดจังหวัดอุดรธานี
๕. หัวหน้าสำนักงานจังหวัดอุดรธานี
๖. วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี

ประธานคณะทำงาน

คณะทำงาน

คณะทำงาน

คณะทำงาน

คณะทำงาน

คณะทำงาน

/๗.นายกองค์การ...

-๒-

๗. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๘. นายกเทศมนตรีนครอุดรธานี	คณะทำงาน
๙. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๐. ท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๑. สรรพากรภาค ๑๐	คณะทำงาน
๑๒. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๓. สถิติจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๔. ยุติธรรมจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๕. ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติประจำจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๗. แรงงานจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๘. สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๙. คลังจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๐. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๑. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลค่ายประจักษ์ศิลปาคม	คณะทำงาน
๒๒. ท้องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๓. ผู้อำนวยการสำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทย จังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๔. หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๕. ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๖. ผู้อำนวยการการประปาส่วนภูมิภาค เขต ๗ อุดรธานี	คณะทำงาน
๒๗. ผู้จัดการการประปาส่วนภูมิภาค สาขาอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๘. ผู้อำนวยการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๑ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) จังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๙. ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๓๐. ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดอุดรธานี ๒	คณะทำงาน
๓๑. ผู้อำนวยการศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๓๒. นายอำเภอเมืองอุดรธานี	คณะทำงาน
๓๓. นายอำเภอกุมภวาปี	คณะทำงาน
๓๔. นายอำเภอบ้านผือ	คณะทำงาน
๓๕. นายอำเภอหนองหาน	คณะทำงาน
๓๖. นายอำเภอเพ็ญ	คณะทำงาน
๓๗. นายอำเภอบ้านดุง	คณะทำงาน

/๓๘.นายอำเภอ...

-๓-

๓๘. นายอำเภอศรีธาตุ	คณะทำงาน
๓๙. นายอำเภอน้ำโสม	คณะทำงาน
๔๐. นายอำเภอหนองวัวซอ	คณะทำงาน
๔๑. นายอำเภอกุฉินารายณ์	คณะทำงาน
๔๒. นายอำเภอโนนสะอาด	คณะทำงาน
๔๓. นายอำเภอสร้างคอม	คณะทำงาน
๔๔. นายอำเภอวังสามหมอ	คณะทำงาน
๔๕. นายอำเภอทุ่งฝน	คณะทำงาน
๔๖. นายอำเภอไชยวาน	คณะทำงาน
๔๗. นายอำเภอหนองแสง	คณะทำงาน
๔๘. นายอำเภอนาเยีย	คณะทำงาน
๔๙. นายอำเภอพิบูลย์รักษ์	คณะทำงาน
๕๐. นายอำเภอคูแก้ว	คณะทำงาน
๕๑. นายอำเภอประจักษ์ศิลปาคม	คณะทำงาน
๕๒. ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงานและเลขานุการ
๕๓. นางปัญจนารถ แสนสุข นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

บทบาทหน้าที่

- วางแผน กำหนดเป้าหมาย แผนงาน และแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนคุณธรรมของกลุ่มเครือข่ายภาคีรัฐร่วมกัน ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายการขับเคลื่อนคุณธรรมของกลุ่มเครือข่ายและคุณธรรมเป้าหมายที่จังหวัดอุดรธานีกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริม สนับสนุน การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้เข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์และขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของเครือข่ายและจังหวัด
- ดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ตามที่คณะกรรมการ/จังหวัดมอบหมายตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร)

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

คำสั่งจังหวัดอุดรธานี

ที่ ๔๗๔๐ /๒๕๖๓

เรื่อง การแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี
(เครือข่ายภาคการศึกษา)

.....

ตามที่จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี โดยความร่วมมือของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และองค์กรภาคีเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วนในจังหวัด มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยง รวมตัวเป็นกลุ่มเครือข่ายทางสังคมในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมทั้งในระดับ “องค์กร” รวมตัวกันเป็น “เครือข่าย” และผนึกกำลังขับเคลื่อนเชิง “พื้นที่” เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมในภาพรวมสู่เป้าหมายการเป็น “จังหวัดคุณธรรม” ในอนาคต

การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมระดับพื้นที่ (จังหวัดคุณธรรม) และปฏิบัติการเชิงคุณธรรมในจังหวัดอุดรธานี เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้เกิดจังหวัดคุณธรรมต้นแบบ ผ่านกระบวนการที่หลากหลาย ทั้งการประสานเชื่อมโยงองค์กรคุณธรรม ผ่านการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับชาติ ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับกลุ่มองค์กร การจัดการความรู้ ค้นหาสถานการณ์คุณธรรม ถอดบทเรียนกรณีศึกษา เสริมสร้างและพัฒนาวิทยากรแกนนำส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่ รวมถึงกระบวนการชื่นชม ยกย่องเชิดชูบุคคล องค์กร ที่ทำความดี และร่วมกันผลักดันให้เกิดนโยบาย ข้อตกลง แนวทางร่วมกันในการส่งเสริม พัฒนา แก้ปัญหาด้านคุณธรรมขององค์กร เครือข่าย และภาพรวมของจังหวัดให้ลดลงและพัฒนาในทางที่ดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืนเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี

ดังนั้น เพื่อให้เกิดรวมกลุ่มภาคีเครือข่ายที่มีบทบาทการทำงาน สอดคล้อง ใกล้เคียงกัน รวมถึงเกิดการผนึกกำลังบูรณาการทั้งทรัพยากร องค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกื้อหนุนการทำงานซึ่งกันและกัน เพื่อก่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีพลังในภาพรวมของเครือข่ายและจังหวัด โดยมีทุกภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามเป้าหมาย จึงแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายภาคการศึกษา) โดยมีองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ ดังนี้

คณะทำงาน

๑. อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	ประธานคณะทำงาน
๒. ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐	รองประธานคณะทำงาน
	/๓. อธิการบดี...

-๒-

๓. อธิการบดีวิทยาลัยสันตพล	คณะทำงาน
๔. รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี	คณะทำงาน
๕. รองอธิการบดีวิทยาลัยพิษณุบันฑิต ศูนย์อุดรธานี	คณะทำงาน
๖. รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ประจำวิทยาเขตอุดรธานี	คณะทำงาน
๗. ศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๘. ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี	คณะทำงาน
๙. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๑	คณะทำงาน
๑๐. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๒	คณะทำงาน
๑๑. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๓	คณะทำงาน
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต ๔	คณะทำงาน
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐	คณะทำงาน
๑๔. ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๕. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษาจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๗. หัวหน้าสำนักงานสาขาวิทยบริการจังหวัดอุดรธานี มหาวิทยาลัยรามคำแหง	คณะทำงาน
๑๘. ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาจังหวัดอุดรธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	คณะทำงาน
๑๙. ผู้อำนวยการศูนย์วิทยพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๐. ผู้รับใบอนุญาตวิทยาลัยเทคโนโลยีอีสานเหนือ จังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๑. ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล	คณะทำงาน

/๒๒ ผู้อำนวยการ...

-๓-

๒๒. ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดรพัฒนาการ	คณะทำงาน
๒๓. ผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์เมรี่	คณะทำงาน
๒๔. วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๕. นางสาวณิศา ประดิษฐ์ด้วง มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	คณะทำงานและเลขานุการ
๒๖. นายพงศธร แสงสี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	คณะทำงานและเลขานุการ
๒๗. นายชัยมงคล ศิริวารินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	คณะทำงานและเลขานุการ
๒๘. นางปัญจนารถน์ แสนสุข นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

บทบาทหน้าที่

- วางแผน กำหนดเป้าหมาย แผนงาน และแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนคุณธรรมของกลุ่มเครือข่ายภาคการศึกษาร่วมกัน ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายการขับเคลื่อนคุณธรรมของกลุ่มเครือข่าย และคุณธรรมเป้าหมายที่จังหวัดอุดรธานีกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริม สนับสนุน การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์และขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของกลุ่มเครือข่ายและจังหวัด
- ดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ตามที่คณะกรรมการ/จังหวัดมอบหมายตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร)

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

คำสั่งจังหวัดอุดรธานี

ที่ ๔๗๓๗ /๒๕๖๓

เรื่อง การแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี

(เครือข่ายธุรกิจเอกชน)

ตามที่จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี โดยความร่วมมือของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และองค์กรภาคีเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วนในจังหวัด มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยง รวมตัวเป็นกลุ่มเครือข่ายทางสังคมในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมทั้งในระดับ “องค์กร” รวมตัวกันเป็น “เครือข่าย” และผนึกกำลังขับเคลื่อนเชิง “พื้นที่” เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมในภาพรวมสู่เป้าหมายการเป็น “จังหวัดคุณธรรม” ในอนาคต

การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมระดับพื้นที่ (จังหวัดคุณธรรม) และปฏิบัติการเชิงคุณธรรมในจังหวัดอุดรธานี เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้เกิดจังหวัดคุณธรรมต้นแบบ ผ่านกระบวนการที่หลากหลาย ทั้งการประสานเชื่อมโยงองค์กรคุณธรรม ผ่านการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับชาติ ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับกลุ่มองค์กรการจัดการความรู้ ค้นหาสถานการณ์คุณธรรม ถอดบทเรียนกรณีศึกษา เสริมสร้างและพัฒนาวิทยากรแกนนำส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่ รวมถึงกระบวนการชื่นชม ยกย่องเชิดชูบุคคล องค์กรที่ทำความดี และร่วมกันผลักดันให้เกิดนโยบาย ข้อตกลง แนวทางร่วมกันในการส่งเสริม พัฒนา แก้ปัญหา ด้านคุณธรรมขององค์กร เครือข่าย และภาพรวมของจังหวัดให้ลดลงและพัฒนาในทางที่ดีขึ้น อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี

ดังนั้น เพื่อให้เกิดรวมกลุ่มภาคีเครือข่ายที่มีบทบาทการทำงาน สอดคล้อง ใกล้เคียงกัน รวมถึงเกิดการผนึกกำลังบูรณาการทั้งทรัพยากร องค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกื้อหนุนการทำงานซึ่งกันและกัน เพื่อก่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีพลังในภาพรวมของเครือข่ายและจังหวัด โดยทุกภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามเป้าหมาย จึงแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายธุรกิจเอกชน) โดยมีองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ ดังนี้

คณะทำงาน

๑. ประธานหอการค้าจังหวัดอุดรธานี	ประธานคณะทำงาน คนที่ ๑
๒. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี	ประธานคณะทำงาน คนที่ ๒
๓. ประธานชมรมธนาคารจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๔. ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๕. นายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน

/๖. พาณิซย์...

-๒-

๖. พาณิชย์จังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๗. อุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๘. ประธานชมรมร้านขายยาจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๙. นายกสมาคมชาวไร่อ้อยอีสานเหนือ	คณะทำงาน
๑๐. นายกสมาคมพ่อค้าเงินจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๑. นายกสมาคมชาวเวียดนามจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๒. นายกสมาคมฮากกาจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๓. นายกสโมสรโรตารีอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๔. นายกสโมสรโรตารีหมากแข้ง	คณะทำงาน
๑๕. นายกสโมสรโรตารีศิลปาคม	คณะทำงาน
๑๖. นายกสโมสรโรตารีบ้านเชียง	คณะทำงาน
๑๗. กรรมการผู้จัดการ บริษัทอุดรธานีพัฒนาเมือง จำกัด	คณะทำงาน
๑๘. กรรมการผู้จัดการ บริษัท โอคิวเซาท์อีสต์โอเออุดรธานี จำกัด	คณะทำงาน
๑๙. กรรมการผู้จัดการ บริษัท อุดรกระจ่างรอยนตร์ จำกัด	คณะทำงาน
๒๐. กรรมการผู้จัดการ บริษัท อุดร นำธงชัย จำกัด	คณะทำงาน
๒๑. วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๒. ดร.อิสเรศนุชิตร์ จันทร์ศรี หอการค้าจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงานและเลขานุการ
๒๓. นางพัชรียา พลับแก้ว สภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. นางปัญจนภรณ์ แสนสุข นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

บทบาทหน้าที่

๑. วางแผน กำหนดเป้าหมาย แผนงาน และแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อน
คุณธรรมของกลุ่มเครือข่ายธุรกิจเอกชนร่วมกัน ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายการขับเคลื่อนคุณธรรม
ของกลุ่มเครือข่าย และคุณธรรมเป้าหมายที่จังหวัดอุดรธานีกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

/๒. ส่งเสริม...

-๓-

๒. ส่งเสริม สนับสนุน การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์และขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของเครือข่ายและจังหวัด

๓. ดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ตามที่คณะกรรมการ/ จังหวัดมอบหมายตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร)

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

คำสั่งจังหวัดอุดรธานี

ที่ ๔๗/๓๙/๒๕๖๓

เรื่อง การแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายศาสนา)

ด้วยจังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี โดยความร่วมมือของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และองค์กรภาคีเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วนในจังหวัด มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยง รวมตัวเป็นกลุ่มเครือข่ายทางสังคมในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมทั้งในระดับ “องค์กร” รวมตัวกันเป็น “เครือข่าย” และผนึกกำลังขับเคลื่อนเชิง “พื้นที่” เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมในภาพรวมสู่เป้าหมายการเป็น “จังหวัดคุณธรรม” ในอนาคต

การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมระดับพื้นที่ (จังหวัดคุณธรรม) และปฏิบัติการเชิงคุณธรรมในจังหวัดอุดรธานี เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้เกิดจังหวัดคุณธรรมต้นแบบ ผ่านกระบวนการที่หลากหลาย ทั้งการประสานเชื่อมโยงองค์กรคุณธรรม ผ่านการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับชาติ ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับกลุ่มองค์กรการจัดการความรู้ ค้นหาสถานการณ์คุณธรรม ถอดบทเรียนกรณีศึกษา เสริมสร้างและพัฒนาวิทยากรแกนนำส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่ รวมถึงกระบวนการชื่นชม ยกย่องเชิดชูบุคคล องค์กร ที่ทำความดี และร่วมกันผลักดันให้เกิดนโยบาย ข้อตกลง แนวทางร่วมกันในการส่งเสริม พัฒนา แก้ปัญหา ด้านคุณธรรมขององค์กร เครือข่าย และภาพรวมของจังหวัดให้ลดลงและพัฒนาในทางที่ดีขึ้น อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี

ดังนั้น เพื่อให้เกิดรวมกลุ่มภาคีเครือข่ายที่มีบริบทการทำงาน สอดคล้อง ใกล้เคียงกัน รวมถึงเกิดการผนึกกำลังบูรณาการทั้งทรัพยากร องค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกื้อหนุนการทำงานซึ่งกันและกัน เพื่อก่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีพลังในภาพรวมของเครือข่ายและจังหวัด โดยมีทุกภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามเป้าหมาย จึงแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายศาสนา) โดยมีองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ ดังนี้

ที่ปรึกษา

๑. เจ้าคณะจังหวัดอุดรธานี (ม)	ที่ปรึกษา
๒. เจ้าคณะจังหวัดอุดรธานี (ธ)	ที่ปรึกษา
๓. พระสังฆราชขอแชนท์ ลือชัย ธาตุวิสัย ประมุขสังฆมณฑลอุดรธานี	ที่ปรึกษา
	/คณะทำงาน...

-๒-

คณะทำงาน

๑. วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี	ประธานคณะทำงาน
๒. เจ้าอาวาสวัดนาหลวง	คณะทำงาน
๓. เจ้าอาวาสวัดบ้านค่าน้อย	คณะทำงาน
๔. เจ้าอาวาสวัดโนนสว่าง	คณะทำงาน
๕. ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๖. อีหม่ามมัสยิดกลางจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๗. อีหม่ามมัสยิดอัลมูบาร็อก จังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๘. บาทหลวงรังสรรค์ ภาณุรักษ์	คณะทำงาน
สังฆมณฑลคาทอลิกอุดรธานี (มุลินธิกาทอลิกสงเคราะห์อุดรธานี)	
๙. นางนลินรัตน์ บุรรุ่งโรจน์	คณะทำงาน
สังฆมณฑลคาทอลิกอุดรธานี (มุลินธิกาทอลิกสงเคราะห์อุดรธานี)	
๑๐. ศาสตราจารย์ธีรพันธ์ ขอบใจ	คณะทำงาน
คริสตจักรภาคที่ ๑๓ สภาคริสตจักรในประเทศไทย	
๑๑. ครูศาสนาสุชาติ สุทธิสาร	คณะทำงาน
คริสตจักรภาคที่ ๑๓ สภาคริสตจักรในประเทศไทย	
๑๒. ประธานกรรมการศาลเจ้า ปู่-ย่า จังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๓. นายกสมาคมศาลเจ้าแม่ทับทิมอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๔. นางปัญจนารถณ์ แสนสุข	คณะทำงานและเลขานุการ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ	
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี	
๑๕. นางสาวชลดา พิทักษ์สุฤกษ์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ	
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี	

บทบาทหน้าที่

๑. วางแผน กำหนดเป้าหมาย แผนงาน และแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนคุณธรรมของกลุ่มเครือข่ายศาสนาร่วมกัน ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายการขับเคลื่อนคุณธรรมของกลุ่มเครือข่าย และคุณธรรมเป้าหมายที่จังหวัดอุดรธานีกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

/๒. ส่งเสริม...

-๓-

๒. ส่งเสริม สนับสนุน การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์และขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของเครือข่ายและจังหวัด

๓. ดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ตามที่คณะกรรมการ/ จังหวัดมอบหมายตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร)

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

คำสั่งจังหวัดอุดรธานี

ที่ ๔๗๓๔ /๒๕๖๓

เรื่อง การแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี
(เครือข่ายสี่มวลชน)

ตามที่จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี โดยความร่วมมือของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และองค์กรภาคีเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วนในจังหวัด มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยง รวมตัวเป็นกลุ่มเครือข่ายทางสังคมในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมทั้งในระดับ “องค์กร” รวมตัวกันเป็น “เครือข่าย” และผนึกกำลังขับเคลื่อนเชิง “พื้นที่” เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมในภาพรวมสู่เป้าหมายการเป็น “จังหวัดคุณธรรม” ในอนาคต

การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมระดับพื้นที่ (จังหวัดคุณธรรม) และปฏิบัติการเชิงคุณธรรมในจังหวัดอุดรธานี เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้เกิดจังหวัดคุณธรรมต้นแบบ ผ่านกระบวนการที่หลากหลาย ทั้งการประสานเชื่อมโยงองค์กรคุณธรรม ผ่านการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับชาติ ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับกลุ่มองค์กร การจัดการความรู้ ค้นหาสถานการณ์คุณธรรม ถอดบทเรียนกรณีศึกษา เสริมสร้างและพัฒนาวิทยากรแกนนำส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่ รวมถึงกระบวนการชื่นชม ยกย่องเชิดชูบุคคล องค์กรที่ทำความดี และร่วมกันผลักดันให้เกิดนโยบาย ข้อตกลง แนวทางร่วมกันในการส่งเสริม พัฒนา แก้ปัญหาด้านคุณธรรมขององค์กร เครือข่าย ในภาพรวมของจังหวัดให้ลดลงและพัฒนาในทางที่ดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี

ดังนั้น เพื่อให้เกิดรวมกลุ่มภาคีเครือข่ายที่มีบทบาทการทำงาน สอดคล้อง ใกล้เคียงกัน รวมถึงเกิดการผนึกกำลังบูรณาการ ทั้งทรัพยากร องค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกื้อหนุนการทำงานซึ่งกันและกันเพื่อก่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีพลังในภาพรวมของเครือข่ายและจังหวัด โดยมีทุกภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามเป้าหมาย จึงแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายสี่มวลชน) โดยมีองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ ดังนี้

ที่ปรึกษา

๑. นายกสมาคมนักข่าวอุดรธานี	ที่ปรึกษา
๒. นายกสมาคมนักจัดรายการวิทยุอุดรธานี	ที่ปรึกษา
๓. นายกสมาคมวิทยุท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี	ที่ปรึกษา

คณะทำงาน

๑. ประชาสัมพันธ์จังหวัดอุดรธานี	ประธานคณะทำงาน
๒. ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
(ประจำจังหวัดอุดรธานี)	คณะทำงาน
๓. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เขต ๒๔ อุดรธานี	คณะทำงาน

/๔.นายสถานี...

-๒-

๔. นายสถานีวิทยุ อสมท. อุตรธานี	คณะทำงาน
๕. นายสถานีวิทยุกระจายเสียง เสียงสามยอด อุตรธานี	คณะทำงาน
๖. หัวหน้าสถานีวิทยุ ดชด. FM 100.25 อุตรธานี	คณะทำงาน
๗. นายสถานีวิทยุกระจายเสียงทหารอากาศ อุตรธานี	คณะทำงาน
๘. นายสถานีวิทยุ วปอ.๗ อุตรธานี	คณะทำงาน
๙. บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์เสียงไท ร่วมช่วยด้วยใจ	คณะทำงาน
๑๐. บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ข่าวท้องถิ่น	คณะทำงาน
๑๑. บรรณาธิการหนังสือพิมพ์คู่แผ่นดิน	คณะทำงาน
๑๒. ผู้แทนสมาคมนักข่าวอุตรธานี	คณะทำงาน
๑๓. นายลำดวน อ่อนละมูล	คณะทำงาน
อุปนายกสมาคมนักจัดรายการวิทยุอุตรธานี	
๑๔. นายเกรียงไกร ป้องกันภัย	คณะทำงาน
อุปนายกสมาคมวิทยุท้องถิ่นจังหวัดอุตรธานี	
๑๕. ประธานชมรมผู้สื่อข่าวอุตรธานี	คณะทำงาน
๑๖. ประธานชมรมผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์จังหวัดอุตรธานี	คณะทำงาน
๑๗. ประธานชมรมผู้สื่อข่าวช่างภาพโทรทัศน์จังหวัดอุตรธานี	คณะทำงาน
๑๘. กรรมการบริหาร บริษัท โฮมแคเบิลทีวี แอนด์ วิดีโอ 1990 จำกัด	คณะทำงาน
๑๙. บรรณาธิการข่าวเพลงมากแฉ่ง	คณะทำงาน
๒๐. วัฒนธรรมจังหวัดอุตรธานี	คณะทำงาน
๒๑. นายอนุชิต บุญชม	คณะทำงานและเลขานุการ
ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์จังหวัดอุตรธานี	
สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดอุตรธานี	
๒๒. นางปัญจนารถน์ แสนสุข	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ	
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุตรธานี	

บทบาทหน้าที่

๑. วางแผน กำหนดเป้าหมาย แผนงาน และแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนคุณธรรมของกลุ่มเครือข่ายสื่อมวลชนร่วมกัน ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายการขับเคลื่อนคุณธรรมของกลุ่มเครือข่าย และคุณธรรมเป้าหมายที่จังหวัดอุตรธานีกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ส่งเสริม สนับสนุน การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์และขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของเครือข่ายและจังหวัด
๓. ดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ตามที่คณะกรรมการ/จังหวัดมอบหมายตามความเหมาะสม

/ทั้งนี้ ตั้งแต่...

-๓-

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร)

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

คำสั่งจังหวัดอุดรธานี

ที่ ๒๗๔๑ /๒๕๖๓

เรื่อง การแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี

(เครือข่ายภาคประชาสังคม ชุมชน ครอบครัว เด็กและเยาวชน)

.....

ด้วยจังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี โดยความร่วมมือของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และองค์กรภาคีเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วนในจังหวัด มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยง รวมตัวเป็นกลุ่มเครือข่ายทางสังคมในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมทั้งในระดับ “องค์กร” รวมตัวกันเป็น “เครือข่าย” และผนึกกำลังขับเคลื่อนเชิง “พื้นที่” เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมในภาพรวมสู่เป้าหมายการเป็น “จังหวัดคุณธรรม” ในอนาคต

การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมระดับพื้นที่ (จังหวัดคุณธรรม) และปฏิบัติการเชิงคุณธรรมในจังหวัดอุดรธานี เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้เกิดจังหวัดคุณธรรมต้นแบบ ผ่านกระบวนการที่หลากหลาย ทั้งการประสานเชื่อมโยงองค์กรคุณธรรม ผ่านการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับชาติ ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับกลุ่มองค์กรการจัดการความรู้ ค้นหาสถานการณ์คุณธรรม ถอดบทเรียนกรณีศึกษา เสริมสร้างและพัฒนาวิทยากรแกนนำส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่ รวมถึงกระบวนการชื่นชม ยกย่องเชิดชูบุคคล องค์กรที่ทำความดี และร่วมกันผลักดันให้เกิดนโยบาย ข้อตกลง แนวทางร่วมกันในการส่งเสริม พัฒนา แก้ปัญหาด้านคุณธรรมขององค์กร เครือข่าย และภาพรวมของจังหวัดให้ลดลงและพัฒนาในทางที่ดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี

ดังนั้น เพื่อให้เกิดรวมกลุ่มภาคีเครือข่ายที่มีบทบาทการทำงาน สอดคล้อง ใกล้เคียงกัน รวมถึงเกิดการผนึกกำลังบูรณาการทั้งทรัพยากร องค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกื้อหนุนการทำงานซึ่งกันและกัน เพื่อก่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีพลังในภาพรวมของเครือข่ายและจังหวัด โดยมีทุกภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามเป้าหมาย จึงแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี (เครือข่ายภาคประชาสังคม ชุมชน ครอบครัว เด็กและเยาวชน) โดยมีองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ ดังนี้

ที่ปรึกษา

๑. เจ้าอาวาสวัดมณีมาวาส	ที่ปรึกษา
๒. นายปรีชา ชัยรัตน์	ที่ปรึกษา
ประธานกิตติมศักดิ์ตลอดชีพ มูลนิธิศาลเจ้าปู่-ย่าอุดรธานี	
๓. นายศิริ คูสกุล	ที่ปรึกษา
โรงแรมศิริแกรนด์ จังหวัดอุดรธานี	
๔. แพทย์หญิงเฉลิมวรรณ ศศิประภา	ที่ปรึกษา
นายกสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย อุดรธานี	

/๕. นายวีรพงษ์...

-๒-

๕. นายวีรพงษ์ เต็งรังสรรค์	ที่ปรึกษา
ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี	
๖. นายสวาท อีระรัตน์กุลชัย	ที่ปรึกษา
ประธานหอการค้าจังหวัดอุดรธานี	
๗. ดร.ณัฐพงษ์ ตริวัฒน์สุวรรณ	ที่ปรึกษา
อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น	

คณะกรรมการ

๑. ดร.พรภัทรา จำเริญ	ประธานคณะกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิศมัย ธารเลิศ	รองประธานคนที่ ๑
ประธานคณะกรรมการพัฒนาองค์กรชุมชน จังหวัดอุดรธานี	
๓. นายบัญญัติ พูลทรัพย์	รองประธานคนที่ ๒
นายกสมาคมผู้สูงอายุ จังหวัดอุดรธานี	
๔. นายชาญชัย ปุ่มประเสริฐ	คณะกรรมการ
สมาคมผู้สูงอายุ จังหวัดอุดรธานี	
๕. หัวหน้าบ้านพักเด็กและเยาวชนจังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ
๖. นางสาวชนากัทธ กลางโยธี	คณะกรรมการ
บ้านพักเด็กและเยาวชนจังหวัดอุดรธานี	
๗. ประธานสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดอุดรธานี	คณะกรรมการ
๘. นายศุภวิชญ์ บุตแสน	คณะกรรมการ
สภาเด็กและเยาวชนจังหวัดอุดรธานี	
๙. นายพงษ์ศักดิ์ บุคดาวปี	คณะกรรมการ
สภาเด็กและเยาวชนจังหวัดอุดรธานี	
๑๐. นางสาวปรัชญานันท์ เวียงนนท์	คณะกรรมการ
ศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพประชาชน	
อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	
๑๑. นายประยุทธ์ จิตราคะ	คณะกรรมการ
มูลนิธิชุมชนอุดรธานี	
๑๒. นายคงพิทักษ์ คงประสานกาน	คณะกรรมการ
ศูนย์ประสานงานภาคีการพัฒนาจังหวัดอุดรธานี	

๑๓./ประธานสภา...

-๓-

๑๓. ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๔. วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๕. พัฒนาการจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๖. นายนวกม เสมา	คณะทำงาน
รองประธานคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดอุดรธานี	
๑๗. รองประธานสภาเครือข่ายภาคประชาชนอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๘. หัวหน้าคณะทำงานประชาธิรัฐจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๑๙. นายกสมาคมสตรีอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๐. หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๑. นายกเหล่ากาชาดจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๒. ประธานกลุ่มสตรีศรีหมากแข้ง จังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๓. ประธานมูลนิธิส่งเสริมธรรมแห่งอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๔. ประธานมูลนิธิอุดรสว่างเมธาธรรมสถาน	คณะทำงาน
๒๕. ประธานเครือข่ายศูนย์ประสานงานเครือข่าย ปปช.	คณะทำงาน
๒๖. ภาคประชาสังคมจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๗. นายกสโมสรลูกเสือจังหวัดอุดรธานี	คณะทำงาน
๒๘. นายกสมาคมร่วมช่วยด้วยใจ	คณะทำงาน
๒๙. ประธานมูลนิธิศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี	คณะทำงาน
(ศูนย์วัฒนธรรมไทย-จีน)	
๓๐. ดร.มนูศักดิ์ เรืองเดช	คณะทำงานและเลขานุการ
สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	
๓๑. นางปัญจนารถน์ แสนสุข	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ	
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี	

บทบาทหน้าที่

๑. วางแผน กำหนดเป้าหมาย แผนงาน และแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนคุณธรรมของกลุ่มเครือข่ายภาคประชาสังคม ชุมชน ครอบครัว เด็กและเยาวชนร่วมกัน ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายการขับเคลื่อนคุณธรรมของกลุ่มเครือข่าย และคุณธรรมเป้าหมายที่จังหวัดอุดรธานีกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ส่งเสริม สนับสนุน การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์และขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของเครือข่ายและจังหวัด

/๓. ดำเนินการ...

-๕-

๓. ดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ตามที่คณะกรรมการ/
จังหวัดมอบหมายตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร)

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

ภาคผนวก จ

ประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือการขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานีเป็นจังหวัดคุณธรรม
ระหว่างจังหวัดอุดรธานีกับองค์กรเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ประกาศเจตนารมณ์
ความร่วมมือการขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานี เป็นจังหวัดคุณธรรม
ระหว่างจังหวัดอุดรธานี กับ องค์กรเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

เราภาคีเครือข่ายองค์กรคุณธรรมทุกภาคส่วนในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี มีเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนจังหวัดอุดรธานี ไปสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรม โดยจะยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสืบสานวิถีวัฒนธรรมไทย พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกขององค์กรได้รับการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีพฤติกรรมด้านคุณธรรม ดังนี้

๑. เราจะร่วมกันส่งเสริม พัฒนาหน่วยงาน องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัด ตามหลักเกณฑ์การส่งเสริมของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยจะเน้น “การระเบิดจากภายใน” ด้วยการมุ่งมั่นพัฒนาองค์กร หรือชุมชนของตนเองให้เป็นองค์กรคุณธรรม และชุมชนคุณธรรม

๒. เราจะร่วมกันสื่อสาร รณรงค์ และประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมร่วมของจังหวัด ที่ได้เห็นชอบร่วมกัน อันได้แก่ “สืบสานวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น สร้างจิตสำนึกที่ดี ส่งเสริมความมีวินัย และใส่ใจประโยชน์ส่วนรวม” และคุณธรรมอื่นๆ ตามบริบทของแต่ละเครือข่าย ให้ครอบคลุมองค์กรเครือข่ายทางสังคม ทุกเครือข่ายในพื้นที่จังหวัด โดยการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนคุณธรรมร่วมของจังหวัด และจะดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านคุณธรรม เป้าหมายต่อไป

๓. เราจะร่วมกันค้นหา ยกย่อง เชิดชู บุคคล หน่วยงาน องค์กร ชุมชน ที่มีแบบอย่างด้านพฤติกรรมที่ควรค่าแก่การยกย่อง หรือมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการขับเคลื่อนคุณธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับสังคม ในโอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

๔. เราจะร่วมกันส่งเสริม พัฒนาศักยภาพ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำ บุคลากร ที่ทำหน้าที่ในองค์กรต้นแบบให้มีศักยภาพในการเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดเพื่อขยายผลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

ประกาศเจตนารมณ์ฉบับนี้ จัดทำขึ้นระหว่างจังหวัดอุดรธานี กับองค์กรเครือข่ายทางสังคม ๖ เครือข่าย ทั้งนี้ เราจะร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรมที่ตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาลและแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อแสดงถึงเจตนารมณ์และความตั้งใจในการดำเนินการตามประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือฉบับนี้ จึงได้ร่วมกันลงนามไว้เป็นหลักฐาน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

ลงชื่อ.....
(ร.ต.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี)
ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

ลงชื่อ.....
(นายวันชัย จันทรรพร)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

ลงชื่อ.....
(นายธีทัต พิมพา)
วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี

รายชื่อหน่วยงานร่วมประกาศเจตนารมณ์
ภายในงานสัปดาห์วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี "อักษณอุดรธานี เมืองคนดี มีคุณธรรม"
เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์ประชุมสหภาพไทย ฮอลล์ จังหวัดอุดรธานี

ลำดับ	สังกัด/หน่วยงาน
เครือข่ายภาครัฐ	
๑	มณฑลทหารบกที่ ๒๔
๒	ตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี
๓	องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี
๔	เทศบาลนครอุดรธานี
๕	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี
๖	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี
๗	สำนักงานสรรพากรภาค ๑๐
๘	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอุดรธานี
๙	สำนักงานสถิติจังหวัดอุดรธานี
๑๐	สำนักงานยุติธรรมจังหวัดอุดรธานี
๑๑	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดอุดรธานี
๑๒	สำนักงานแรงงานจังหวัดอุดรธานี
๑๓	สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดอุดรธานี
๑๔	สำนักงานคลังจังหวัดอุดรธานี
๑๕	โรงพยาบาลค่ายประจักษ์ศิลปาคม
๑๖	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุดรธานี
๑๗	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุดรธานี
๑๘	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนอุดรธานี
๑๙	การประปาส่วนภูมิภาค เขต 7 อุดรธานี
๒๐	การประปาส่วนภูมิภาค สาขาอุดรธานี
๒๑	สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดอุดรธานี
๒๒	ที่ว่าการอำเภอเมืองอุดรธานี
๒๓	ที่ว่าการอำเภอเพ็ญ
๒๔	ที่ว่าการอำเภอน้ำโสม
๒๕	ที่ว่าการอำเภอหนองวัวซอ
๒๖	ที่ว่าการอำเภอโนนสะอาด
๒๗	ที่ว่าการอำเภอสร้างคอม
๒๘	ที่ว่าการอำเภอทุ่งฝน

ลำดับ	สังกัด/หน่วยงาน
๒๙	ที่ว่าการอำเภอหนองแสง
๓๐	ที่ว่าการอำเภอนายูง
๓๑	ที่ว่าการอำเภอพิบูลย์รักษ์
๓๒	ที่ว่าการอำเภอศรีธาตุ
๓๓	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี
เครือข่ายภาคการศึกษา	
๓๔	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
๓๕	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
๓๖	วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี
๓๗	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๑
๓๘	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๒
๓๙	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๓
๔๐	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๔
๔๑	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๐
๔๒	ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี
๔๓	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี
๔๔	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองอุดรธานี
๔๕	มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี
๔๖	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ศูนย์การศึกษาอุดรธานี
๔๗	ศูนย์วิทยพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดอุดรธานี
๔๘	วิทยาลัยเทคโนโลยีอีสานเหนือ จังหวัดอุดรธานี
๔๙	วิทยาลัยเทคโนโลยีอีสานเหนือ ๒ กุมภาพันธ์
๕๐	มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี
๕๑	วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน
๕๒	โรงเรียนอุดรพัฒนาการ
๕๓	โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล
๕๔	โรงเรียนเซนต์เมรี่
๕๕	โรงเรียนสันติธรรม
๕๖	โรงเรียนหนองหานวิทยา
๕๗	โรงเรียนบ้านโคกสว่างนาดี
เครือข่ายธุรกิจเอกชน	
๕๘	หอการค้าจังหวัดอุดรธานี

ลำดับ	สังกัด/หน่วยงาน
๕๙	สำนักงานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี
๖๐	ชมรมธนาคารจังหวัดอุดรธานี
๖๑	สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดอุดรธานี
๖๒	สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดอุดรธานี
๖๓	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุดรธานี
๖๔	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี
๖๕	สมาคมส่งเสริมพ่อค้าเงินจังหวัดอุดรธานี
๖๖	สมาคมชาวเวียดนามจังหวัดอุดรธานี
๖๗	สมาคมฮากกาจังหวัดอุดรธานี
๖๘	สโมสรโรตารีอุดรธานี
๖๙	สโมสรโรตารีหมากแข้ง
๗๐	สโมสรโรตารีศิลปาคม
๗๑	สโมสรโรตารีบ้านเชียง
๗๒	บริษัท ไอคิวเซ้าท์อีสเอเออุดรธานี จำกัด
๗๓	บริษัท อุดรกระจกฤษฎณ์ จำกัด
๗๔	บริษัท อุดร มาสเตอร์เทค จำกัด
เครือข่ายสื่อมวลชน	
๗๕	สมาคมนักจัดรายการวิทยุอุดรธานี
๗๖	สมาคมวิทยุท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี
๗๗	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดอุดรธานี
๗๘	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (ประจำจังหวัดอุดรธานี)
๗๙	สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เขต ๒๔ อุดรธานี
๘๐	หัวหน้าสถานีวิทยุ ตชด. FM 100.25 อุดรธานี
๘๑	หนังสือพิมพ์คู่แผ่นดิน
๘๒	ชมรมผู้สื่อข่าวช่างภาพโทรทัศน์จังหวัดอุดรธานี
๘๓	บริษัท โฮมเคเบิลทีวี แอนด์ วีดีโอ 1990 จำกัด (Home Cable TV อุดรธานี)
เครือข่ายศาสนา	
๘๔	มิชชันคาทอลิกอุดรธานี
๘๕	สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดอุดรธานี
๘๖	มัสยิดกลางจังหวัดอุดรธานี (มัสยิดกุฎีตลอิสลาม)
๘๗	มัสยิดอัลมูบาร็อก จังหวัดอุดรธานี
๘๘	องค์กรคริสต์จักรโปรเตสแตนต์จังหวัดอุดรธานี

ลำดับ	สังกัด/หน่วยงาน
๘๙	ศาลเจ้าปู่-ย่า จังหวัดอุดรธานี
๙๐	ศาลเจ้าแม่ทับทิมจังหวัดอุดรธานี
เครือข่ายภาคประชาสังคม ชุมชน ครอบครัว เด็กและเยาวชน	
๙๑	สำนักศิลปะวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
๙๒	คณะทำงานพัฒนาองค์กรชุมชน จังหวัดอุดรธานี
๙๓	สมาคมผู้สูงอายุจังหวัดอุดรธานี
๙๔	บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดอุดรธานี
๙๕	สภาเด็กและเยาวชนจังหวัดอุดรธานี
๙๖	ศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพประชาชน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
๙๗	ศูนย์ประสานงานภาคีการพัฒนาจังหวัดอุดรธานี
๙๘	สภาวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี
๙๙	คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดอุดรธานี
๑๐๐	สำนักงานประชากรจังหวัดอุดรธานี
๑๐๑	สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี
๑๐๒	สำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัดอุดรธานี
๑๐๓	สมาคมร่วมช่วยด้วยใจ
๑๐๔	มูลนิธิศาลเจ้าปู่-ย่า อุดรธานี
๑๐๕	มูลนิธิเพื่อการศึกษาและพัฒนามุสลิมอีสาน

ภาคผนวก ฉ

คณะกรรมการดำเนินงานโครงการจัดทำรายงานการถอดบทเรียนโครงการ

(ความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กรณีเครือข่ายศาสนา)

ประจำปี ๒๕๖๔

**คณะกรรมการดำเนินงานโครงการความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่
จังหวัดอุดรธานีกรณีเครือข่ายศาสนา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔**

ที่ปรึกษา

อาจารย์กรรณิการ์	นันท์โพธิเดช	อธิการบดีวิทยาลัยสันตพล
อาจารย์จักริน	นันท์โพธิเดช	รองอธิการบดีวิทยาลัยสันตพล

คณะกรรมการดำเนินงาน

อาจารย์สจี	กุลธวัชวงศ์	หัวหน้าสำนักวิจัยวิทยาลัยสันตพล
อาจารย์กวินภพ	ศรีพัฒนานุศาสตร์	รองหัวหน้าสำนักวิจัยวิทยาลัยสันตพล
อาจารย์กชพร	สว่าง	อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ
อาจารย์ปณิษฐา	พรรณวิเชียร	อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ
อาจารย์จักรพันธ์	จันทลา	อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ
อาจารย์ชลลดา	เหมะธูลิน	อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ
อาจารย์เนติวรรณ	ดวงศรี	อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์
อาจารย์รพีพรรณ	แก้วโกคา	อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
อาจารย์วิลาสินี	ศิริธร	อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
บริษัท โฮมเคเบิ้ลทีวี แอนด์วีดีโอ ๑๙๙๐ จำกัด		